

**Да поускаме, да променим
и да мобилизираме:**

**Ръководство
за включване на ХЖХИВ
в националните
координационни механизми**

Да поискаме, да променим и да мобилизираме: ръководство за включване на хората, живеещи с ХИВ в националните координационни механизми

С) 2004 Global Network of People Living with HIV and AIDS & POLICY Project

С) 2006 Преводът, адаптацията и публикацията на български език са осъществени и подкрепени от Програмата на ООН за ХИВ/СПИН (UNAIDS) в България.

UNAIDS България не гарантира, че информацията, която се съдържа в тази публикация, е изчерпателна и актуална, и не е отговорна за каквито и да било щети, нанесени в резултат от използването ѝ.

ISBN-10: 954-335-032-9

ISBN-13: 978-954-335-032-2

След като прочетох дори само първоначалния вариант на наръчника, се почувствах толкова силен и способен с увереност да представлявам ХЖХИВ на всяко ниво.

Човек, живеещ с ХИВ от Кения

**Да поискаме, да променим
и да мобилизираме:**

**Ръководство за включване
на ХЖХИВ в националните
координационни механизми**

*Ние смятаме, че това ръководство е
невероятен инструмент и сме сигурни, че
ще бъде полезен ресурс за всички ХЖХИВ в
страните, в които работи Глобалният фонд.*

Група на ХЖХИВ от Хонгукас

Благодарности

Когато за пръв път бе обявено създаването на Глобалния фонд за борба със СПИН, туберкулоза и малария (Глобалния фонд) през 2001 г., хората, живеещи с ХИВ/СПИН (ХЖХИВ) по света бяха въодушевени и окуражени от този нов механизъм за финансиране, обещаващ да отпусне големи по количество допълнителни ресурси на общностите и индивидите, които отчаяно се нуждаеха от тях. Много ХЖХИВ от самото начало, с различна степен на ефективност, бяха включени в работата и дейностите на Глобалния фонд. Този наръчник разглежда стратегиите за увеличаване на включването на ХЖХИВ и тяхното влияние по отношение на бъдещите усилия на Глобалния фонд. Той е ресурс за всички нас, които живеем с ХИВ, и които сме силно заинтересовани да направим дейността на Глобалния фонд колкото се може по-включваща и ефективна.

Бихме искали да се възползваме от възможността да споменем донорите на този наръчник, които оцениха значението на подобряването на ефективното включване на ХЖХИВ. В частност, изказваме благодарност на USAID, която от март 2003 г. подкрепи голяма част от работата по разработването на наръчника чрез Проект POLICY, включително поех разходите за многобройните консултации и за служителите, както и хонорарите и пътуванията на консултантите. Също така бихме искали да благодарим на немската организация Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ) за оказаната подкрепа за нашата среща по време на 15-та Международна конференция за СПИН в Банкок през юли 2004 г. Накрая искаме да благодарим на Секретариата на Глобалния фонд за финансирането на първоначалните проучвания на включването на ХЖХИВ в НКМ и заплащането на хората, които помогнаха да се случат. Гледните точки, изразени в този документ, обаче не е задължително да отразяват тези на финансиращите организации.

Благодарности дължим и на много ХЖХИВ от различни страни по света, които участваха в този продължителен, но удовлетворяващ процес. Предизвикателствата на работата между континентите, езиците и времевите зони не бяха маловажни, но ние вярваме, че резултатът от това сътрудничество е наръчникът, който ще изиграе съществена роля за подобряването на предоставянето на ресурсите от Глобалния фонд на всички хора, засегнати от ХИВ.

Не сме били на нито една среща на НКМ, но наистина искаме да участваме в тях, за да знаем какво става. Ако сме включени, можем да ги подкрепим и да добавим нашия глас към работата на НКМ. Наистина е важно в НКМ да участват позитивни хора, за да се гарантира, че ще има разбиране за реалното положение на хората, живеещи с ХИВ/СПИН във Виетнам. ХЖХС разбират истинските трудности и нужди на ХЖХС, а чрез нас – и НКМ ги разбира.

— Групи на ХЖХИВ във Виетнам

ХЖХИВ имат право да бъдат членове на НКМ в своите страни, не само защото това е изискване на Глобалния фонд, а защото опитът и компетентността на хората, които живеят с ХИВ/СПИН, са жизненоважен принос за общия отговор срещу епидемията.

— ХЖХИВ, Австралия

Съдържание

Благодарности 2

Общоразпространени гуми, фрази и съкращения, използвани
в този наръчник и в документите на Глобалния фонд 5

Част 1. Предистория на наръчника 8

①

- Кои написа този наръчник?
- За кого е предназначен този наръчник?
- Какво е предназначението на този наръчник?
- Модели на добри практики и универсални принципи
- История на наръчника: защо ХЖХИВ се нуждаят от него?
- Информация за отделните страни

Част 2. За Глобалния фонд..... 18

②

- Какво представлява Глобалният фонд?
- Ръководни принципи на Глобалния фонд
- История на включването на ХЖХИВ в Глобалния фонд
- Структура на Глобалния фонд и включване на ХЖХИВ

Част 3. Основни факти за НКМ 27

③

- Какво представлява НКМ?
- Десетте най-сериозни проблема, свързани с НКМ
- Защо е важно в НКМ да са включени представители на ХЖХИВ?
- Отговорности на НКМ
- Ролята на Главния получател (ГП)
- Какво представлява подполучателят (ПП)?
- Какво представлява местният агент на фонда (МАФ)?
- Да разберем повече за процедурите в цикъла на разпределяне на грантове от Глобалния фонд

Част 4. Да си ХИВ-позитивен не е професия 37

④

- Придобиване на умения, знания и опит, за да бъдеш ефективен член на НКМ
- Мониторинг и оценка (М&О) и защо те имат значение?

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

5	Част 5. Роли и отговорности	42
	<ul style="list-style-type: none"> ● Да се придвижим от “символично” присъствие на ХЖХИВ в НКМ към смисленото им участие в неговата работа ● Основни роли и отговорности на ХЖХИВ, които са членове на НКМ ● Съзнателен избор: Защо да се включвам в НКМ? ● Роли и отговорности на ХЖХИВ по отношение на техните представители в НКМ	
6	Част 6. Комуникация и координация	53
	<ul style="list-style-type: none"> ● Как да работим съвместно на национално ниво и нещо повече? ● Примери за комуникационни канали на ХЖХИВ ● Как да използваме медиите и останалите, за да предадем нашите послания? ● Как да говорим на правителството? ● Как институциите, с които си партнират ХЖХИВ, могат да подпомогнат тяхната комуникация?	
7	Част 7. Насоки за подобряване на работата на НКМ чрез по-голямо включване на ХЖХИВ	69
	<ul style="list-style-type: none"> ● Настоящи насоки на Глобалния фонд ● Новият модел на включване: насоки, разработени от ХЖХИВ ● Насоки за подобряване на работата на НКМ чрез по-голямо включване на ХЖХИВ	
8	Част 8. Допълнителни технически ресурси и информация	75
	<ul style="list-style-type: none"> ● Национално законодателство ● Организации, занимаващи се с различни проблеми, и свързани с тях документи и декларации ● Полезни контакти ● Международни и регионални мрежи на ХЖХИВ ● Други ресурси ● Как да планираме в резюме	
B	Въпросник за обратна връзка	95

Общоразпространени гуми, фрази и съкращения, използвани в този наръчник и в документите на Глобалния фонд

Често използвани съкращения

APN+	Азиатско-тихоокеанска мрежа на хората, живеещи с ХИВ/СПИН
AusAID	Австралийска агенция за международно развитие
CIDA	Канадска агенция за международно развитие
DFID	Британско министерство за международно развитие
ESVIHSIDA	Електронен форум за ХИВ/СПИН на испански език
GIPA	По-голямо включване на хората, живеещи с ХИВ/СПИН
GFO	Global Fund Observer
GNP+	Глобална мрежа на хората, живеещи с ХИВ/СПИН
GTZ	Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit
HDN	Мрежи “Здраве и развитие”
HIVOS	Хуманистичен институт за сътрудничество с развиващите се страни
ICASO	Международен съвет на организациите, предоставящи услуги в областта на СПИН
ICW	Международна общност на жените, живеещи с ХИВ/СПИН
JICC	Кенийски НКМ
MANET	Malawi Network of People Living with HIV/AIDS
NEPHAK	Национална мрежа за овластяване на хората, живеещи с ХИВ/СПИН в Кения
PAHO	Панамериканска здравна организация
RBM	Roll Back Malaria
REDLA	Латиноамериканска регионална мрежа на ХЖХИВ
SIDA	Шведска агенция за международно развитие
UNAIDS	Обединена програма на ООН за ХИВ/СПИН
UNGASS	Специална сесия на Генералната асамблея на Организацията на Обединените нации за ХИВ/СПИН
UNICEF	Фонд на ООН за децата
USAID	Американска агенция за международно развитие
ZHAN	Замбийска национална мрежа за СПИН
APB	Антиретровирусна терапия
ВААРТ	Високоактивна антиретровирусна терапия
ГП	Главен получател
ГТО	Група за техническа оценка
ГТП	Група за технически преглед
ГФ	Глобален фонд
ГФСТМ	Глобален фонд за борба със СПИН, туберкулоза и малария
ДКИ	Доброволно консултиране и изследване
ДХ	Длъжностна характеристика

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

ИВН	Инжектиращи си венозно наркотици
ИОК	Информация, образование и комуникация
КИ	Конфликт на интереси
МАФ	Местен агент на фонда
M&O	Мониторинг и оценка
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗгр	Майчино здраве
МНПО	Международна неправителствена организация
МСМ	Мъже, които правят секс с мъже
НГФ	Наблюдател на Глобалния фонд
НКМ	Национален координационен механизъм
НП	Национално предложение
НПО	Неправителствена организация
ОбнОрг	Общностни организации
ОИ	Опортюнистични инфекции
ООН	Организация на Обединените нации
ПП	Подполучател
ППИ	Полово предавани инфекции
ППХМД	Превенция на предаването на ХИВ от майка на дете
ПРГ	Преходна работна група
ПРООН	Програма за развитие на ООН
ПХМД	Предаване на ХИВ от майка на дете
РЗ	Репродуктивно здраве
РО	Религиозни организации
СЗО	Световна здравна организация
СП	Семейно планиране
ТБ	Туберкулоза
ТЗ	Техническо задание
ЦХР	Цели на хилядолетието за развитие
ЧЖХИВ/ ХЖХИВ	Човек или хора, живеещи с ХИВ/СПИН*

*Терминологията, използвана тук, беше обсъдена с широк кръг от ХЖХИВ, участвали в разработването на наръчника. Болшинството се съгласиха, че терминът “ХЖХИВ (хора, живеещи с ХИВ)” е по-подходящ от термина “ХЖХС (хора, живеещи с ХИВ/СПИН)”, защото всеки, който живее със СПИН, също така живее с ХИВ, но не всички, които живеят с ХИВ, живеят със СПИН. Както красноречиво се изрази хората от Нигерия, участвали в този процес:

Фразата ХЖХИВ се опитва да наложи общо име за всички инфектирани хора и да сложи край на ненужната сегрегация между хората със СПИН и тези с ХИВ, довела до допълнителна стигма, свързана с думата СПИН. Появи се аргумент, че тъй като е невъзможно да имаш СПИН без да имаш ХИВ, то ХИВ е общото помежду ни.

В наръчника се използват още и следните основни фрази:

Заинтересовани страни/групи на заинтересованите страни (Stakeholders/Stakeholder groups): индивиди или организации, които са придобили права над даден продукт, дейност или въпрос. Основните заинтересовани страни в този доклад включват ХЖХИВ и техните семейства и общности, НПО в полето на ХИВ/СПИН, предоставящите грижи и услуги както в общественения, така и в частния сектор и управляващите в сферата на общественото здравеопазване и агенциите на национално, регионално и местно ниво.

Представявана група (Constituency): група от хора, обикновено с близък произход, връзки, интереси и приоритети, която е представена в даден орган за управление. Представителите често се избират от цялата група, но могат да станат такива и по други механизми (чрез назначаване, например).

Член на представяваната група (Constituent): често членовете на представяваната група могат чрез гласуване да участват в избирането на своя представител.

Сектор (Sector): социологическо, икономическо и политическо подразделение на обществото. Терминът “обществен сектор” се отнася предимно до правителството за разлика от “частен сектор” или “неправителствен сектор”.

Отчетност (Accountability): отнася се предимно до отговорността за дадено решение или политика. Индивиди или организации, които “подлежат на отчетност” се очаква да отговарят на проблемите или възникващите въпроси и като цяло се считат за отговорни за успешното изпълнение на дадена политика или решение.

Достъпност (Accessibility): отнася се предимно до това да има откритост по отношение на нещо и/или то да е лесно за използване и разбиране.

Символичност (Tokenism): отнася се предимно до политики и практики, които полагат единствено символични усилия за промяна или включване. Например, това може да означава да се канят ХЖХИВ за участие в среща, на която те не могат да говорят с езика на проблемите. Външно може да се създава впечатление, че организациите, които са домакини на срещата, полагат усилие да се консултират с ХЖХИВ, но в действителност ХЖХИВ са канени, за да бъдат “видени, но не и чути”.

Допълнителност (Additionality): Отнася се до ръководния принцип на Глобалния фонд, който гласи, че фондът предоставя нови и допълнителни ресурси за борба с трите заболявания. Това означава, че парите, които Глобалният фонд получава от донори не могат да идват от предназначенията за развитие налични бюджети. На национално ниво, ако например една страна получи грант от Глобалния фонд за осигуряване на АРВ, тези пари трябва да бъдат използвани за разширяване на съществуващите програми или за финансиране на нови, а не за заместване на наличните гържавни средства за АРВ, които след това да бъдат преразпределени от правителството.

Част 1

Предистория на наръчника

Кой написа този наръчник?

Наръчникът е продукт от многобройни консултации и принос на повече от 400 хора, живеещи с ХИВ (ХЖХИВ) от над 30 страни от всички региони в света, като голяма част от тях са от развиващи се страни и страни в преход. Всяка редакция беше изпращана за коментар и обратна връзка, и там, където това беше необходимо, коментарите бяха преведени и включени. Наръчникът е пример за сътрудничество и обединяване на богатата и разнообразна експертиза на ХИВ-позитивните хора през граници, региони, езици и мрежи. Повечето от онези, които работиха над този наръчник започнаха с някакви предварителни знания за Глобалния фонд за борба със СПИН, туберкулоза и малария (Глобалния фонд) и дори нещо по-важно, за Националните координационни механизми (НКМ) на Глобалния фонд.

Много от хората, допринесли за наръчника, всъщност са членове или основатели на НКМ или членове на Борда на Глобалния фонд. Други натрупаха опит по време на продължителния консултативен процес. Заедно ние успяхме да оползотворим нашата колективна експертиза и чрез поуките от индивидуалните ни взаимодействия с НКМ да оформим съдържанието на тази публикация. В Част 8 има списък на някои от основните личности, участвали в съставянето ѝ.

За кого е предназначен този наръчник?

Този наръчник беше създаден предимно за ХЖХИВ, които вече работят по проблемите на ХИВ/СПИН в своите страни и които имат някакви предварителни знания за Глобалния фонд. Предполагаме, че мнозина от неговите потенциални читатели вече са включени по някакъв начин в работа, свързана с Глобалния фонд, може би чрез членство в НКМ, като членове на мрежите, представени в НКМ, или като подполучатели на гранта на Глобалния фонд. Други може да не са пряко включени понастоящем, но да са заинтересовани да научат повече за Глобалния фонд и за застъпничеството за включване на мрежа или организация в НКМ в дадена страна или регион.

Глобалният фонд не е ли предназначен за три заболявания – ХИВ, туберкулоза (ТБ) и малария, а не само за ХИВ?

Да, правилно: Глобалният фонд е сформиран, за да помага на хората, живеещи с някое от тези три заболявания, и на засегнатите от тях и цели да включи в своите процедури представители на всички релевантни групи. Хората, живеещи с ХИВ често са изключени от инициативите, които засягат техния живот; по тази причина ние отчитаме колко е важно в работата на Глобалния фонд да бъдат включени хора, живеещи с ТБ и малария или засегнати от тях. Но смятаме, че е важно да подчертаем и, че докато ТБ и маларията са лечими заболявания, ХИВ не е. По тази причина, наред с много други като диспропорционалните стигма и дискриминация, с които се сблъскват много ХЖХИВ, животът с ХИВ е значително по-различно преживяване от това да си болен от ТБ или малария.

1

Нещо повече, в много части на света ТБ и маларията дълбоко засягат общностите, които са засегнати и от ХИВ. Много хора, живеещи с ХИВ, развиват също ТБ или малария, а в някои страни ТБ е най-разпространеното заболяване и причинява смъртта на ХЖХИВ. По тази причина ние имаме нужда да знаем много повече за успешното координиране на инициативите за превенция и лечение на ХИВ с тези за ТБ и малария.

Този наръчник обаче ще се фокусира единствено върху ХИВ, защото работата по него отразява нашия опит като ХЖХИВ. Надяваме се, че някои от уроците, които могат да бъдат научени от този наръчник, може също така да бъдат полезни на общностите, засегнати от туберкулоза и малария.

Какво е предназначението на този наръчник?

Целта на наръчника е да увеличи и подобри смисленото участие на ХЖХИВ в НКМ навсякъде по света. Това несъмнено би подобрило възможността Глобалният фонд да бъде ефективна сила в обслужването на най-нуждаещите се общности и също така би допринесло за улесняване на достъпа на ХЖХИВ до ресурсите на Глобалния фонд.

Вече има много налични полезни ресурси на национално ниво (макар и не във всяка страна) и в международен план, които да помогнат на ХЖХИВ да развият различни типове умения и знания; обаче нито един от тях не е специално насочен към ХЖХИВ, които участват в работата на НКМ на Глобалния фонд. По време на консултациите си дадохме сметка, че можем да запълним стотици страници с полезна и подходяща информация, така че вместо да дублираме вече съществуващия материал, ние ще насочваме към него, когато е подходящо.

Какво е различното в този наръчник?

Този наръчник се фокусира върху специфичните въпроси, потребности и проблеми по отношение на НКМ, пред които се изправят ХЖХИВ. В допълнение към основната информация е включено и следното:

- информация за Глобалния фонд и история и значение на включването на ХЖХИВ в неговата работа;
- основна информация за НКМ и обсъждане на това защо ХЖХИВ трябва да участват в него;
- умения, знания и опит, които се изискват от ХЖХИВ, участващи в работата на НКМ;
- роли и отговорности на ХЖХИВ, участващи в работата на НКМ;
- нужда от комуникация и координация между групите и мрежите на ХЖХИВ, участващи в работата на НКМ;
- насоки за добри практики на НКМ, разработени от ХЖХИВ;
- допълнителни знания, информация, умения и ресурси, от които ХЖХИВ може да се нуждаят или да им бъдат полезни, за да подобрят участието си в работата на НКМ; и
- примери за участие на ХЖХИВ в НКМ в различни страни.

Модели на добри практики и универсални принципи

Този наръчник предлага модели на добри практики, за които хората от различни страни по света са постигнали съгласие. Не искаме да даваме предписания за това какво трябва и какво не трябва да се прави, особено поради факта, че нещо, което работи в една страна, не е задължително да работи в друга. ХЖХИВ във всяка страна вероятно ще адаптират предложенията в тази книга, така че да съответстват на местния контекст. В Част 8 сме дали резюме, чрез което групите и мрежите на ХЖХИВ могат да съпоставят отговорите на въпросите, поставени в наръчника, и да придобият цялостна представа за нуждите и планираните дейности. Някои могат да го сметнат за полезно като еталон, който да им помогне да разработят стратегически план за включване на ХЖХИВ в НКМ.

Има някои универсални принципи, които винаги са валидни, независимо от националните различия. Тези принципи включват например нуждата да се постигне баланс между двата пола при представителството на ХЖХИВ и включването на хората, живеещи с ХИВ във всички дейности, свързани с ХИВ/СПИН (познат като принципа GIPA).

Какво означава принципът GIPA?

Парижката декларация, която също е известна като Декларация за по-голямо включване на хората, живеещи с ХИВ/СПИН (GIPA) беше подписана в Париж, Франция, на 1 декември 1994 г. Правителствата обещаха

Ние, държавните глави и представителите на 42 държави, събрани в Париж на 1 декември 1994 г., сме твърдо решени да увеличим международното сътрудничество чрез следните мерки. Ще постигнем това като осигурим нашата ангажираност и подкрепа за разработването на обединена и съфинансирана програма на Обединените нации за ХИВ/СПИН като подходяща рамка за укрепване на партньорствата между всички участващи и предоставяне на насоки и световно лидерство в борбата срещу ХИВ/СПИН. Мащабът на всяка инициатива трябва да бъде допълнително определен и разработен в контекста на обединената и съфинансирана програма и групи подходящи форуми.

1. Предоставяне на подкрепа за по-голямо включване на хората, живеещи с ХИВ/СПИН чрез инициатива за укрепване на капацитета и координацията на мрежите на хората, живеещи с ХИВ/СПИН и общностните организации. Като осигури тяхното пълно включване в нашия общ отговор на пандемията на всички нива – национално, регионално и глобално – тази инициатива в частност ще стимулира създаването на подкрепяща политическа, правна и социална среда.

Този ангажимент за включване на ХЖХИВ е известен като принципа GIPA. Пълният текст на Парижката декларация може да бъде свален от Интернет страницата на UNAIDS – www.unaids.org, в приложението към “От принцип до практика: GIPA, 1999”.

По-голямото включване на ХЖХИВ ще помогне да се намалят стигмата и дискриминацията, тъй като то би променило начина, по който традиционно се гледа на ХЖХИВ, предлагайки образ, който показва техните способности, умения и знания.

– ХЖХИВ, Хондурас

Защо е важно за ХЖХИВ да се застъпват за баланс между двата пола?

1

Жените навсякъде по света се натъкват на несправедливост по отношение на техния пол в личните отношения, в общността, в трудовите отношения и в политическите кръгове. В този контекст съществуват много бариери пред жените на управленски или влиятелни позиции. Осигуряването на баланс между половете в структурите на ХЖХИВ и управленските процеси и в представителството в НКМ може да помогне да се отговори на тези проблеми.

Тъй като жените понасят диспропорционална тежест от въздействието на ХИВ, общностите на ХЖХИВ трябва да отгадат дължимото на гласовете на ХИВ-позитивните жени. В много случаи мнението на ХИВ-позитивните жени не се отчита и в резултат на това не се вслушват в техните специфични проблеми, за които не се търсят решения. Често проблемите на ХИВ-позитивните жени се слагат под общ знаменател с проблемите на ХИВ-позитивните мъже и се представят като проблеми на ХЖХИВ като цяло, макар че може да са много различни.

Много ХИВ-позитивни жени усещат остро в ежедневието си влиянието на половата неравнопоставеност. Гарантирането на включването на жените, живеещи с ХИВ, в разработването на специфично насочени интервенции, които целят да облекчат ефекта от неравнопоставеността между двата пола е минимално изискване за ефективно програмиране.

ХЖХИВ могат да помогнат да се промени дисбаланса между половете и да демонстрират лидерство в НКМ, като изискват балансирано представителство на двата пола. Тази цел беше постигната например от Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания в Борда на Глобалния фонд, както и по време на консултациите за този наръчник. Едно важно нещо, което трябва да се има предвид е, че жените и мъжете често работят по различен начин. В много среди това води дотам, че жените изпитват трудности в своите опити да участват с увереност в смесени по пол групи. Групите и мрежите на ХЖХИВ трябва да взимат предвид тези културни бариери пред участието на жените и да изследват начините за тяхното преодоляване и справянето с тях.

Не може да се каже, че се преувеличава необходимостта от участие на жените в НКМ, защото те съставляват над 50% от живеещите с ХИВ. Те биха могли да дадат своя безценен принос, защото са най-наясно с предизвикателствата, които ХИВ поставя пред тях. Ние имаме много да споделим с всеки и знаем кое е най-доброто за нас.

– ХЖХИВ, Свaziленг

История на наръчника: Защо ХЖХИВ се нуждаят от него?

За да разберете защо е необходим този наръчник, е най-добре да вземете предвид неговата история и развитие.

Кейптаун, Южна Африка: идентифицирани предизвикателства пред включването на ХЖХИВ в НКМ

Семената на този наръчник бяха посетени през март 2003 г., когато група от над 150 активисти в областта на лечението, включително много ХЖХИВ, се събраха за няколко дни в Кейптаун, Южна Африка на Международната среща на високо равнище, посветена на

подготвеността за лечение. По време на срещата стана очевидно, че има голям интерес към Глобалния фонд и общо очакване сред участниците, че този нов финансиращ механизъм ще промени значително живота на хората, живеещи със и засегнати от ХИВ, ТБ и малария. Едновременно с това обаче същите тези хора преживяват огромни трудности действително да станат част от новото смело глобално партньорство или дори да имат достъп до точна информация за него в собствените си страни. Ето някои от коментарите и наблюденията на участниците в Кейптаун:

- НКМ подбира само “добронамерени към правителството” ХЖХИВ за свои членове;
- НКМ избира ХЖХИВ, които не говорят английски, при едно налично място за ХЖХИВ, а срещите се провеждат само на английски, без да се осигурява превод;
- НКМ не позволява членове да стават ХЖХИВ, а ако все пак станат, това е само с изискването, че ще подписват проекто-предложенията;
- НКМ не желае, не знае как или не отделя време, за да изслушва ХЖХИВ или да потърси начин за ефективното им включване;
- НКМ във всяко едно отношение, с изключение на името му, на практика представлява държавни агенции или отдели – и като такъв с ентузиазъм се управлява от държавата;
- На нивото на НКМ не е планирано, нито осигурено обучение за ХЖХИВ, което прави трудно за тях да бъдат ефективни застъпници и представители;
- Има одобрено финансиране, което трябва да достигне до бенефициентите, а онези, които отговарят за това (обикновено НКМ) нямат почти никаква чувствителност за неотложността на тази необходимост;
- Програмите са разработени от донорите и правителствата, а не от хората на местно ниво, които имат най-голям опит и разбиране по отношение на това какво е необходимо и как услугите могат да се предлагат по най-добър начин.

Проучване в няколко държави за документиране на ситуацията

На срещата на високо равнище в Кейптаун беше отправен призив да се документира провала на НКМ по отношение на това да се ангажира със смислено партньорство с нашите общности. Малко по-късно Секретариатът на Глобалния фонд възложи на Глобалната мрежа на хората, живеещи с ХИВ/СПИН (GNP+) да ръководи проучване в 13 страни относно включването на ХЖХИВ в работата на НКМ. Бяха проведени поредица от интервюта с основни фигури и заинтересовани страни във всяка от страните, включително, но не само с председателя на НКМ, ХЖХИВ, които са членове на НКМ, други членове на НКМ и ХЖХИВ извън НКМ. Тази задача беше изпълнена от група от ХИВ-позитивни консултанти, предимно от съседните страни на тези, в които се провеждаше проучването.

Страните, включени в проучването, са: Боливия, Камерун, Чили, Ел Салвадор, Хаити, Хондурас, Индия, Малави, Молдова, Непал, Нигерия, Перу и Украйна. Резултатите от проучването могат да бъдат намерени в доклада “Проучване в няколко държави на включването на хората, живеещи с ХИВ/СПИН в националните координационни механизми”, което е достъпно на английски на Интернет страницата на GNP+ на адрес www.gnpplus.net, а на български – от офиса на UNAIDS в България.

Какво установи проучването?

1

Следните дословни цитати от ХЖХИВ и други включени в НКМ са сред събрания материал от интервюерите по време на изследването:

Аз стоя мълчаливо и се подписвам под решенията без да разбирам защо е било взето такова решение, защото дискусиите и решенията не са на моя език.

Казах ми да стана член на НКМ. Защото един от членовете трябва да бъде ХИВ+. Затова избрах мен!

Усещам, че гласът ми не се чува в НКМ.

Не разбирам много от онова, което става в НКМ, тъй като не говоря английски, затова няма много какво да споделя с другите ХЖХИВ извън НКМ.

Няма равни възможности, няма равно включване на различни заинтересовани страни, няма включване на най-засегнатите групи като ХЖХИВ, проституиращите, МСМ, ИВН и т.н. НКМ трябва да бъде реформиран.

Не знам какъв процес на подбор са следвали. Получих писмо, в което се казваше, че съм бил избран да участвам в НКМ като представител на ХЖХИВ.

Усещам натиск от останалите членове на НКМ да се съгласявам с техните решения.

Приоритетите на държавата не са приоритети на ХЖХИВ. Представителите на ХЖХИВ са много мълчаливи и гласът им не се чува.

На моменти се чувстваме безсилни, защото другите членове не ни подкрепят, когато повдигаме някакъв въпрос. Един представител на ХЖХИВ в НКМ не е достатъчен да отстоява решаването на нашите проблеми. Имаме нужда от повече представители на ХЖХИВ в работата на НКМ.

Въпреки че не сме включени в работата на НКМ, все пак знаем, че съществува Глобален фонд за борба със СПИН, ТБ и малария.

Както се вижда от горните цитати, изследването показва ниско ниво на разбиране сред интервюираните за функционирането на НКМ. Като цяло слабо се разбират ролята и отговорността на членовете на НКМ – включително на членовете, които са ХЖХИВ.

Макар проучването да се проведе в страни, получили грант от Глобалния фонд, болшинството от ХЖХИВ, включително малкото членове на НКМ, знаеха малко или почти нищо за Глобалния фонд. Малцината ХЖХИВ, които бяха чували за Глобалния фонд, смятаха, че правителството притежава и контролира парите от гранта.

Необходимостта да се подобри достъпът до техническа подкрепа и обучение, включително организационна подкрепа за групите и мрежите на ХЖХИВ, беше идентифицирана като спешна нужда, за да могат ХЖХИВ пълноценно да участват в работата на НКМ. Друга идентифицирана нужда беше осигуряването на леснодостъпна информация, включително материали за Глобалния фонд или НКМ, преведени на местните езици. Като цяло проучването затвърждава и потвърждава посланията, формулирани по време на срещата в Кейптаун, демонстрирайки, че повдигнатите там въпроси не са ограничени до една-две държави или един-два региона, а са общи за всички страни, в които оперира Глобалният фонд.

Въздействие на проучването: последвали дейности, довели до разработването на наръчника и насоките

Многобройните интервюта, проведени със заинтересованите страни по време на проучването подтикнаха хората – особено онези, живеещи с ХИВ – да задават въпроси и изискват отговори. Това на свой ред окуражи или подложи на натиск някои НКМ и Глобалния фонд да започнат да извършват промени и инициират реформи. Сред дейностите, възникнали след проучването беше разработването на този наръчник и на Насоки за подобряване на работата на НКМ чрез по-голямо включване на ХЖХИВ (вж. Част 7) като стъпка по посока на нашата обща цел: реалното и смислено включване на ХЖХИВ в отговора срещу глобалната епидемия от ХИВ/СПИН чрез НКМ и отвъд него.

Друга последвала дейност е срещата, организирана по време на 11-та Международна конференция на хора, живеещи с ХИВ/СПИН в Кампала, Уганда през октомври 2003 г. На тази среща много от хората, провели проучването в отделните страни, се срещнаха с други ХЖХИВ, за да валидизират резултатите от проучването. От проучването е очевидно, че повечето НКМ не работят по начина, по който е предвидено, когато е създаден Глобалният фонд; макар някои да са по-включващи по отношение на ХЖХИВ от други, всички се нуждаят от подобрене. Болшинството от хората, посетили конференцията, знаеха малко за Глобалния фонд или работата му в техните страни. Участниците в срещата в Кампала се съгласиха, че има ясно изразена нужда от насоки или наръчник, който да подпомогне общностите на ХЖХИВ да участват ефективно в работата на НКМ в техните страни.

Проучването също така доведе до политическо становище, съдържащо препоръки за засилване на участието на ХЖХИВ в НКМ, което беше изпратено до Борда на Глобалния фонд.

Консултации в страните за разработване на ресурс за ХЖХИВ

През последвалите месеци бяха проведени консултации в пет страни, за да се съберат хората, участвали в проучването, заедно с други представители на националните мрежи на ХЖХИВ. Целта им бе да се потърси принос на по-широка основа към процеса на разработване на ресурс или наръчник, който би бил първа стъпка за адресиране на онези празнини и нужди, които толкова ясно са идентифицирани в проучването. По време на консултациите участниците бяха помолени да анализират ролята и участието на ХЖХИВ в работата на НКМ в техните страни и въз основа на това да препоръчат основни аспекти, които да бъдат разгледани в наръчника и върху които да се съсредоточи вниманието. Консултациите се проведоха в Хондурас, Малави, Непал, Нигерия и Украйна.

По-нататъшни консултации с ХЖХИВ за разработване на наръчника

През юни 2004 г. Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания в Борда на Глобалния фонд се срещна, за да прегледа докладите от отделните страни и да обсъди следващи стъпки за разработване на наръчника. На втори уъркшоп през юли 2004 г. в Банкок, Тайланд се събраха 20 ХЖХИВ, за да прегледат резултатите от тези консултации и да изготвят по-подробни препоръки. Участниците включваха ХЖХИВ от четири от петте страни, в които се проведоха консултациите, с изключение на Хондурас; като цяло бяха представени общо 18 страни. Бяха направени предложения и взети решения относно съдър-

жанието и дизайна на наръчника и формулировките на Насоките за подобряване на НКМ чрез по-голямо включване на ХЖХИВ.

①

В месеците след срещата в Банкок беше създаден работен вариант на наръчника, който бе разпратен за обсъждане и апробиране до групите и мрежите на ХЖХИВ в Хаити, Хондурас, Кения, Малави, Нигерия (където се проведеха срещи в Лагос и Абуджа) и Украйна. Освен консултациите с групите много отделни ХЖХИВ презледаха работния вариант на наръчника преди да бъде финализиран – това бяха ХЖХИВ от Чили, Колумбия, Индия, Непал, Холандия, бившите холандски колонии на Антилските острови, Перу, Уганда, Великобритания и Съединените щати. В съгласие с желанието на групата последната редакция и дизайнът на наръчника бяха направени от ХЖХИВ с професионални умения в тази област.

Коментари от ХЖХИВ, презледали работния вариант на наръчника

След като прочетох работния вариант на наръчника, се почувствах толкова властен и подготвен с увереност да представлявам ХЖХИВ на всяко ниво.

– ЧЖХИВ от Кения

Националният екип, работещ върху първоначалния вариант на наръчника, силно вярва, че той ще бъде сериозен ресурс за ХЖХИВ.

– ХЖХИВ от Малави

Групата в Хондурас смята, че наръчникът ще бъде ценен инструмент за нас и сме сигурни, че ще бъде важно помагало за всички ХЖХИВ в страните, където работи Глобалният фонд.

– ХЖХИВ в Хондурас

Първоначалният вариант на наръчника е от голяма полза, дори извън НКМ. Много деликатни теми, засегнати в наръчника, бяха свободно обсъждани на срещите и бяха отправени много препоръки към Нигерийската мрежа и Глобалната мрежа.

– ХЖХИВ от Нигерия

Други полезни ресурси

Освен този наръчник следните ресурси са сред най-силно препоръчаните и могат да се окажат особено полезни (За съжаление, всички с изключение на едн са налични само на английски език.)

- *Позитивно развитие: създаване на групи за взаимопомощ и застъпничество за промяна. Ръководство за хора, живеещи с ХИВ/СПИН* [Positive Development: Setting up Self-help Groups and Advocating for Change. A Manual for People Living with HIV]. Може да се намери в Интернет на адрес www.gnpplus.net/programs.html. Публикацията е налична на арабски, индонезийски, китајски (мандарин), английски, френски, хинди, кхмерски, португалски, руски, испански, суахили, вьетнамски и български.
- *Ръководство за НКМ на Глобалния фонд* [Global Fund CCM Toolkit] (предстои да излезе от печат). Ще може да се намери в Интернет на адрес www.theglobalfund.org. Публикацията е предназначена за всички членове на НКМ и съдържа много полезна информация.
- *Да се почувстваме комфортно: да разберем как работят органите за планиране от Закона за предоставяне на грижи на Райън Уайт* [Getting Comfortable: Understanding the Ryan White Care Act Planning Bodies]. Може да се намери в Интернет в PDF формат на адрес www.aids-alliance.org/img/gv2/nonstandard_files/aids_alliance/getting_comfortable.pdf. Публикуван в Съединените щати като ръководство за “представители на потребителите”, работещи по въпроси, свързани с основната национална програма на правителството на Съединените щати за финансиране на ХИВ/СПИН. Много от обсъжданите въпроси и умения са релевантни за членовете на НКМ.
- *Ръководство на Ейдспан за създаване и управление на ефективни НКМ* [The Aidspan Guide to Building and Running an Effective CCM] (публикувано през ноември 2004 г.). Може да се намери в Интернет на адрес www.aidspan.org/guides или като се изпрати и-мейл на адрес guides@aidspan.org с молба да го получите. Ейдспан (Aidspan) е НПО, която като част от своята дейност разработва различни ръководства за Глобалния фонд (вж. Част 8).
- *Ръководство в подкрепа на НПО, работещи в областта на ХИВ/СПИН* [The HIV/AIDS NGO/ CBO Support Toolkit] беше разработено от Международния альянс за ХИВ/СПИН и може да бъде намерено на Интернет страницата на Альянса на адрес www.aidsalliance.org/ngosupport. Тази публикация е ценен ресурс за групите на ХЖХИВ, обхващаща много основни теми като разработване на предложения за проекти, мониторинг и оценка, и изпълнение на програми.

Има два допълнителни основни документа, които се споменават в този наръчник и се препоръчват на всички заинтересовани или участващи в дейностите на Глобалния фонд. И двата могат да бъдат намерени на уеб страницата на Глобалния фонд на адрес www.theglobalfund.org на шестте официални езика на ООН (арабски, китајски, английски, френски, руски и испански).

- *Рамков документ на Глобалния фонд* [The Global Fund Framework Document]
- *Актуализирани насоки относно целта, структурата и състава на Националните координационни комитети и условия за отпускане на безвъзмездна помощ* [Revised guidelines on the Purpose, Structure and Composition of Country Coordinating Mechanisms] (разработени от Глобалния фонд), който е наличен и на български.

1

За материалите, споменати в този наръчник

Когато тестввахме този наръчник чрез мрежите на ХЖХИВ се чу един загрижен глас, че прекалено много от документите, които се споменават, са налични само в Интернет. Това представлява проблем за ХЖХИВ, живеещи на места, където има малък или никакъв достъп до компютри.

Националната мрежа на ХЖХИВ в Кения предложи начин да се преодолее тази пречка, без наръчникът да става толкова дълъг, че да бъде непрактичен. Решението бе за всяка страна да се номинира една организация, която да публикува материалите и да служи като разпространител за онези, които искат да ги имат. В страни като Кения, в които има национална мрежа на ХЖХИВ, нейният офис би могъл да поеме тази задача. В други страни, където групите на ХЖХИВ са малки или разполагат с ограничени ресурси, ХЖХИВ могат да се обърнат към други организации и да поускат помощ за публикуване и разпространение, като сред тях са по-големи НПО като CARE, националните дружества на Червения Кръст или Червения полумесец или Международния алианс за ХИВ/СПИН. Агенциите на ООН, включително UNAIDS или UNDP, също могат да бъдат попитани. Ако има Секретариат на НКМ, той може да бъде помолен да направи тези документи достъпни.

На български са преведени следните документи, споменати в наръчника, които могат да бъдат получени от UNAIDS България: “Декларация за ангажираност по проблема ХИВ/СПИН, приета на Специалната сесия на генералната асамблея на ООН, 25-27 юни 2001 г.”; “Разработване на индикатори за измерване степента на стигма и дискриминация и въздействието на програмите за намаляването им. Преглед на проектите и изследванията до този момент”; “Позитивно развитие: създаване на групи за взаимопомощ и застъпничество за промяна. Ръководство за хора, живеещи с ХИВ/СПИН” и “Проучване в няколко държави на включването на хората, живеещи с ХИВ/СПИН (ХЖХС) в Националните координационни механизми (НКК)” на GNP+; “Ръководство за застъпничество към Международно ръководство за ХИВ/СПИН и човешки права” и “Резюме от НПО на Международно ръководство за ХИВ/СПИН и човешки права” на ICASO; “Актуализирани насоки относно целта, структурата и състава на Националните координационни комитети и условия за отпускане на безвъзмездна помощ”.

Информация за отделните страни

Някои ХЖХИВ, които прегледаха този наръчник, искаха повече информация за статута на грантовете на Глобалния фонд в техните страни. Не е възможно обаче в този наръчник да се предостави конкретна информация за страните; не само, че Глобалният фонд има грантове в над 120 страни, но статусът на всеки грант и напредъкът на финансираните дейности се променят всеки ден. Актуализирана информация за всяка страна може да се намери на страницата на Глобалния фонд www.theglobalfund.org.

(Тази възможност може да не е подходяща за онези, които нямат постоянен или бърз достъп до Интернет. В такъв случай можете да получите информация, като се свържете с някои от хората, посочени в раздела “Полезни контакти” в Част 8 на наръчника.)

Част 2

За Глобалния фонд

Фондът ще насърчава партньорствата между всички релевантни играчи в дадена страна и между всички сектори на обществото. Той ще използва и подобрява съществуващите механизми за координация и ще подкрепя нови партньорства там, където те не съществуват.

Рамков документ на Глобалния фонд

Какво представлява Глобалният фонд?

Глобалният фонд е финансиращ механизъм, създаден през 2001 г., който цели да се бори със СПИН, ТБ и малария като канализира големи по количество допълнителни ресурси към най-нуждаещите се страни и общности.

Как започна Глобалният фонд?

През последните две десетилетия епидемията от ХИВ помете света, убивайки милиони хора и инфектирайки още милиони. Малко правителства имаха готовност и способност да инвестират достатъчно ресурси за противопоставяне на тази глобална криза, особено след като болестта непропорционално силно засегна бедните нации. Кофи Анан, Генерален секретар на Организацията на обединените нации, беше първата високопоставена личност, която публично призова да се учреди "Военен фонд" или глобален фонд за борба със СПИН. Скоро към неговия глас се присъединиха много други, включително на ХЖХИВ, които бяха щастливи да видят един новаторски подход към проблема СПИН (и впоследствие туберкулоза и малария, две други смъртоносни заболявания, причиняващи опустошения по целия свят).

По-году е представена кратка история на Глобалния фонд от 2000 г., когато той не беше нищо повече от една идея в умовете на няколко души, до средата на 2004 г., когато вече беше отделил над 3 милиарда щ.д. под формата на грантове за 128 страни. Съществуват много източници на допълнителна информация за историята на фонда, включително сайтът на Глобалния фонд на адрес www.theglobalfund.org, така че тук няма да се впускаме в големи подробности. Хронологическият преглед по-году обаче ще даде идея за бързата поява на Глобалния фонд и за скоростта, с която той започна да променя живота на хората.

В този контекст е важно да се помни и отчита огромната работа и активизма на ХЖХИВ и техните съюзници от 1984 г. насам. В продължение на много години ХЖХИВ и останалите неуморно се застъпваха за допълнителни ресурси, които да бъдат канализирани в борбата срещу глобалната епидемия от ХИВ. Без усилията на тези колеги и приятели, мнозина от които вече не са между живите, това високо ниво на ресурси за борба срещу ХИВ, ТБ и малария, представлявано от Глобалния фонд, никога нямаше да стане реалност.

2000 г.

юли

В заключителната си реч на 13-та Международна конференция за СПИН в Дърбан, Южна Африка, бившият южноафрикански президент Нелсън Мандела призова за "тотално включване в борбата срещу СПИН". Той още каза: "Нека сега обаче ние не подценяваме ресурсите, които се

2

изискват, за да се проведе тази битка. Партньорството с международната общност е жизненоважно.”

Г8 (вж. карето) одобри нови цели по отношение на СПИН, ТБ и малария на срещата на високо равнище в Окинава, Япония. Министрите се споразумяха, че съществуващите двустранни и многостранни усилия са недостатъчни да канализират необходимите допълнителни ресурси за засилване на отговора срещу тези епидемии. Те се ангажираха да подкрепят новаторски партньорства, включително обхващащи НПО, частния сектор и двустранните организации в борбата срещу трите заболявания.

Какво е Г8?

Групата от 8 (Г8) се състои от осемте най-богати и най-влиятелни нации в света, включително Канада, Франция, Германия, Италия, Япония, Русия, Великобритания и Съединените щати. Държавните глави на държавите от Г8 се срещат всяка година, за да обсъждат основните икономически и политически въпроси, пред които са изправени обществата в техните страни и международната общност като цяло. Други държавни служители, включително финансови и външни министри отделно се срещат през годината.

2001 г.

- април На африканската среща на високо равнище в Абуджа, Нигерия, Генералният секретар на ООН Кофи Анан публично призова да се създаде “военен фонд” или глобален фонд за борба със СПИН. Африканските лидери подкрепиха тази идея и тя беше разширена до включване и на други заболявания на бедността като ТБ и малария.
- юни Участниците в Специалната сесия на Генералната асамблея на ООН за ХИВ/СПИН (UNGASS) в Ню Йорк подкрепиха необходимостта от глобален фонд. Беше съгласувана Декларацията за ангажираност, която призовава за създаването на глобален здравен фонд. Тя бе съставена с принос от страна на много ХЖХИВ и представители на неправителствения сектор след многократни техни усилия за лобиране и застъпничество.
- юли На срещата на Г8 в Геноа, Италия, членовете изразиха единодушна подкрепа за новия (макар и несъществуващ) фонд и обещаха над 1.5 милиарда щ.д.
- август Беше сформирана преходна работна група (ПРГ), включваща Джоузеф Шайх, международен координатор на GNP+ и негов член – която да започне работа по формулирането на политиките и принципите (Рамковият документ), въз основа на които ще заработи Глобалният фонд. Беше създаден Секретариат в Брюксел, Белгия, оказващ техническа подкрепа.
- септември-декември Във всички региони се проведе консултации със заинтересованите страни относно създаването на новия фонд.

2002 г.

- януари Глобалният фонд беше официално създаден на първото заседание на неговия Борд в Женева и беше регистриран в Швейцария.
- април На второто заседание на Борда беше одобрен първият тур от предложения на обща стойност 600 милиона щ.д. за срок от две години за програми в 36 страни.

август	Чарлз Рой, заместник-член на Борда за Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания, почина на 24 август.
декември	Започна изплащането на първите траншовете на грантовете.
2003 г.	
януари	Джоузеф Шайх, бивш член на ПРГ и на Борда за Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания, почина на 15 януари. На четвъртото заседание на Борда беше одобрен вторият тур от предложения на обща стойност 900 милиона щ.д. за период от две години за 72 страни.
март	Представители на ХЖХИВ и организациите на гражданското общество се срещнаха в Париж, за да обсъдят бъдещето на Глобалния фонд. Споделяйки загрижеността, че богатите страни не допринасят достатъчно за Глобалния фонд, те се споразумяха, че ще работят съвместно за промотиране на по-адекватно финансиране и беше създадена застъпническата инициатива "Финансиране на фонда".
май	"Започва с нас" – фондонабирателна кампания, иницирана от ХЖХИВ, беше публично обявена, за да осветли факта, че Глобалният фонд има огромна нужда от допълнителни средства. Заедно с "Финансиране на фонда" тя е една от многото примери, подчертаващи как ХЖХИВ и другите групи на гражданското общество имат водеща роля в отговора на кризата с ХИВ/СПИН. Бриджит Семалвие, член на Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания в Борда, почина от церебрална малария и ХИВ.
юни	Допълнителни обещания бяха дадени от Г8 по време на срещата на високо равнище в Евиан, Франция.
октомври	На шестото заседание на Борда на Глобалния фонд в Чиан Май, Тайланд, беше одобрен третият тур от предложения на обща стойност 623 милиона щ.д. за срок от две години.
2004 г.	
юни	На осмото заседание на Борда бяха одобрени предложенията от четвъртия тур на обща стойност 968 милиона щ.д. за период от две години за 69 страни.
юни	Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания към Борда получи право на вот в Борда на Глобалния фонд (преди това тя беше един от няколко члена без право на вот заедно със СЗО, UNAIDS и Световната банка). Това е исторически и емоционален момент в историята на Глобалния фонд и има надежда, че тази победа на представителството на ХЖХИВ ще бъде повтаряна и на други места, включително в НКМ.
юли	Първият Форум на партньорите на Глобалния фонд се проведе в Банкок, Тайланд, с 400 участници, включително много ХЖХИВ. Въпросът с участието на ХЖХИВ в НКМ и нуждата от по-строги изисквания за гарантиране на това участие бяха горещо дебатираны.
ноември	На деветото заседание на Борда в Аруша, Танзания, само дни преди този наръчник да влезе за печат, Бордът одобри няколко изисквания към НКМ.

2

Сред изискванията беше и това всички НКМ да предоставят доказателства за членството на хора, живеещи със и/или засегнати от трите заболявания. Членовете на НКМ, представляващи неправителствения сектор, сега трябваше да бъдат избирани от техния собствен сектор чрез документирана, прозрачна процедура. От НКМ също така се изискваше да въведат и поддържат прозрачна, документирана процедура, която да гарантира приноса на широк спектър от заинтересовани страни, включително членовете на НКМ и такива, които не са членове, при разработването на предложения и в процеса на контрол над оползотворяването на гранта. Това решение отбеляза победа за много ХЖХИВ и техните застъпници, работили дълго и усилено за неговото случване.

Ръководни принципи на Глобалния фонд

Целта на Глобалния фонд е да привлече, управлява и разпредели допълнителни ресурси чрез ново партньорство между частния и общественния сектор, което ще даде устойчив и значителен принос за намаляване на инфекциите, болестите и смъртта, като по този начин облекчи въздействието на ХИВ/СПИН, туберкулозата и маларията в нуждаещите се страни и ще допринесе за намаляване на бедността като част от Целите на хилядолетието за развитие.

– Рамков документ

Работата на Глобалния фонд се ръководи от набор от принципи, които могат да бъдат открити в Рамковия документ. Тези принципи определят, че Глобалният фонд:

- оперира като финансов инструмент, а не като изпълнителен орган;
- набира значителни нови и допълнителни ресурси за борба с трите заболявания;
- подкрепя програми, които са разработени на базата на националните програми и приоритети;
- фокусира се върху създаването, разработването и разширяването на партньорството между гържавата/частния сектор/НПО;
- засилва участието в разработването на предложения на хора, които са инфектирани и пряко засегнати от трите заболявания;
- цели да елиминира стигматизацията и дискриминацията на инфектираните и засегнатите от ХИВ/СПИН, особено на жените, децата и уязвимите групи;
- има интегриращ и балансиращ подход към превенцията, лечението, грижите и подкрепата;
- оценява предложенията чрез независима процедура за оценка;
- оперира прозрачно и отговорно;
- промотира идеята отделните страни сами да определят своите политики за ХИВ/СПИН и те да бъдат “национално притежание”.

По какво се различава Глобалният фонд от гледна точка на ХЖХИВ?

От гледна точка на ХЖХИВ особено вдъхновяващото по отношение на създаването на Глобалния фонд е неговият ангажимент да промотира целите на Декларацията за ангажираност, като създава потенциал за реално и смислено включване на ХЖХИВ в неговата работа. Визията на Глобалния фонд, изложена в Рамковия документ, награжда над Декларацията

цията за ангажираност (вж. www.unaids.org) в опит да трансформира някои от тези цели в реалност.

Глобалният фонд оперира по начин, който позволява на ХЖХИВ да бъдат много повече от пасивни бенефициенти на неговите грантове. Вместо това ХЖХИВ заедно с други основни заинтересовани страни в глобалната битка срещу трите заболявания имат възможността да играят активна роля в управлението на Глобалния фонд, неговите структури и работата му в отделните страни. Това се постига чрез включването на ХЖХИВ в широко партньорство, обхващащо представители на всички сектори, включително онези, които представляват уязвими или трудностъпни групи.

За онези от нас, които са мъже, които правят секс мъже (МСМ) или работят с МСМ в Африка под Сахара, е важно НКМ да обърнат специално внимание на препоръката, че членовете трябва да бъдат от всички сектори. То трябва да включва и групите на МСМ. Макар да отричат нашето съществуване, ние все пак съществуваме.

– Алайънс Райтс, Нигерия

Какво представлява Декларацията за ангажираност?

Декларацията за ангажираност от 2001 г. е продукт на продължителни преговори по време на Специалната сесия на Генералната асамблея на ООН за ХИВ/СПИН (UNGASS), която се провежда в Ню Йорк през юни 2001 г.

Какво казва Декларацията за ангажираност?

Декларацията е всеобхватна и се отнася до много области, които са проблем за участниците в отговора срещу ХИВ/СПИН. В една част от особено значение за ХЖХИВ правителствата се ангажират:

Да подпомогнат по-тясното сътрудничество и разработването на новаторски партньорства между обществеността и частния сектор и до 2003 г. да създадат и укрепят механизми за включване в борбата срещу ХИВ/СПИН на партньорите от частния сектор, гражданското общество и хората, живеещи с ХИВ/СПИН.

На друго място декларацията казва:

До 2003 г. да се осигури разработването и изпълнението на мултисекторни национални стратегии и финансови планове за борба с ХИВ/СПИН... които включват партньорства с гражданското общество и бизнес сектора и пълно участие на хората, живеещи с ХИВ/СПИН...

Декларацията за ангажираност съдържа набор от цели, по отношение на които правителствата са постигнали съгласие и за които трябва да бъдат сдържани отговорни. Тя е най-силното международно волеизявление, което подкрепя и окуражава включването на ХЖХИВ, осигурявайки международен еталон за застъпничество за ХЖХИВ и техните общности Разглежайки в по-големи подробности как работи Глобалният фонд, ще видим как тези цели от Декларацията за ангажираност се постигат чрез механизмите на фонда. Един от основните индикатори, които ХЖХИВ могат да използват за мониторинг и оценка на Глобалния фонд в страните е да следят дали неговите дейности са в синхрон с целите от Декларацията за ангажираност.

История на Включването на ХЖХИВ в Глобалния фонд

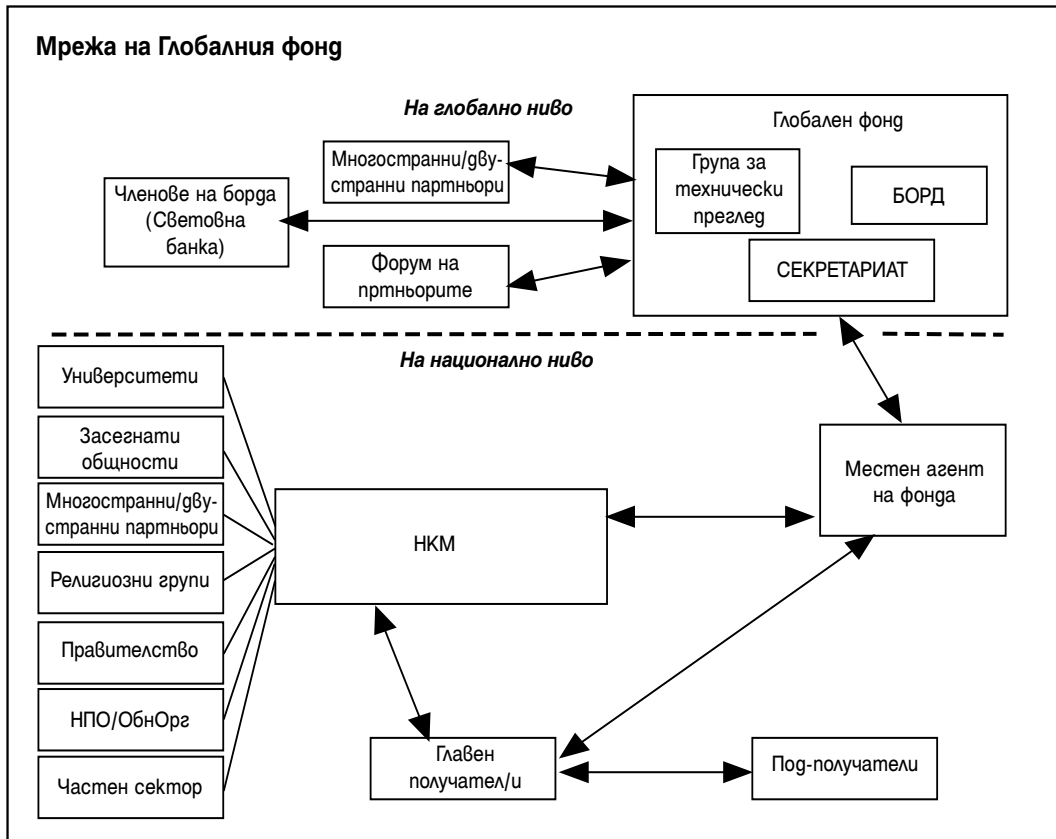
2

ХЖХИВ играят важна роля за Глобалния фонд след неговото създаване, техният принос има огромно влияние и е помогнал да се оформи начинът, по който Глобалният фонд оперира днес. Един от начините, по които ХЖХИВ са успели да максимизират своето влияние на глобално ниво е чрез участие в Борда на Глобалния фонд. Бордът има 23 члена, всеки с делегация до 10 души. Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания (или "Общностната делегация", както понякога я наричат) е една от най-ангажираните и активни делегации – по очевидни причини, тъй като от Глобалния фонд зависи живота ни. Общностната делегация включва представители на ХЖХИВ от всички региони, макар че работният език на делегацията е английски. Членовете на делегацията се избират на базата на познания, опит и авторитет в техните общности. Те играят жизненоважна роля за подкрепянето, подпомагането и съветването на даден член на Борда по отношение на неговата/нейната работа. През 2004 г. Общностната делегация постигна успех в застъпничеството за придобиване на право на вот в Борда. Друга съществена роля за ХЖХИВ е на национално ниво чрез НКМ. Като цяло, ХЖХИВ са по-малко успешни в спечелването на влияние на тази сцена – оттам и нуждата от подобен наръчник.

Познаването на историята на появата на Глобалния фонд и запознаването с формулировките на Рамковия документ и Декларацията за ангажираност е полезна стратегия да се подготви изискването на по-голямо включване на ХЖХИВ в НКМ. Основна стратегия, която може да се използва срещу онези, които се съпротивляват на представителството на ХЖХИВ в НКМ, е прякото позоваване на частите от Рамковия документ, в които е формулирано такова задължение.

Структура на Глобалния фонд и Включване на ХЖХИВ

Дејностите на Глобалния фонд са с голям обхват и във всяка отделна страна имат една или друга форма. Органограмата по-долу се опитва да опише разнообразните различни структури, които са част от Глобалния фонд и да илюстрира как всички те изпълняват определена роля в неговата работа.

Къде се вписват ХЖХИВ в тази картина?

Макар за целите на този наръчник да се фокусираме върху НКМ, има множество групи възможности за ХЖХИВ да бъдат включени в работата на Глобалния фонд на различни етапи. Някои от начините да участват са следните:

- *На ниво Борд* – или като членове на Борда, или като членове на Делегацията. ХЖХИВ могат да бъдат членове на Борда или на делегация, на която и да било делегация – не само на Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания. Например, на скорошното заседание на Борда, Делегацията на Западния тихоокеански регион, оглавявана от Китай, включваше член, който е ХЖХИВ. Както Делегацията на южните НПО, така и Делегацията на северните НПО имат членове, които са ХЖХИВ.
- *На нивото на комисиите към Борда*. Комисиите към Борда са мястото, където се провеждат повечето подробни дискусии преди препоръките на комисиите да стигнат до Борда. Настоящият Комитет за мобилизиране на ресурси и комуникации се оглавява от ХЖХИВ, а ХЖХИВ участват във всички комисии към Борда с изключение на една.
- *В Групата за технически преглед* (вж. следващата част за НКМ)
- *В Групата за техническа оценка* (ГТО; малка група, която се събира в Женева, за да се посвети на тези въпроси и която включва представители на ХЖХИВ)

- В НКМ
- Като членове на мрежата, която номинира и работи съвместно с ХЖХИВ, които са членове на НКМ
- Като служители или доброволци в Секретариата на НКМ
- Като служители или доброволци в Секретариата на Глобалния фонд
- Като служители или доброволци при един от партньорите за развитие на Глобалния фонд
- Като служители на Местния агент на Фонда (МАФ); Вж. Част 3 за повече информация относно МАФ)
- Като служители или доброволци към Главния получател (ГП); Вж. Част 3 за повече информация относно ГП)
- Като служители, доброволци или потребители на услугите на подизпълнителите (ПИ); Вж. Част 3 за повече информация относно ПИ)
- Като бенефициенти на подкрепените от Глобалния фонд програми и услуги
- Като участници във Форум на партньорите на Глобалния фонд (Вж. карето по-долу)
- Като встъпят в договор с членовете на Регионалната делегация, Делегацията на южните НПО и Общността делегация, и давайки своя принос и обратна връзка, когато това е необходимо

Какво представлява Форумът на партньорите?

Форумът на партньорите на Глобалния фонд е събитие, което протича на всеки две години. То събира заедно заинтересованите страни, много от които обикновено не взимат участие в процеса на управление на Глобалния фонд и позволява на участниците да рефлектират върху всички аспекти от дейността на Глобалния фонд, търсейки техния принос и препоръки към Борда относно това как Глобалният фонд може да се подобри.

Първият в историята Форум на партньорите се проведе в Банкок през 2004 г. Четирисотин участници от различни държави по света, включително голям процент ХЖХИВ, се срещнаха за два дни да разгледат и обсъдят работата на Глобалния фонд и да отправят препоръки как тя би могла да бъде подобрена.

В допълнение към основното събитие на Форума на партньорите предварително се проведеха и шест регионални срещи преди срещата в Банкок. Участниците в тези срещи обсъдиха темите за форума и формулираха препоръки, които да бъдат представени в Банкок. Независим онлайн дискуссионен форум на английски език "Партньори ГФ" с членство от приблизително 750 души беше модерирани от Мрежите "Здраве и развитие" (HDN), които при създаването на Глобалния фонд проведеха подобен дискуссионен форум, наречен "Да разчупим мълчанието". Онлайн дискусиите бяха фокусирани върху основните въпроси от интерес, които щяха да бъдат обхванати по време на дебатите на реалното събитие – сред тях съставът и функционирането на НКМ.

Макар основното събитие на Форума на партньорите да се провежда само веднъж на две години, самият Форум на партньорите е замислен като непрекъснат процес. Затова съществуват възможности за принос към работата му между двугодишните срещи, например чрез регионалните срещи на Глобалния фонд, които се провеждат всяка година и чрез срещите, свързани с други събития като например международни

конференции. Форум на партньорите е основна структура на Глобалния фонд за включване на ХЖХИВ, чрез която техният глас може да бъде чул.

Докладът от първия Форум на партньорите на Глобалния фонд може да се намери на Интернет страницата на Глобалния фонд на адрес www.theglobalfund.org/en/about/forum/report/

Глобалният фонд е уникален: ХЖХИВ трябва да използва възможността, която той им предоставя

Истински уникалното в Глобалния фонд е потенциалът, който той предлага на ХЖХИВ да играят роля при взимането на решения за неговата дейност. Ако ХЖХИВ са в състояние да оползотворят напълно тази възможност, Глобалният фонд ще се окаже един невероятен инструмент за повече контрол над нашия собствен живот, който позволява и на останалите членове на нашите общности да подобрят своя живот. За да оползотворим напълно тази възможност, ние трябва да участваме постоянно и да бъдем колкото се може по-гръмогласни, когато е необходимо, настоявайки да бъдем чути. Освен това, трябва да бъдем проактивни в търсенето на възможности за включване, които още не са се появили. В по-голямата част от настоящия наръчник ще се съсредоточим върху един аспект от този потенциал за включване: включването на ХЖХИВ чрез НКМ и неговата работа в отделните страни.

Част 3

3

Основни факти за НКМ

Фондът ще работи с национален механизъм за координация и партньорство, който трябва да включва широко представителство на държавните институции, НПО, гражданското общество, многостранните и двустранните агенции и частния сектор.

– Рамков документ на Глобалния фонд

Кратка бележка към Част 3

Цялата тази информация е твърде техническа. Изчитането ѝ заедно с останалите помогна да получим отговор на нашите въпроси, но тя би била проблем, ако някой трябва да я чете и разбира съвсем сам.

– ХЖХИВ, Нигерия

На хората, които не са запознати с Глобалния фонд Част 3 може да се стори сложна и прекалено техническа. Обаче макар системите и процедурите, използвани от Глобалния фонд, на пръв поглед да изглеждат плашещи на всеки, обикновено те могат да бъдат обяснени ясно и кратко от някой, който има опит и е запознат с Глобалния фонд.

Езикът, който използва Глобалният фонд често е жаргонен и изпълнен със съкращения. Опитавме се да предоставим обяснение на използваните термини и фрази, за да помогнем на ХЖХИВ да се почувстват комфортно с тях и да ги употребяват, когато е необходимо. Въпреки това е важно да не забравяме, че отвъд техническата страна и жаргона, е ясно, че ХЖХИВ имат много важна роля, която не може да бъде изпълнена от другите: ние даваме лицето и реалността за безличните технически термини. Ако ефективно използваме своята сила, стойност, знания и опит, наистина можем да окажем въздействие върху НКМ и да променим живота на хората, живеещи с ХИВ/СПИН.

ХЖХИВ са основен елемент от Глобалния фонд, защото те са изразители на многобройни нужди, които засягат самите тях.

– ХЖХИВ, Хондурас

Глобалният фонд е създаден, за да се избегнат обичайните грешки. Тази философия е съществена за концепцията на фонда и е в основата на начина, по който е устроен той. Трябва да внимаваме да не я изгубим от поглед. Трябва да помним, че Глобалният фонд не е Световната банка или някой двустранен фонд.

– ХЖХИВ, Съединените щати

Какво представлява НКМ?

Концепцията за Национален координационен механизъм (НКМ) е в самия център на визията за Глобалния фонд. Един подходящо функциониращ НКМ е истински израз на национално притежание, принадлежащо на множество заинтересовани страни, на партньорство между обществения и частния сектор и на принципа GIPA в действие. НКМ е група от индивиди,

представляващи широк спектър от различни сектори в дадена страна, които се събират, за да оценят нуждите в страната по отношение на СПИН, ТБ и малария или всяко от тези три заболявания в комбинация. От тази група се очаква не само да награди над съществуващите координационни механизми и партньорство в дадена страна, на също така да ги разшири и да включи нови партньори като ХЖХИВ. Един НКМ също трябва да осигурява представителство на други райони извън столицата – както градски, така и селски. ХЖХИВ, които работиха над този наръчник, са убедени, че НКМ трябва да показва баланс по пол между своите членове.

След като са били оценени нуждите на дадена страна, вземайки предвид какво вече има в наличност, какви проекти и интервенции са планирани, и какви празнини съществуват, отговорност на НКМ е да подготви Национално предложение (НП) и да го внесе пред Глобалния фонд, когато има покана за представяне на предложения за проекти. Поканите за представяне на предложения за проекти се обявяват средно веднъж или два пъти годишно и НКМ има приблизително четири месеца от първата обява да внесе НП в Секретариата на Глобалния фонд в Женева, Швейцария. През това време вероятно НКМ ще е изключително зает, ангажиран с необходимите консултации и анализ за разработването на НП. За разработването на балансирано НП е от съществено значение да се използват знанията и експертизата на всички сектори и групи, заинтересовани от националния отговор срещу трите заболявания – включително ХЖХИВ.

Десетте най-сериозни проблема, свързани с НКМ

В много страни до този момент от гледна точка на ХЖХИВ и на други основни заинтересовани страни НКМ се оказва разочароващ. Бяха изразени притеснения по отношение на различни въпроси: от състава на НКМ до комуникационната му стратегия и взаимодействието между гражданското общество и правителството. Някои от основните оплаквания по отношение на НКМ в различни страни са изброени по-долу (обърнете внимание, че не е задължително всяко едно от тях да се отнася до всички НКМ, към които е отправена критика).

1. Ролята и методите на работа на НКМ не са ясно определени, нито се разбират добре от членовете и наблюдателите на НКМ.
2. НКМ е доминиран от членове от правителството. Гражданското общество и хората, живеещи с ХИВ/СПИН не са така добре представени и имат ограничено влияние.
3. Членовете на НКМ, които трябва да представляват НПО, не са избрани от НПО сектора и не го представляват наистина.
4. Членовете на НКМ не са участвали в избора на председател на НКМ, както и в избора на Главен получател на гранта.
5. Председателят на НКМ също така играе ролята на Главен получател на гранта, което представлява конфликт на интереси.
6. Не всички членове на НКМ са действително включени в процеса на вземане на решения. Решенията се вземат предварително от председателя на НКМ и от още няколко члена в съюз с него.
7. Членовете на НКМ са били поканени да погледнат предложението на страната пред Глобалния фонд, макар да не са участвали в подготовката му и да нямат почти никаква предварителна информация за съдържанието му.
8. НКМ няма достъп до достатъчно средства, материални ресурси или експертиза, за да функционира ефективно.

9. Председателят на НКМ и други влиятелни негови членове не споделят информация във и извън НКМ.
10. Членовете на НКМ не могат или не желаят да оценят дали проектите, финансирани чрез гранта на Глобалния фонд, се изпълняват ефективно.

Източник: Aidspan

Кои трябва да бъде част от НКМ?

Според Глобалния фонд НКМ трябва да включва представители на следните сектори:

- сдружения и мрежи на ХЖХИВ;
- неправителствени организации в страната (НПО) и общностни организации (ОбнОрг);
- международни НПО (МНПО);
- религиозни организации (РО);
- академични институции като изследователски институти и университети;
- частния сектор, включително бизнес коалициите за СПИН;
- правителствени структури като министерствата на здравеопазването и финансите;
- многостранни организации като UNAIDS, Програмата за развитие на ООН (ПРООН), СЗО, и Световната банка;
- двустранни организации за развитие като AusAID (Австралия), CIDA (Канада), DFID (Великобритания), GTZ (Германия), HIVOS (Холандия), SIDA (Швеция) и USAID (Съединените щати).

Макар и да не са специално споменати от Глобалния фонд, има много други групи, чиито принос може да бъде ценен за НКМ. Подобни групи могат да включват организации на жените и младите хора или такива, представляващи уязвими групи като интравенозни наркомани (ИВН), мъже, които правят секс с мъже (МСМ), проституиращи, мигранти и/или бежанци и изселени хора.

Понастоящем представителите на ХЖХС в JICC (НКМ) на Кения са включени като НПО, а не като представители на групата на ХЖХИВ; това прави тяхното представителство твърде символично. Скоро основаната Мрежа на хората, живеещи с ХИВ/СПИН в Кения (NEPHAK) ще разработи критерии за определяне на ЧЖХИВ, които официално да представлява избирателите си в JICC.

– ХЖХИВ, Кения

Защо е важно в НКМ да са включени представители на ХЖХИВ?

Ние сме “експертите”, когато става въпрос за живота с ХИВ. Трябва да се консултират с нас, когато става въпрос за разработване на интервенции за ХИВ/СПИН.

– Мрежа на ХЖХИВ, Кения

При вземането на решения за финансиране Фондът ще подкрепя предложения, които... засилват участието в разработването на предложенията на общностите и хората, особено на инфектираните и пряко засегнатите от трите заболявания.

– Рамков документ на Глобалния фонд

Резултатът от добре функциониращ и включващ НКМ вероятно ще бъде добре балансирано НП, разработено с истинска ангажираност от страна на всички релевантни заинтересовани страни в дадена държава, включително групите и мрежите на ХЖХИВ. С този принос от различни сектори НКМ ще има по-големи шансове за успех. Също така е по-вероятно организациите на ХЖХИВ и други основни групи да бъдат идентифицирани както като изпълнители, така и като бенефициенти на грантовете на Глобалния фонд, а парите реално да достигнат до най-нуждаещите се групи от населението. Един НКМ, в който действително са включени и участват всички заинтересовани страни, промотира и демонстрира на практика по-скоро истинско “национално притежание”, отколкото “държавна собственост”.

Няма ХЖХИВ в НКМ? Времето за оправдания свърши!

Нищо за нас без самите нас. Искаме да участваме в разработването и изпълнението на предложенията за проекти на страната.

– ХЖХИВ, Кения

Когато беше създаден Глобалният фонд, НКМ бяха формирани набързо, обикновено от правителствата, бързайки да предадат предложения за проекти за първия тур на грантовете на Глобалния фонд. В резултат на необходимостта да се бърза, често се пренебрегваше нуждата от включване, което доведе до съществуването на много НКМ, които не включват ХЖХИВ. За съжаление тази ситуация не се е подобрила: един анализ на представителството в НКМ при четвъртия тур установи, че общият процент на ХЖХИВ в НКМ в действителност е бил намален в сравнение с предишния тур.

С течение на времето стават все по-малко и по-малко приемливите, разумно звучащи извинения, давани от НКМ за това, че сред членовете им не са включени ХЖХИВ. Независимо за коя страна става дума и от специфичните обстоятелства в нея, ХЖХИВ трябва да участват в НКМ – и както ще обсъдим по-нататък, включването само по себе си не е достатъчно. Трябва да погледнем отвъд включването към онова, което всъщност означава участие по смислен начин.

Реформа в действие: боливиийският пример

Фондът ще подкрепи програми, които стимулират партньорствата в страната, включващи държавните институции и гражданското общество.

– Рамков документ на Глобалния фонд

Докато подготвихме предложенията за тур 1 и 2 на грантовете на Глобалния фонд, боливиийското правителство реши кой може да се включи в НКМ и ХЖХИВ бяха изключени. Предложенията бяха написани почти в пълна секретност и бяха отхвърлени и двата пъти. Преди да обявят тур 3 групите на ХЖХИВ решиха да се противопоставят на това положение по няколко начина, включително със следното:

- Развиха своя капацитет и усвоиха умения с помощта на REDLA (Латиноамериканската регионална мрежа на ХЖХИВ) и ICASO (Международният съвет на организациите, предлагащи услуги в областта на СПИН).
- Изпратиха писма, осъждащи факта, че ХЖХИВ не са били включени в НКМ до националните и международните мрежи и до Глобалния фонд. Целта на тези писма беше да

3

накарат НКМ да се почувства неудобно и те се оказаха изключително ефективни.

- Лидерите на ХЖХИВ изразиха своите искания чрез медиите.
- ХЖХИВ лобираха пред международни организации като UNAIDS.

Стратегията на боливийските ХЖХИВ беше успешна: четири от около тридесетте члена на НКМ сега са ХЖХИВ. Членовете, които са ХЖХИВ, бяха избрани от мрежата на ХЖХИВ, а не назначени от правителството, ХЖХИВ също така са представени в Изпълнителния комитет на НКМ и в подкомисиите. И може би най-важното, боливийското предложение в тур 3 беше одобрено.

Като последно средство, използвайте каквито средства е необходимо!

– ХЖХИВ, Украйна и Беларус

ХЖХИВ, включени в създаването на този наръчник, усетиха силно, че ако въпреки постоянните усилия, НКМ остане неотзивчив към исканията да бъдат включени като членове ХЖХИВ, общността на ХЖХИВ трябва да използва каквито средства е необходимо, за да постигне тази цел. Примерът на Боливия е добра илюстрация на отиване отвъд стадия на това просто да се моли да бъдат включени ХЖХИВ и преминаването към целево застъпничество и действие.

Отговорности на НКМ

Отговорностите на НКМ не свършват с разработването на НП, а предполагат включване по време на всички етапи в цикъла на разпределяне на грантове от Глобалния фонд. По тази причина е важно след като се предаде НП, да се разберат етапите на цикъла.

Какво представлява Групата за технически преглед (ГТП)?

Щом едно предложение е било внесено в Секретариата на Глобалния фонд, то се преглежда, за да се гарантира, че отговаря на основните критерии и е приемливо. След това отива в Групата за технически преглед (ГТП). ГТП е група от 26 международни експерти, включително един ЧЖХИВ, чиито колективни технически знания и опит обхващат всеки аспект на СПИН, ТБ и малария. ГТП е независима както от Секретариата на Глобалния фонд, така и от Борда на Глобалния фонд. Тя се събира за две седмици скоро след изтичане на крайния срок на всеки тур за финансиране. През това време ГТП преглежда всяко предложение въз основа единствено на технически и научни критерии и отправя препоръки към Борда на Глобалния фонд кое от предложенията да бъде одобрено за финансиране. След това предложенията се класифицират в една от следните четири категории:

- Категория 1: Предложението се финансира
- Категория 2: Предложението се финансира, ако се направят някои промени и уточнения
- Категория 3: НКМ се насърчава да внесе ново предложение на следващия тур
- Категория 4: Предложението се отхвърля

Ролята на Главния получател (ГП)

След като предложението е одобрено от Борда на Глобалния фонд, НКМ е отговорен за идентифициране и утвърждаване на една или повече организации, които да бъдат Главен получател (ГП). ГП получава парите, отпуснати на дадена страна от Глобалния фонд. ГП може да бъде от правителствения или от неправителствения сектор. Често ГП от правителствения сектор са министерствата на здравеопазването; пример за ГП от неправителствения сектор може да бъде голяма международна НПО. В повечето страни има повече от един ГП, като някои страни имат един или повече ГП от правителствения сектор и един или повече ГП от неправителствения сектор.

ГП, а не НКМ, е този, който встъпва в законовообвързващо споразумение със Секретариата на Глобалния фонд за получаване на гранта. Преди да се подпише споразумението се очаква ГП да докаже пред Местния агент на фонда (МАФ; вж. по-долу), че има капацитета да изпълни всички задачи, включени в управлението на ресурсите и супревиизирането на изпълнението на програмата. ГП ще идентифицира и посочи многобройни подполучатели (ПП), които да извършват различни аспекти от практическото изпълнение.

Смяна на ГП в Украйна: ХЖХИВ говорят!

В Украйна имаше сериозни проблеми и липса на координация с трите главни получателя, които първоначално бяха избрани да управляват парите от гранта на Глобалния фонд. Групите на ХЖХИВ заедно с други НПО успяха да провокират едно непланирано посещение от страна на Секретариата на Глобалния фонд. По време на посещението, представителите на Секретариата проведоха продължителна среща с ХЖХИВ, подполучателите и потребителите на услугите от програмите и бяха информирани за различни проблеми, свързани с изпълнението на дейностите, за които е отпуснат грантът. В резултат на това Глобалният фонд взе решение да спре превеждането на средства към Украйна и беше идентифициран временен ГП, който за период от 11 месеца да управлява гранта на Глобалния фонд.

Този пример илюстрира как ХЖХИВ не трябва да се страхуват да предприемат действия, за да премахнат пречките пред постигането на своите цели, които в Украйна бяха осигуряването на АРВ [антиретровирусна терапия], която да достигне до общностите на ХЖХИВ. Ние вярваме, че ХЖХИВ не трябва да се страхуват да се свържат със Секретариата на Глобалния фонд с легитимни оплаквания и тревоги и да продължат да правят това, докато не се предприеме някакво действие. Най-накрая, от съществено значение е общностите на ХЖХИВ да имат способността да издигнат своя глас и да артикулират трудностите, които срещат с програмите на Глобалния фонд на национално ниво.

– ХЖХИВ, Украйна

Какво представлява подполучателят (ПП)?

3

ГП осигурява средства на множество подполучатели (ПП), които се избират, за да изпълняват определени дейности, за които е отпуснат грантът. По време на първите две години от гранта, НКМ поема отговорността за контрола и мониторинг на изпълнението на финансираните програми и от ГП се очакват редовни отчети за напредъка в изпълнението. Четири месеца преди края на първоначалния двугодишен период на финансиране, предполагайки, че програмата е била успешна, НКМ обикновено отправя искане към Секретариата на Глобалния фонд за финансиране за три допълнителни години.

ПП често нямат капацитет да поемат отговорността от ГП, но обикновено са по-ангажирани в работа на общностно ниво. Организациите на ХЖХИВ понякога се избират като ПП – макар това да е рядкост, да се надяваме, че ще започне да става все по-често. ПП се отчитат пряко пред ГП или пред един от ГП в страната. В различните страни се използват различни методи за избор на ПП.

Избиране на подполучатели от неправителствения сектор: моделът на Замбия

Замбия има четири ГП: Министерството на здравеопазването, Министерството на финансите, Асоциацията на църквите в Замбия и Замбийската национална мрежа за СПИН (ZHAN). Ролята на ZHAN беше да идентифицира ГП сред НПО, ОбнОрг, организациите на ХЖХИВ и частния сектор. Мрежата правеше това, като отправяше покана за предложения, оповестена чрез медиите (вестници, телевизия, радио и Интернет). После оценяваше получените предложения, за да определи кои организации да бъдат избрани като ПП на гранта на Глобалния фонд.

Насоки за избиране на подполучатели

Имаме нужда от специално ръководство, което да помогне на ХЖХИВ да бъдат част от процеса на избор на подполучатели.

– Мрежа на ХЖХИВ, Нигерия

По време на обсъждането на наръчника от ХЖХИВ беше повдигнат въпроса как да се гарантира, че подполучателите се избират по честен начин и че групите и организациите на ХЖХИВ са включени, както в процеса на избор, така и като получатели. НКМ трябва да се ангажира да установи честен и прозрачен процес, за да се случи това; беше направено предложение Секретариатът на Глобалния фонд да даде препоръки на НКМ как да разработят висококачествени насоки за получаване на грант, предназначени за подполучателите, включително организациите и мрежите на ХЖХИВ. Портофолио мениджърите и местните агенти на Фонда трябва да настояват, че са необходими строги правила за управление избора на подполучатели преди подписването на споразумението за гранта.

Какво представлява Местният агент на фонда (МАФ)?

След като се одобри грантът на дадена страна, трябва да бъде идентифициран Местен агент на фонда (МАФ). Тъй като Глобалният фонд няма офиси в отделните страни, той наема МАФ в съответните страни, които да оценява финансовия и административен капацитет на Главния получател(и) за управление на гранта и да супервизира изпълнението на програмата. МАФ също така одобрява исканията за отпускане на средства, докладите за напредъка и годишните одит доклади. НКМ не избира МАФ; МАФ се избира от Секретариата на Глобалния фонд чрез тръжна процедура.

Да разберем повече за процедурите в цикъла на разпределяне на грантове от Глобалния фонд

Има много документи, които предлагат подробни обяснения за различните етапи от цикъла на разпределяне на грантове от Глобалния фонд, за ролите на различните участници и за техните взаимоотношения. Едно добро начало, откъдето човек може да започне е Интернет страницата на Глобалния фонд на адрес: www.theglobalfund.org. Наръчникът за НКМ, който се разработва от Глобалния фонд и се очаква скоро да излезе от печат, и Наръчникът на Ейдспан за изграждане и функциониране на ефективен НКМ също разясняват в голяма дълбочина ролята на НКМ на всички етапи от цикъла за получаване на гранта. Един допълнителен полезен ресурс е публикацията на Секретариата на Глобалния фонд "Насоки относно целта, структурата и състава на Националните координационни комитети", която може да бъде намерена на уебсайта на Глобалния фонд.

Допълнителна подкрепа евентуално може да се получи от контакта със самите членове на НКМ или портфолио мениджърите на НКМ: имената и информацията за контакт на почти всички членове на НКМ са налични на Интернет страницата на Глобалния фонд. Иначе може да бъде полезно да сте в контакт с член на Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания в Борда на Глобалния фонд. Информацията за контакт с тези хора може да бъде намерена в Част 8 на този наръчник.

Корупция, принуда, манипулация и конфликт на интереси

Въпросите, които възникваха многократно по време на консултациите на национално ниво за този наръчник бяха корупция, принуда и манипулация. ХЖХИВ съобщи за тези проблеми във връзка с парите на Глобалния фонд и другите ресурси на всички нива и във всички сектори. Примерите се простират от корупция на високо правителствено ниво до принуда и манипулация в НПО и в групите и мрежите на ХЖХИВ. Задаваха се много въпроси за това как да се справят с тези проблеми, но в наръчника няма достатъчно място темата да се обхване подробно. Ако имаше лесни отговори на тези въпроси, тогава жалката реалност на корупцията, принудата и манипулацията вероятно нямаше да съществуват в нашите общества. За съжаление това не е така.

Един въпрос, който възникна, особено по отношение на НКМ, се отнася до конфликта на интереси. Някои НКМ бяха обвинени, че позволяват появата на потенциални конфликти на интереси като например, когато председателят на НКМ е правителствен служител, ГП е някое министерство, а подполучателите са проправителствени НПО. В някои страни членовете на НПО в НКМ са също и ГП и подполучатели, което може да провокира обвинения в наличие на конфликт на интереси, ако процесът на избор на ГП и подполучатели не е ясно определен, прозрачен и отворен за всички.

3

Много НКМ разработват политики за избягване на конфликт на интереси в НКМ. Междувременно Бордът на Глобалния фонд обмисля да отпрати някои изисквания към НКМ, които биха намалили потенциала за възникване на конфликт на интереси – например да настоява председателят на НКМ да не бъде служител или да не работи за ГП. През ноември 2004 г. Бордът на Глобалния фонд се споразумя да актуализира Насоките за НКМ: според новата клауза, когато ГП и председателят или вицепредседателят на НКМ са от една и съща институция, НКМ трябва да има писмен план за предотвратяване на възможни злоупотреби с власт, произтичащи от този наследен конфликт на интереси.

Всеки договор на Глобалния фонд съдържа част, която се отнася конкретно до корупцията и конфликта на интереси. Членовете на НКМ и представляваните групи могат да използват тази информация, за да гържат отговорни останалите.

В Чили не сме се натъквали на корупция, но Vivo Positivo (националната мрежа на хората, живеещи с ХИВ/СПИН) и РАНО (Панамериканската здравна организация) понастоящем създават етичен кодекс за членовете на НКМ. Той ще се състои от принципи, които могат да ръководят оперативните процедури на НКМ за избягване на конфликт на интереси. Беше създадена външна етична комисия, която ще може да реагира по искане на който и да било член на НКМ. Всичко това ще бъде внесено за одобрение от НКМ в близко бъдеще.

– ХЖХИВ, Чили

Работейки с Глобалния фонд и групи донори, можете да чуете за “Трите принципа”. Какво представляват те?

“Трите принципа за единно действие” са принципи за координация на националния отговор срещу СПИН. Те се състоят от следното:

- **Единна** съгласувана рамка за действие по отношение на ХИВ/СПИН, която осигурява основа за координиране работата на всички партньори;
- **Единен** национален координационен орган за ХИВ/СПИН с мултисекторен мандат на широко основа; и
- **Единна** приета национална система за мониторинг и оценка.

На 25 април 2004 г. UNAIDS, Великобритания и Съединените щати станаха общи домакини на среща на високо равнище, на която основните донори препотвърдиха своя ангажимент за укрепване на националните отговори срещу СПИН от самите засегнати страни. Те приеха “Трите принципа за единно действие” за постигане на най-ефективно и ефикасно използване на ресурсите и за осигуряване на бързи действия и управление, основано на данни.

Имаше забележима промяна в глобалния отговор на комплексната криза, която представлява СПИН и която продължава да се влошава. Националните отговори са станали по-широки и по-мощни и са подобрили достъпа до финансови ресурси и стоки. Освен по-големият ангажимент от страна на самите засегнати общности, появата на Глобалния фонд за борба със СПИН, туберкулоза и малария, новата програма за СПИН на Световната банка, разширяващите се ангажименти от страна на донорските страни (особено Съединените щати) и работата на фондациите от частния сектор допринесоха много сумата за финансиране за СПИН да нарасне от 2.8 милиарда щ.д. през 2002 г. до приблизително 4.7 милиарда щ.д. през 2003 г.

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

Въпреки че са нужни повече ресурси, има спешна необходимост от по-голяма подкрепа и сътрудничество с най-засегнатите страни и от избягване на дублирането и фрагментирането на ресурсите. “Трите принципа за единно действие” са разработени, за да отговорят конкретно на това предизвикателство. Изградени въз основа на поуки от последните две десетилетия, “Трите принципа за единно действие” ще помогнат да се подобри способността на донорите и на развиващите се страни да работят по-ефективно заедно и съобразно спецификите на отделната страна.

Източник: UNAIDS

Можете да намерите повече информация за “Трите принципа” на уебсайта на UNAIDS на адрес www.unaids.org.

Част 4

④

Да си ХИВ-позитивен не е професия

Придобиване на умения, знания и опит, за да бъдеш ефективен член на НКМ

Липсата на разбиране по отношение на техническите и политическите въпроси е пречка пред ефективното включване.

– ХЖХИВ, Хонгурас

Да имаш потенциално смъртоносен вирус само по себе си не те квалифицира като човек, който успешно може да си върши работата и да представлява други хора. Освен своя ХИВ статус, онези, които представляват ХЖХИВ в НКМ се нуждаят от умения, знания и опит, за да изпълняват ефективно своята работа. Какъв тип хора искаме да ни представляват? От какъв опит, умения и лични качества ще се нуждаят те?

1. Принадлежност към организация

Нашите представители трябва да бъдат активни членове на една или повече от следните групи:

- сдружение на ХЖХИВ;
- неправителствена организация на ХЖХИВ;
- мрежа на ХЖХИВ.

2. Лични качества

ХЖХИВ, които са членове на НКМ трябва:

- да живеят с ХИВ и да са открити по отношение на своя статус;
- да са готови да работят в интерес на ХЖХИВ и други хора, които представляват като младите хора, жените, МСМ, ИВН, проституиращите, мигрантите и бежанците;
- да се възприемат от другите като авторитетни и честни, и да са спечелили доверието на своята общност;
- да са готови да се изправят срещу своите собствени предразсъдъци и да са способни да демонстрират липса на предубеденост по отношение на жените, МСМ, ИВН, проституиращите, чужденците и други уязвими групи;
- да са мотивирани да защитават правата на всички ХЖХИВ, независимо от това кои са те (напр. по отношение на икономически статус, образование, религия и култура);
- да са отворени да работят с други групи и сектори като правителството, университетите, частния сектор и т.н.;
- да са способни да отстояват разбиранята и приоритетите на други ХЖХИВ, изправени пред тежки критики и опозиция от страна на останалите;
- да са способни да работят в екип и да бъдат гъвкави, толерантни и приемащи критика;

- да са готови да слушат другите и да се вчувстват и виждат нещата от гледната точка на другите, колкото и различна и предизвикателна да им се струва тя;
- да са готови да бъдат лидери, а не “жертви”; и
- да са готови и способни пълно да подкрепят принципа за равенство между половете.

3. Отделяне на време

Представителите на ХЖХИВ трябва:

- да бъдат способни да посветят времето, което се изисква, за да представляват ефективно ХЖХИВ в НКМ (абсолютен минимум от един ден за предварително преглеждане на документите за всяко заседание на НКМ, един ден за консултиране преди заседанието с ХЖХИВ, които представляват, един ден за заседанието на НКМ и един ден след всяко заседание на НКМ за даване на обратна връзка на хората, които представляват);
- да са способни да посветят достатъчно време, за да се запознаят със съществуващите донори, фондове и услуги в страната, така че Националното предложение (НП) да може адекватно да адресира празнините в услугите и да не дублира съществуващите условия;
- да са готови да посветят време, за да усвояват нови умения и информация.

4. Образование и опит

За да са ефективни в НКМ, се препоръчва представителите на ХЖХИВ да притежават:

- минимум от две години релевантен опит в полето на ХИВ/СПИН;
- дълбоко разбиране за ХИВ и свързания с него широк кръг от социални въпроси;
- увереност да говорят по време на заседанията;
- опит в договарянето;
- възможност да мислят творчески;
- достатъчно образование, за да могат ефективно да участват в планирането, мониторинга и оценката на програмите – с минимално обучение, ако се налага;
- способност да докладват на ХЖХИВ, които представляват по ефективен начин, както устно, така и чрез кратки, добре написани доклади; и
- способност да четат и разбират документацията на НКМ с лекота.

5. Технически умения

Следните важни технически умения, които са необходими за ХЖХИВ, членове на НКМ, могат да изискват изграждане на капацитет или укрепване на съществуващия капацитет:

- езикови умения (както на национални, така и на международни форуми);
- компетентност в технологии като компютри, Интернет и ел. поща;
- разбиране за мониторинга и оценката на проектите и програмите;
- управленски умения;
- умения за писане на предложения и отчети за проекти;
- умения за определяне на приоритети и за стратегическо планиране; и
- разбиране за съвременните научни данни и доказателства.

Мониторинг и оценка – защо те имат значение?

Използването на мониторинг и оценка (М&О) е важен начин да се прецени ефекта от проектите или интервенциите, като се измерва напредъка по отношение на предварително изготвен план и критерии.

Чрез използване на инструменти за М&О групите на ХЖХИВ могат да покажат ефективността на своите проекти и да генерират данните, от които се нуждаят, за да успеят в търсенето на средства в бъдеще. Чрез М&О, процесът, успешността и въздействието от един проект могат да бъдат демонстрирани, а проблемите – да бъдат идентифицирани и коригирани. Инициативите на ХЖХИВ, започнати и “принадлежащи” на ХЖХИВ, често работят по-добре от други интервенции, в планирането и изпълнението на които не са включени ХЖХИВ. Въпреки това обаче има много малко документирани данни, действително доказващи приложимостта на тези подходи. Само чрез използване на М&О ХЖХИВ мога да покажат с увереност какво работи, как работи и защо работи.

В контекста на Глобалния фонд М&О е важна функция. Глобалният фонд използва система, наречена “Финансиране, основано на резултати”. Това означава, че ако получателите не могат да предоставят на Главния получател (ГП) данни за успешността на програмите и ако ГП на свой ред не може да предостави данни за успеха пред НКМ, Местния агент на фонда (МАФ) и Секретариата на Глобалния фонд, тогава финансирането може да бъде отложено или временно прекратено. М&О могат също така да помогнат да се осветлят проблемите по отношение на административния капацитет на ГП или с корупцията или конфликтите на интереси. По тази причина НКМ трябва непрекъснато да мониторира представянето на ГП и да получава доклади от ГП или Секретариата на Глобалния фонд. Ако ГП се представя слабо, НКМ може да реши да номинира друг ГП в края на двугодишния период. Подобна възможност показва защо е важно ХЖХИВ да са включени чрез НКМ в мониторинг и оценка на ГП(и).

Области, в които има несъгласие сред ХЖХИВ

Езикът е една област, в която ХЖХИВ, създали този наръчник, не успяха да постигнат консенсус по време на консултациите. Някои хора, особено от страни, в които езикът на държавната администрация не е един от официалните езици на ООН¹ категорично смятат, че хората, участващи в НКМ трябва да говорят английски, за да могат да четат и разбират документите на Глобалния фонд и да общуват с членовете на НКМ и представителите на Глобалния фонд. Други смятат, че всички заседания на НКМ трябва да се провеждат на местния език.

Ние пространно дебатирахме въпроса за езика, но в края на краищата болшинството смяташе, че има повече смисъл да има представител, който с лекота може да чете и разбира всички документи на НКМ и да бъде достатъчно грамотен, за да пише след това доклади до хората, които представлява.

– ХЖХИВ, Нигерия

Ние се съгласихме, че е необходимо работно владение на английски, който е “международен медиум за комуникация” и официален език в Кения. Втори език като кисуахили или френски и университетска диплома ще бъдат допълнително предимство, макар и да не са основни.

– ХЖХИВ, Кения

¹ Много документи на Глобалния фонд са налични на един от шестте официални езика на ООН: арабски, китайски (мандарин), английски, френски, руски и испански и са налични на страницата на Глобалния фонд на адрес: www.theglobalfund.org.

Образованието е друга област, относно която имаше различни мнения сред хората, които бяха консултирани по време на проучването за този наръчник. Някои от тях смятат, че университетската диплома е основна. Други смятат, че членовете на НКМ трябва да са завършили основно образование. Все пак всички останали смятат, че формалното образование не е от значение, защото най-важната предпоставка е разбирането на нуждите на ХЖХИВ и способността да се лобира за техните проблеми. Всички се съгласиха, че щом веднъж човек стане член на НКМ, си проличава какви умения и знания са необходими.

Моя приятелка от Африка много млада беше спряна от училище, за да се грижи за своето болно семейство. По-късно беше диагностицирана с ХИВ. Тя стана активист и имаше невероятни постижения в полето на ХИВ/СПИН, макар да не беше завършила образованието си.

– ХЖХИВ, Великобритания

Дипломата не прави човека квалифициран и способен да подобри работата на НКМ по отношение на включването и участието на ХЖХИВ. Опитът, уменията, експертизата и ангажираността са това, от което има нужда.

– ХЖХИВ, Малави

Езикови уроци във Виетнам

Капацитетът на ХЖХИВ да участват на международно и национално ниво до голяма степен зависи от уменията да ползват английски език. В Азия английският се превръща в регионален език за комуникация в бизнеса, както и в областта на развитието и на ХИВ/СПИН. Във Виетнам Програмата на Обединените нации за доброволци има програма за осъществяване на връзка между доброволци учители по английски език и хора, живеещи с ХИВ/СПИН. Тази програма стартира в малък мащаб с доброволци, всеки от които преподава по четири часа седмично на 5-10 души, живеещи или засегнати от ХИВ/СПИН. Тя цели да повиши осведомеността и да създаде форум, в който могат да се включат повече хора, както и да се подобрят уменията по английски език на ХЖХИВ.

Всеки, който би желал да научи повече за тази програма, може да се свърже с нея на ел. поща: dang.phuong.lan@undp.org

Оценяване на техническата подкрепа и ресурси

Ако разгледаме всички качества, умения, знания и опит, които се изискват от нашите представители в НКМ, може да ни се стори, че това е невъзможно да бъде постигнато. Също така е очевидно, че много ХЖХИВ, участващи в НКМ, ще трябва да усвоят поне някои нови умения и стратегии, това важи и за ХЖХИВ, които работят с тях и ги подкрепят.

Трудно е да се дадат конкретни препоръки като например откъде да могат да се получат техническа подкрепа и ресурси за придобиване или подобряване на тези умения, защото във всяка отделна страна има различни източници. Има многобройни ресурси на английски и в Интернет, но много ХЖХИВ нямат достъп до Интернет или не комуникират на английски. Има вероятност обаче едно специално проучване да открие ресурси, преведени на местни езици и адаптирани към местните културни особености. Международните организации също могат да помогнат за идентифицирането на подходящи материали и за обучение в

съответните умения. Донорите и големите НПО също може да са в състояние да осигурят финансова подкрепа за поемане на разходите за обучение и превод на вече разработени материали.

4

Становище от Бали: ХЖХИВ и политиките за осигуряване на АРВ

Следният текст е взет от становището от Бали, огласено през ноември 2004 г. от представители на 33 групи за подкрепа на ХЖХИВ от ХЖХИВ от 24 града в 20 провинции в Индонезия. Становището е издано в отговор на правителствените планове за осигуряване на АРВ.

4. Ние подтикваме правителството да включи нашите групи, защото се намираме на фронтната линия на програмите за борба със СПИН, особено тези за повишаване на достъпа до антиретровирусна терапия и друго лечение за нашите членове. Този въпрос е твърде важен, за да бъде разглеждан като отговорност само на правителството или на здравния сектор. Общността, в частност нашите групи, трябва да бъдат включени в планирането, изпълнението, мониторинга и оценката на всички елементи на тази програма. Ние силно поощряваме включването на нашите групи като членове на националните, провинциалните и районните/общинските комитети за СПИН.

5. В замяна на това нашите групи са готови да участват пълноценно в програмата. Ние ще дадем най-доброто в своята работа за разбиране на всички аспекти на програмата и ще търсим начини нашите членове да допринесат за нейния успех. Въпреки това, макар да сме готови да допринесем за програмата на основа на нашата компетентност и опит с живота с ХИВ, признаваме, че не сме лекари. Все пак се нуждаем и искаме разбиране и подкрепа от всички страни, особено от медицинската професия. Също така се надяваме, че всички засегнати страни, особено централната и местната власт ще осигурят повече финансова, материална и техническа подкрепа за нашите групи.

Практикуваме ли онова, което проповядваме?

Предизвикателство към всички ХЖХИВ

Участието на ХЖХИВ трябва да бъде промотирано и практикувано на първо място от самите нас.

– ХЖХИВ, Хонгурас

Мнозина от нас говорят за GIPA (По-голямо включване на хората, живеещи с ХИВ/СПИН); въпреки това GIPA не е просто нещо, което другите трябва да прилагат. Въпросът какви стъпки предприемаме ние, за да прилагаме GIPA в нашите собствени общности на ХЖХИВ е основен. Лидерството означава да научим и другите и да им дадем шанс да се развият и също да станат лидери. То означава да се включат другите, живеещи с ХИВ с всякакъв житейски опит, от всички религии, с всякакъв начин на живот, от всички възрасти и страни. Наистина ли включваме останалите в работата, която вършим като ХЖХИВ? Всички трябва да се запитаем как можем да включим повече ХЖХИВ в работата, която вършим и да предприемем както колективни, така и индивидуални стъпки за осъществяването на това.

Читателите на този наръчник се насърчават да помислят как те и техните групи, организации или мрежи могат да подобрят GIPA в своята работа. В същото време могат да обмислят и дали има стъпки, които биха могли да подобрят баланса между половете в работата на ХЖХИВ в техните страни.

Част 5

Роли и отговорности

Да се придвижим от “символично” присъствие на ХЖХИВ в НКМ към смисленото им участие в неговата работа

Когато големи организации като Световната банка говорят, тях ги слушат и докладчикът си води подробни записки. Но когато говорим ние, членовете на ЈСС (НКМ) на Кения не ни приемат насериозно и повечето от нашите коментари и предложения не се включват в протоколите от срещите. Не можем да приемем да присъстваме там без да ни чуват.

– ХЖХИВ, Кения

Манипулирането на информацията от правителството и неправителствените организации, работещи в полето на СПИН, прави трудно ефективното участие на ХЖХИВ. Няма политическа воля то да се случи на практика.

– ХЖХИВ, Хондурас

Нашата цел е много повече ХЖХИВ да бъдат смислено включени в работата на НКМ във всяка страна, където вече работи или потенциално ще работи Глобалният фонд. (Важно е да не забравяте, че почти всички страни са подписали Декларацията за ангажираност с проблема ХИВ/СПИН, която ги задължава да увеличат смисленото включване на ХЖХИВ във всички процеси.)

Смисленото участие не означава един или повече ХИВ-позитивни хора да посещават заседанията на НКМ, без да участват наистина. По-скоро то означава да има няколко активно включени представители на мрежите и групите на ХЖХИВ с подходящи умения. То означава всеки от тези членове, които са ХЖХИВ, да признава и да бъде уверен в ценността на своя принос и в това, че неговият принос ще бъде оценен от останалите членове на НКМ.

Освен това тези представители трябва да бъдат включени в работата на мрежите или организациите, които са ги номинирали за НКМ, и подкрепяни от членовете им, чиито мнения те изразяват. Да си част от НКМ е усилие за сътрудничество, което се простира много отвъд рамките на заседанията на НКМ. Затова всички ХЖХИВ, включени в различни роли, трябва да отговарят на определени критерии, за да вършат ефективно и старателно работата си.

Някои от определенията за “смислено участие или включване”, дадени от интервюираните при проучването или включени в консултациите ХЖХИВ съдържат следното:

- ХЖХИВ са способни да разработят свои собствени проекти пред Глобалния фонд и да бъдат представени на всяко ниво и в подгрупите на НКМ;

5

- ХЖХИВ участват на всички нива – от разработването на проектите до изпълнението и мониторинга и оценката;
- ХЖХИВ са не само бенефициенти, но също така те са и сред служителите, директорите и членовете на бордове на организации за ХИВ, НПО, международни НПО и донори;
- Нуждите на ХЖХИВ от лечение, подкрепа и грижи ще бъдат посрещнати в резултат на работата;
- ХЖХИВ могат успешно и последователно да оказват влияние върху управляващите;
- ХЖХИВ са силно въввлечени в работата и вземането на решения в НКМ и съществува ефективна комуникационна система между НКМ и мрежите на ХЖХИВ;
- ХЖХИВ активно допринасят за вземането на решения и разработването и прилагането на политики;
- На ХЖХИВ е предоставена цялата техническа информация, от която имат нужда за ефективно справяне с въпроси, засягащи техния живот и живота на онези, които представляват.

Горните точки включват основните приоритети, които вероятно са подходящи навсякъде по света. ХЖХИВ във всяка страна и регион могат да имат допълнителни определения за “смислено участие” в местните НКМ и други приоритети, включени в това. По същия начин, много от пречките за ефективно участие вероятно се различават във всяка страна и регион, както и стратегиите, които могат и трябва да бъдат разработени, за да се преодолеят тези пречки.

Основни роли и отговорности на ХЖХИВ, които са членове на НКМ

По-долу са представени основните роли и отговорности на всеки ЧЖХИВ, участващ в работата на НКМ заедно с няколко въпроса за вас и хората във вашето положение, над които да помислите и които да обсъдите.

1. Да представлява хората, които са го избрали

Всеки член на НКМ или негов заместник трябва да разбира, че участва в НКМ като представител на по-широка общност на ХЖХИВ, а не като индивид, представляващ собствените си интереси.

Вие или вашият представител в НКМ разбирате ли това? Да Не

Ако да, как бихте могли да подобрите работата си като представител?

Ако не, как бихте могли да промените това?

Какво бихте могли да направите, за да помогнете?

2. Да е професионалист

Ако ХЖХИВ искат да бъдат приемани като професионалисти, носим отговорност да се тържим професионално в НКМ и другаде. Това включва винаги да се посещават заседанията

на НК и да се отива там навреме. Ако не можете да бъдете на заседанието, да се извините предварително и да осигурите присъствието на ваш заместник, в случай че правилата на НКМ позволяват това. Да се държите и да се обличате по подходящ начин. Това също означава да използвате подходящ език по време на заседанията и при взаимодействията с членовете на НКМ и останалите, включени в работата на НКМ.

Когато се сблъсквате с потенциално невежество и предразсъдъци не винаги е лесно да сдържате гнева си, но почти винаги е необходимо, ако искате да ви възприемат като професионалисти. Дори, когато имате силни емоции по отношение на нещо, в което твърдо вярвате, любезното и спокойно водене на спор обикновено е по-ефективна стратегия от емоционалните изказвания. Да си професионалист означава да изпълняваш задачите си навреме и старателно да вършиш висококачествена работа, когато НКМ или хората, които представляваш са ти възложили изпълнението на някоя задача.

Вие или вашият представител в НКМ действате ли професионално? Да Не

Ако да, как бихте могли да подобрите своя професионализъм?

Ако не, какви стъпки бихте могли да предприемете, за да промените това?

Какво бихте могли да направите, за да помогнете?

3. Да опосредстват по-добро разбиране на проблемите на ХЖХИВ в НКМ

ХЖХИВ в НКМ трябва да улесняват разбирането на въпросите на ХЖХИВ, като образоват членовете на НКМ. Нашите представители може да са първите ХЖХИВ, с които някои от членовете на НКМ са работили в професионален план, или дори, в някои случаи, първите ХЖХИВ, които членовете на НКМ срещат. Има много за учене и комуникиране и предразсъдъците им могат да бъдат задействани дори от обикновени всекидневни взаимодействия. ХЖХИВ трябва да се възползват от тези случаи, когато те възникнат, за да работят за промяна.

Вие или вашите представители в НКМ изпълнявате ли ролята на обучители? Да Не

Ако да, бихте ли могли да се справяте по-добре?

Ако не, какви стъпки бихте могли да предприемете, за да промените това?

Какво бихте могли да направите, за да помогнете?

4. Да търсят и изразяват различни мнения

● Да познават нуждите на общността

Представителите на ХЖХИВ трябва да помнят, че ключова част от тяхната работа е да познават и да осъзнават променящите се нужди на общностите, живеещи с ХИВ/СПИН, от името на които те участват в НКМ. Те трябва да бъдат проактивни, търсейки приноса от страна на членовете на общността и да поемат водещата роля при предаването на информация, придобита по време на заседанията на НКМ.

● Да поддържат балансирано взаимоотношения с различни общности на ХЖХИВ

Важно е ХЖХИВ, които са членове на НКМ, винаги да поддържат балансирано отношение с различните общности и групи на ХЖХИВ в дадена страна. Например, може да има отделни групи на жените, младите хора, ИВН, мигрантите, проституиращите и МСМ. Може да има групи, локализирани в града и други в селските райони. Понякога може да има слаба комуни-

5

кация или сътрудничество между различните групи, а понякога съперничество или открита враждебност. Към която и група да принадлежи членът на НКМ, той трябва да уважава и да се застъпва за интересите на всички избрани го групи на ХЖХИВ и да полага съзнателни усилия да не проявява по-специално отношение към някои групи, а други да изключва, а напротив – членът на НКМ трябва да се опитва да включва всички в този процес.

● **Да изразяват в НКМ въпроси на по-широката общност на ХЖХИВ**

Важно е представителят на ХЖХИВ да може да говори в НКМ от позицията на авторитет и по този начин точно и ефективно да изразява проблемите на по-широката общност на ХЖХИВ. Само, ако участва в гореспоменатите различни дейности, той ще може да действа с легитимност и уважение по отношение на своята общност.

Изразяването на тези нужди и проблеми също зависи от неговата информираност по отношение на наличните ресурси и програми в страната, запознатост със съвременните добри практики в областта на ХИВ и разбиране за данните от изследванията, за да е в състояние авторитетно да води спор за подходящите интервенции, които трябва да се финансират. Тези усилия също така ще помогнат да се гарантира, че Глобалният фонд изпълнява своя мандат на “допълнителност” и не дублира съществуващите усилия в страната.

Провеждат ли се тези дейности във вашата страна? Да Не

Как може да се подобри тази ситуация?

Обсъдете стъпките, които ХЖХИВ могат да предприемат, за да се случи това?

5. Да се съветват с общността и да се отчетат пред нея по систематичен и редовен начин

● **Да гарантират, че дневният ред на заседанията на НКМ се подготвя достатъчно предварително, за да позволи да се проведат консултации с членовете на групата, която представляват**

Важно е ХЖХИВ да могат да се срещат и обсъждат въпросите, които искат да предложат в дневния ред на заседанието на НКМ преди той да бъде съставен. След като дневният ред се приеме от НКМ, ХЖХИВ трябва да се срещнат и да обсъдят стратегически точки в него, за да се договорят за ясни позиции. В много страни не намират достатъчно време за този етап на консултации с представляваните групи. Макар да знаем, че не винаги е възможно това да се промени, членовете, които са ХЖХИВ, трябва да се застъпват навременно определяне на дневния ред да стане нормална процедура в НКМ. Има вероятност останалите представлявани групи също да искат възможност предварително да обсъждат точките в предстоящия дневен ред, така че усилията за постигане на тази цел да привлекат много съюзници.

● **Да представят на заседанията на НКМ позициите на хората, които представляват**

Членовете на НКМ трябва на заседанията на НКМ точно да представят позициите на хората, които представляват чрез процес на предварителни консултации и обратна връзка като описаните на друго място в тази част. Членовете на НКМ, които са ХЖХИВ, също така трябва да поемат задачата да представят за обсъждане и отговор пред групите, които представляват, всякакви конкретни въпроси или притеснения от страна на други членове на НКМ.

● **Да докладват своевременно резултатите от заседанията и работата на НКМ на членовете на групите, които представляват**

Решенията, взети по време на заседанията на НКМ или групи срещи, свързани с НКМ (като работните групи към НКМ или заседанията на Изпълнителния комитет), често са релевантни за представляваните групи на ХЖХИВ. Тези решения могат да изискват спешно обсъждане от групите на ХЖХИВ и може да е необходимо незабавно действие; затова е важно членът на НКМ, който е ЧЖХИВ, да е способен да докладва навреме на групите, които представлява. В много страни ХЖХИВ са поискали членовете на НКМ, които са ХЖХИВ, скоро след заседанието да предоставят писмен доклад на националната мрежа или групата на ХЖХИВ, или на регионалната мрежа, а членът на Борда на Глобалния фонд – да предостави доклад на Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания.

● **Да извършват мониторинг и оценка на представянето на НКМ и да докладват на групите, които представляват и на Глобалния фонд**

Като всички структури на Глобалния фонд, НКМ трябва да бъде гържан отговорен. Един метод за това е чрез мониторинг и оценка на работата на НКМ по отношение на препоръките, изложени в насоките за НКМ, разработени от Глобалния фонд (вж. Част 3). Ако НКМ по някакъв начин не работи както трябва, членът на НКМ трябва да предупреди за това групата, която представлява в него като част от своите усилия да гарантира, че ще се предприеме подходящо действие. Друг метод е да се измерва доколко дейностите по Глобалния фонд в отделните страни допринасят за изпълнение на целите на Декларацията за ангажираност (вж. Част 2).

Вие или вашите представители в НКМ правите ли всички тези неща? Да Не
Бихте ли могли да подобрите това? Как?

6. Да участват в разработването на предложения

Право и задължение на всеки член на НКМ е активно да подкрепя и участва в разработването на национално предложение за проект (вж. Част 3). Само с таква участие можем да гарантираме, че нуждите и въпросите, свързани с ХЖХИВ, получават вниманието, което заслужават в предложението, разработено от НКМ. Проблемите на уязвимите групи заслужават особено внимание – тези групи включват жените, младите хора, ИВН, МСМ, мигрантите и проституиращите. Важно е членовете на НКМ, които са ХЖХИВ да се застъпват в НКМ за разработването на ясни и прозрачни критерии и процедура за избор на Главен получател (ГП) и подполучатели (ПП). Това значително ще подпомогне разясняването на тези критерии пред представляваните групи на ХЖХИВ. Членът на НКМ трябва винаги да осигурява информация на хората, които представлява, веднага щом се появи покана за предложение. Ако е възможно тогава, той трябва да помогне на членовете на представляваните групи да разработят свое собствено предложение, което да бъде представено пред НКМ.

Вашият представител в НКМ предоставя ли информация,
когато се появи покана за предложения? Да Не
Вие или вашият представител в НКМ участвате ли
в разработването на предложения? Да Не

Ако да, как бихте могли да участвате в по-голяма степен?

Ако не, какви стъпки бихте могли да предприемете, за да промените това?

5

Какво трябва да включват писмените отчети на ХЖХИВ, членове на НКМ, до групите, които представляват?

Един най-прост доклад от заседание може да включва следната информация:

- дата на заседанието
- час на заседанието
- място на заседанието
- кой е присъствал на заседанието
- дневен рег (той може да бъде приложен отделно)
- предварителна информация за обсъждането и консултирането с ХЖХИВ, протекло преди заседанието, и за становищата, върху които е постигнато съгласие. Това ще помогне да се информират онези ХЖХИВ, които не са участвали в този процес.
- отграничаване и представяне накратко на точките от дневния рег една по една и коментари върху всяка точка, включващи:
  - как е протекла дискусията;
  - кой друг в НКМ е заел същата или близка позиция като представителя на ХЖХИВ (полезно е да се знае кои са потенциалните съюзници от гледна точка на бъдещите действия за застъпничество);
  - какво решение е било взето в крайна сметка по тази точка от дневния рег и как е гласувал представителят на ХЖХИВ в НКМ;
  - съгласуваните действия на НКМ във връзка с този въпрос;
  - предложените действия от страна на представляваните ХЖХИВ във връзка с този въпрос.
- изброяване на всички други важни въпроси, възникнали по време на заседанието и дали ще има или трябва да има действия за проследяване на техния резултат (а) от страна на НКМ като цяло и/или (б) от страна на представляваните ХЖХИВ.
- изброяване по степен на важност и/или спешност на основните въпроси, които представляваните ХЖХИВ трябва да обсъдят;
- датата на следващото заседание, ако вече е уточнена.

Съзнателен избор: защо да се включвам в НКМ?

Включването на ХЖХИВ ще даде човешко лице и глас на Глобалния фонд. Те могат да споделят опит от първа ръка за програмите и тяхната ефективност.

– ХЖХИВ, Малави

Ние искаме да повлияем върху решенията за разпределението на ресурсите, особено за лечение.

– ХЖХИВ, Кения

Ясно е, че да си член на НКМ изисква много време, енергия и посвещаване. Всеки член на група, който е включен или смята да се включи в НКМ, първо ще трябва да обмисли внимателно всички “за и “против”, за да вземе информирано и отговорно решение за участие. Едно от изискванията да станеш член на НКМ е готовността да разкриеш своя ХИВ статус. Друга потенциална бариера е липсата на време за подготовка и консултации с други ХЖХИВ или липсата на увереност да се говори пред по-голяма група от хора.

Полезно е за групата, организацията или мрежата като цяло да бъде наясно с предимствата и недостатъците на участието. Онези, които обмислят участие в НКМ се окучажават да съставят списък с причините да се включат и тези да не се включат в НКМ – след това да ги прочат внимателно, споделяйки мисли и тревоги с останалите от общността.

Направете списъци “за” и “против” включването в НКМ. След това обсъдете онова, което мислите, с вашата група.

Причини да се включиш

Причини да не се включиш

5

Вземане на решения по време на заседанията на НКМ

Вземането на решения по време на заседанията на НКМ не е толкова директно, колкото отначало може да изглежда, дори и ако предварително се е провел продължителен консултативен процес. Това е така, защото решенията често трябва да се договарят между различни заинтересовани страни в НКМ и е вероятно да се изисква някаква степен на компромис от всеки за постигане на консенсус.

По тази причина е полезно за представителите на ХЖХИВ в НКМ да отидат на заседанията на НКМ с няколко възможни варианта, които са били предварително проучени и съгласувани с групата, която представляват. Ако представителите на ХЖХИВ имат план А, Б, В и Г, шансовете им за успех ще бъдат по-големи при различни потенциални сценарии, които могат да възникнат, в сравнение със случаите, в които могат да предложат само една предварително съгласувана възможност.

Освен това, наличието на стратегия за подготвяне на съгласувани варианти ще намали риска от конфликт между представителите на ХЖХИВ и хората, които те представляват. Ако представляваните групи предварително се споразумеят само върху една възможност, по време на срещата представителят в НКМ може да прецени, че е необходимо да направи компромис по отношение на решението без предварително да се е консултирал с общността. Ако останалите ХЖХИВ не са съгласни с позицията, която е заел, тя може да му донесе критики.

Въпреки това би било реалистично да се очаква, че ще има моменти, в които представителят на ХЖХИВ в НКМ ще трябва да взема решения на мига и се изисква достатъчно доверие в него, за да приемат това членовете на представляваната от него група. Несъмнено ще има някои точки от обсъждането или от взетите решения по време на заседанието на НКМ, които по своя характер са общи и не изискват непременно подробни консултации с членовете на представляваната група. Например, въпросите относно времето и мястото на заседанията. Представителят на ХЖХИВ в НКМ ще трябва да направи преценка дали трябва да се консултира за такива въпроси или не. Един лесен начин да се прецени това е като си зададе въпроса: "Ще бъдат ли изненадани хората, които представлявам от това решение и ще искат ли да изразят някакво мнение по отношение на него?"

По време на заседанията на Борда на Глобалния фонд, представителят на ХЖХИВ в Борда от Делегацията на общностите е на масата заедно с останалите членове на Борда. Четири от пет представители на ХЖХИВ от Делегацията са зад него, за да го подкрепят. Често представителят на ХЖХИВ на масата може да изпрати бележка, допитвайки се до другите, ако възникне някакъв въпрос, за който представителят не знае най-добрия начин да отговори. Подкрепата на останалите членове на Делегацията за представителя на ХЖХИВ на масата на Борда помага да се гарантират консултирането и представителството, и може да помогне на члена на Борда да се чувства по-малко притеснен.

– Бивш член на Борда от Делегацията на общностите

Роли и отговорности на ХЖХИВ по отношение на техните представители в НКМ

1. Да се интересуват и да се информират за онова, което се случва в НКМ

Ние осъзнаваме, че освен въпросите, свързани с тяхното собствено здраве, ХЖХИВ често имат множество ангажменти като работа, грижа за децата и за другите членове на семейството. Въпреки това, ХЖХИВ, които могат да участват в срещите на представяваните групи, за да получат обратна връзка от заседанията на НКМ и да дадат принос за бъдещите срещи, обикновено смятат, че са оползотворили времето си. В дългосрочен план участието в такива срещи може да донесе големи ползи за отделните ХЖХИВ и техните общности, като им помогне да разработят истински балансирано НП, което да отразява нуждите на мъжете, жените и децата, живеещи с ХИВ/СПИН в цялата страна.

2. Да играят ролята на посредник за приноса на групи ХЖХИВ

Всички ние се нуждаем от начини да се консултираме с другите членове на мрежата, които не могат да присъстват на срещите и да информираме членовете на НКМ за тяхната гледна точка. Един начин да се фасилитира приноса на другите е да се помогне да се организират местни консултативни срещи или като станем домакини на малка дискуссионна група за хората, които не биха могли да дойдат на общата среща. За онези, които имат достъп до Интернет, дискусията по е-мейла е друг относително евтин начин да се консултират с останалите членове. Важно е да се включи консултация по същество също с ХЖХИВ, които живеят извън столицата, тъй като тяхната гледна точка често не е отразена. Някои ХЖХИВ може да не са свързани със съществуващите организации и мрежи, но ако е възможно, все пак е важно да се съберат техните мнения за по-пълна информация за вземане на решения.

Вие или хората, които представлявате, търсите ли принос от групи ХЖХИВ? Да Не

Ако да, как това би могло да се подобри?

Ако не, бихте ли могли да предложите начини това да се случва?

3. Да осигурят ефективно предаване на позицията на друг представител и въвеждане на новите представители на ХЖХИВ в работата

Въвеждане на новите представители трябва да се прави за всички членове на НКМ, които са ХЖХИВ и техните заместници с цел укрепване на техните знания и разбиране за въпросите, структурите и процедурите на Глобалния фонд и максимално увеличаване на потенциала им за ефективност. Макар че трябва да има някаква форма за въвеждане, организирана от самия НКМ, важно е представяваните ХЖХИВ да са способни да предвиждат какво ще бъде необходимо и да си съставят собствена програма за въвеждане, за предпочитане в консултация едни с други. Освен знания за Глобалния фонд, тя може да включва посещение на различни групи на ХЖХИВ, както и групи, представляващи уязвимите общности, включително ИВН, МСМ, мигранти и проституиращи. Може да се наложи да се насрочат срещи и с НПО, агенциите на ООН и двустранните агенции за развитие, така че новият член да научи за тяхната работа и да установи отношения с тях. Може да има нужда и от дискусии или други форми на комуникация с определени ХЖХИВ в страната или в чужбина, а да се установят връзки със съответните членове на Делегацията към Борда на Глобалния фонд винаги е полезно.

Освен въвеждането, когато нов член на НКМ и/или негов заместник трябва да поеме ролята на представител, е много важно да има гладко и ефективно предаване на позицията

5

от предишния член на НКМ (ако е имало такъв). Едно от нещата, които много могат да помогнат за предаването на позицията е всеки член на НКМ да документира и пази внимателно документи за работата си, които да предаде на новия член. Новите и старите членове трябва да се стремят да прекарват достатъчно време заедно, така че новият член да получи пълната информация. Други ХЖХИВ, които са били близо до работата на НКМ, трябва също да бъдат включени в предаването.

Във вашата страна има ли процес на въвеждане и на предаване?	Да	Не
Вашият представител в НКМ документира ли работата си?	Да	Не
Ако едно от тези две неща не се случва, какви биха могли да бъдат първите стъпки, за да започне то да се случва?		

4. Да изберат заместник

Може да има моменти, в които представителят на ХЖХИВ в НКМ да не може да участва в заседанията или да изпълнява други отговорности поради болест или други обстоятелства. По тази причина е желателно и в интерес на представляваните ХЖХИВ да изберат заместник на своя представител. В идеалния случай заместникът трябва да притежава същите или подобни умения и компетентности като представителя в НКМ и двамата трябва да работят заедно като екип доколкото на практика това е възможно. То ще гарантира, че заместникът е в състояние с минимални загуби да поеме задълженията на представителя, ако това е необходимо. Както при процедурата за избор на представител в НКМ, изборът на заместник трябва да бъде демократичен и прозрачен. Всички роли и отговорности, препоръчвани за представителя на ХЖХИВ в НКМ в този наръчник, също трябва да се отнасят и за заместника му.

Изключително полезно е, ако заместникът може да посещава всички заседания на НКМ и да бъде част от консултативните срещи с други ХЖХИВ преди и след заседанията. Заместниците са играли важна роля на нивото на Борда на Глобалния фонд, участвайки в комисиите към Борда и подкрепяйки работата на Делегацията.

Вашият представител в НКМ има ли заместник?	Да	Не
Ако не, как планирате да изберете такъв?		

5. Да приемат Техническо задание

Обикновено хората изпълняват служебните си задължения според длъжностна характеристика (ДХ), така че за позиция, свързана с толкова много отговорности като тази да си представител на ХЖХИВ в НКМ, ние смятаме, че също има нужда от длъжностна характеристика. ДХ излага поредица от задачи и отговорности за представителя и може да бъде използвана от него като инструмент, който да му гарантира, че работи в рамките на своя мандат. ДХ също така може да бъде използвана, за да помага на другите да оценят работата на своя представител. ДХ трябва винаги да бъде разработена от представляваната група от ХЖХИВ, за предпочитане чрез процес на консултации. Често е по-лесно за една малка работна група да разработи ДХ и след това да я представи на по-широка група за обсъждане и приемане. Представителят в НКМ също трябва да приеме ДХ.

Вашият представител в НКМ има ли ДХ?	Да	Не
Ако не, как планирате да разработите такава?		

6. Да дават подкрепа

Като ХЖХИВ ние знаем много за създаването на подкрепяща среда, защитаваща ни от враждебността, с която се сблъскват мнозина от нас. Ние имаме многогодишен опит в

организирането на групи за взаимопомощ, в предоставяне на подкрепа от групи ХЖХИВ и в грижата едни за други. Трябва да се уверим, че ще разширим тази подкрепа към нашите представители в НКМ – те имат големи отговорности и не може да се очаква съвсем сами да вършат работата си. Не може да се очаква от никого да стане член на НКМ без да има сигурността, че може да се обърне към останалите ХЖХИВ и членовете на общността за подкрепа и съвет. Основно е нашите представители в НКМ да могат да идентифицират един или повече ХЖХИВ, с които да споделят своите страхове и проблеми.

Изпълнява ли се тази роля от някои от хората, които представлявате? Да Не
Ако не, как може да установите такава система?

7. Да гържат отговорни и гостъпни представителите в НКМ

Ако представителят в НКМ е неефективен в своята роля – а това може да стане по много различни начини и по много различни причини – това положение трябва да се промени колкото се може по-бързо. Отговорност на представляваните хора е да разпознаят проблемите, свързани с представителя в НКМ, и да проучат всички възможни решения; нещо повече, тяхна отговорност е да правят това по конструктивен и уважителен начин.

Търсят ли отговорност от вашия представител в НКМ членовете на представляваната група? Да Не

Ако не, какво трябва да направите, за да стане това реалност?

8. Да дават позитивна обратна връзка

Всички ние имаме нужда от позитивна обратна връзка и да знаем, че нашите усилия се оценяват. Това ни помага да останем мотивирани, дори когато се чувстваме стресирани, натоварени или неадекватни. Един член на НКМ често може да има такива усещания и е важно всички да не забравяме да ценим значителната работа, която вършат нашите представители в НКМ. Трябва да им показваме, че оценяваме техните усилия.

Вие или членовете на вашата група давате ли позитивна обратна връзка един на друг или на своя представител в НКМ? Да Не

По какъв начин оценявате работата на представителите на ХЖХИВ и останалите, които участват в НКМ?

Да споделим товара

Да си член на НКМ може да бъде стресиращо и да поглъща много време. Някои от хората, които участваха в обсъждането на този наръчник препоръчаха мрежите на ХЖХИВ да сформират малка консултативна група за членовете на НКМ в тяхната страна, включваща хора от представляваните общности. Тази група ще предоставя подкрепа и ръководство на членовете в периодите между по-големите срещи, които протичат в общността на ХЖХИВ. Тази група също така може да помага за мониторинга на напредъка и представянето на члена на НКМ, предлагайки му конструктивна обратна връзка и помощ при идентифицирането на нуждите от обучение. Освен това консултативната група от хора от представляваните общности може да поеме ролята да извършва мониторинг и оценка на всички дейности на ХЖХИВ, свързани с НКМ във вашата страна.

Мислите ли, че такава група ще бъде полезна във вашата страна?

Какви стъпки има нужда да предприемете, за да сформирате такава група?

Част 6

6

Комуникация и координация

ХЖХИВ трябва да развият подходящи механизми за комуникация и координация.

– ХЖХИВ, Украйна

Съществуват мрежи, но в тях много рядко се обменя информация. Трябва да укрепим връзките между различните представлявани групи за улесняване на обмена на информация.

– ХЖХИВ, Малави

Въпросите и проблемите, поради които се откроява необходимостта от ефективна комуникация и координация между ХЖХИВ са споменати в този наръчник. Не може да се отрече, че включването на ХЖХИВ в НКМ неизбежно ще бъде компрометирано, ако липсват ефективни и отворени методи за комуникация и координация, които са преки и достъпни.

Липсата на добра комуникация и координация сред ХЖХИВ може да предизвика няколко потенциални проблема. Например, без комуникация и координация вероятно ще бъде нереалистично да се очаква протичането на подходящ и последователен процес на консултиране с представляваните групи, създаване на условия, гарантиращи демократичен избор на представители в НКМ или подробно осведомяване на представляваните групи след заседанията. В крайна сметка не само общността на ХЖХИВ, а и цялата страна би била засегната, ако те не участват по смислен начин.

Би било честно да се споменат някои от пречките и предизвикателствата пред координацията и комуникацията, с които се сблъскват болшинството от ХЖХИВ. Например, на местно ниво достъпът до и-мейл или телефон може да е труден и непостоянен, а често е проблематично или опасно за ХЖХИВ да организират срещи поради реалния страх от стигматизиране и дискриминация. Вместо това ХЖХИВ от всички части на света през годините са показали забележителен кураж и изобретателност за преодоляване на тези пречки, техните постижения трябва да бъдат аплодирани и да вдъхновят всички нас.

Една латиноамериканска история на успеха: REDLA+

Пример за успешна комуникационна стратегия, подчертаваща важността на комуникацията и обмена на информация за Глобалния фонд сред ХЖХИВ, е регионалният проект, реализиран от REDLA+, организация шапка, включваща отделни ХЖХИВ и техни сдружения, НПО и национални мрежи на ХЖХИВ от цяла Латинска Америка.*

С финансиране от инициативата за подкрепа на GTZ “Back-up Initiative” (повече информация за тази инициатива може да бъде намерена в Част 8), REDLA+ успя да се включи в няколко дейности, промотиращи и подпомагащи повишаването на осведомеността и участието в Глобалния фонд в региона. Някои от тези дейности включват следното:

* REDLA+ също така работи с групи на ХЖХИВ в испаноговорящите страни от района на Карибския басейн.

- създаване на електронен форум на испански – ESVIHSIDA, който е двигател за обмен на идеи за Глобалния фонд из цяла Латинска Америка;
- разработване на бюлетин на испански и английски за общностите, участващи в изпълнението на дейностите, за които са отпуснати грантове от Глобалния фонд;
- разработване на комуникационни ресурси за подобряване на участието на общностите на ХЖХИВ в изпълнението на дейностите, за които са отпуснати грантове от Глобалния фонд в региона.

За много ХЖХИВ в Латинска Америка една от пречките за участие в работата на Глобалния фонд е липсата на информация, ресурси и възможности за обсъждане на испански. Комуникационната работа на REDLA+ сериозно помогна да се запълни тази празнина и така промотира в региона включването на ХЖХИВ.

Как да работим съвместно на национално ниво и нещо повече?

● Създаване, разширяване и укрепване на мрежите на ХЖХИВ

Във всяка страна мрежите на ХЖХИВ са на различен стадий на развитие. В някои страни няма установени групи или мрежи на ХЖХИВ, докато други имат множество мрежи, а трети са някъде по средата. Макар някои да предполагат, че за страните, в които има много мрежи ще е по-лесно да координират дейностите и комуникацията, на практика не винаги това е така.

В Уганда има няколко мрежи и множество малки общностни инициативи на ХЖХИВ. Когато се провеждат консултации с ХЖХИВ, се търсят мненията и приноса на големите мрежи, докато по-малките групи не са представени и техните членове не са включени в консултациите. Това може да доведе до изкривена представа за реалните нужди и пречи на работата на по-малките групи. За да се избегнат подобни ситуации, е необходимо демократично, прозрачно и всеобхватно участие посредством по-силно партньорство и коалиции. В момента се намираме в процес на разработване на стратегическа рамка за представяването на ХЖХИВ в Уганда.

– ХЖХИВ, Уганда

Колко развити са мрежите на ХЖХИВ във вашата страна?

Пред какви проблеми сте изправени вие?

Щещате ли се за някакви незабавни или по-дългосрочни стъпки за подобряване на настоящето положение?

● Ангажираност и участие

Ефективна комуникация и координация може да бъде постигната само с ангажираност и участие на всички групи и мрежи на ХЖХИВ, които искат да участват. За да се случи това, хората първо трябва да разберат важността на обединението и да са наясно какви са техните цели. Това може да означава да се преодолеят различията и конфликтите между отделните групи и да се намери начин да се постигне консенсус по въпросите на НКМ. ХЖХИВ трябва да имат предвид, че фрагментацията и разделението в тяхната общност могат лесно да бъдат използвани от онези, които искат да подкопаят техните усилия. Създаването на коалиции увеличава нашия потенциал за ефективно застъпничество и включване, така че е важно ХЖХИВ да покажат обединен фронт, когато това е възможно.

Ние сме обединени; обещаваме да подкрепяме и уважаваме усилията на групите и ХЖХИВ в Индонезийската мрежа на ХЖХИВ. Няма да се състезаваме едни с други или да се възползваме от ХЖХИВ, участващи в нашите групи.

6

–ХЖХИВ, Индонезия

Има много причини – извън Глобалния фонд и НКМ – за обединяването на ХЖХИВ. В много страни ХЖХИВ са имали групи за подкрепа и мрежи доста преди да съществува Глобалният фонд; със сигурност по онова време те не са се събирали да обсъждат НКМ. В днешно време обаче е важно, че Глобалният фонд и НКМ са сред въпросите, които мрежите на ХЖХИВ обсъждат, подтикнати от потенциалното радикално въздействие от реализацията на един успешен грант в техните страни.

Съществено е информацията за Глобалния фонд и неговата философия и значение за ХЖХИВ да се представят пред членовете на мрежите по време на срещите. Ако това не става, ще бъде трудно да се осигури все по-голям брой хора да се включват и да се ангажират с участие в работата на НКМ. Накрая, ние всички имаме нужда да усетим, че нашето участие наистина може да промени нещо; затова устойчивото ангажиране на членовете на мрежата ще зависи от това да се дават специфични задачи на онези, които искат да имат активна роля и техният принос да бъде оценен.

Ще бъде ли полезно да се организира среща за предоставяне на информация за Глобалния фонд на ХЖХИВ във вашата страна?

Как ще постигнете това?

От какви материали ще имате нужда? Откъде можете да се снабдите с тях?

● Установяване на връзки и създаване на съюзи

Участието в работата на Глобалния фонд е свързано с изграждането на нови, нетрадиционни партньорства. Важно е мрежите на ХЖХИВ да се отворят навън за установяване на връзки и създаване на съюзи с останалите, които споделят техните тревоги и които могат да работят заедно с тях и да подпомагат техните усилия в областта на застъпничеството или в други области като например предоставянето на техническа подкрепа. Тези съюзници могат да включват групите на гражданското общество като общностите, живеещи или засегнати от ТБ и малария, НПО, религиозни организации, частния сектор, агенциите на ООН или медиите – всъщност, всяка от тези групи, която може да участва в НКМ – и групи, които може все още да не са представени в НКМ.

С кои групи във вашата страна ще е полезно да създадете съюзи?

Как можете да подходите към това?

Съюзи с хората с ТБ и малария или засегнати от нея

В началото на наръчника говорихме за това как Глобалният фонд беше създаден да се бори не само с ХИВ, но и с ТБ и малария. Връзките между общностите, засегнати от тези заболявания, не са толкова силни, колкото може да се очаква, макар много от живеещите с ХИВ да имат или да са имали ТБ и/или малария в определен момент в миналото, и макар че ТБ е основната причина за смъртта на ХЖХИВ в много части на света. Има обаче няколко групи или организации, създадени специално за хора с ТБ, а доколкото ни е известно, няма организации на хора с малария.

Вероятните причини за отсъствието на връзки и съюзи между ХЖХИВ и онези, живеещи с ТБ и малария са няколко. Повечето са свързани с факта, че възможностите за лечение и вниманието, отделено за тези заболявания значително се различават и на всяко заболяване се гледа по твърде различен начин по света. За разлика от ХИВ, ТБ и маларията почти във всички случаи са лечими, ако има подходящи лекарства и ако те се приемат по правилен начин.

Освен това ТБ и маларията не водят със себе си същата степен на страх, стигма и дискриминация, както ХИВ. Вследствие на това хората с ТБ или малария в исторически план не са усетили същата нужда като ХЖХИВ да формират групи за подкрепа или с цел застъпничество. Въпреки отсъствието на общностни организации, свързани с ТБ и малария, ХЖХИВ трябва да опитат да издирят хората, ангажирани с тези проблеми, да установят връзки с тях и да си сътрудничат по въпросите на Глобалния фонд, когато това е възможно.

● Организиране на демократичен избор

Вече споменахме за важността на провеждането на избори за представители на ХЖХИВ в НКМ. За да бъдат ефективни при представянето на нуждите и приоритетите на представляваните ХЖХИВ, представителите трябва винаги да бъдат избирани от общността чрез демократична процедура, включваща всички. Изборите за представители в НКМ могат да се проведат по множество различни начини, но винаги трябва да са основани на реалистичното за дадена страна. По-году има описание на две процедури – една от Латинска Америка и една от Източна Европа.

Чили: процедура на Vivo Positivo за избор на представител в НКМ

Vivo Positivo е националната мрежа на ХЖХИВ в Чили. Като ѝ остави много малко време за отговор, чилийското Министерство на здравеопазването покани Vivo Positivo да участва в разработването на национално предложение пред Глобалния фонд.

Сред структурите на Vivo Positivo има орган за вземане на решения, известен като Съветът. Членовете на Съвета са представители на различни общностни организации, които формират мрежата. След получаването на поканата от правителството, изпълнителният координатор на Vivo Positivo изнесе презентация пред Съвета, обяснявайки какво би означавало участието в работата на Глобалния фонд за ХЖХИВ в Чили и Съветът реши, че Vivo Positivo трябва да приеме предложението на правителството. Съветът прие длъжностна характеристика (ДХ) и критерии за избор на представители на ХЖХИВ; тази ДХ включва необходимостта от умения за разработване на проекти, знания за националните и международните политики за ХИВ и опит във формулирането на политики.

Прилагайки тези критерии, членовете на Съвета предложиха пет души за трите места, отпуснати за ХЖХИВ, които да участват в процеса на подготовка на националното предложение за проект. Тримата избрани, бяха подкрепени от голямо мнозинство, а процесът на избор беше документиран в протокола от заседанието на Съвета.

След като предложението за проект на страната беше завършено, Съветът организира нови избори, за да се определи кой да получи двете налични места в НКМ за ХЖХИВ. Двата успешни кандидати бяха сред тримата, които преди това бяха избрани за фазата на разработване на предложението за проект. И двамата бяха мъже,

тъй като жената, която участваше във фазата на разработване на проекта, напусна организацията.

По време на процеса на избор, Съветът се събираше всяка седмица, но на срещите присъстваха само местни представители, което означаваше, че представителите извън столицата не участваха. Макар крайното решение да не беше формално валидирано от регионалните представители, всички организации, формиращи мрежата, бяха напълно информирани и не му се противопоставиха.

Украйна: Прехвърляне на регионалното представителство в НКМ от Киев в Одеса

В украинския НКМ има три места за ХЖХИВ. Първоначално е имало само едно място, но броят се е увеличил на три в резултат на активизма на ХЖХИВ. И тримата представители на ХЖХИВ са активисти, които са работили за организации на ХЖХИВ в продължение на повече от три години. Преди включването в НКМ всички те са имали знания, умения и опит в областта на разширяване на достъпа до лечение, грижи и подкрепа, включително разработване на предложения за проекти, управление и мониторинг и оценка. Първоначално представителите на ХЖХИВ в НКМ живеят и работят в Киев, столицата на Украйна.

Когато НКМ прие процедура за ротация на членовете на едногодишен принцип, стана необходимо да се преизбере един представител на ХЖХИВ. Според критериите за новия представител на ХЖХИВ в НКМ, този човек трябва да бъде активист, да има поне две години опит в работа с организация на ХЖХИВ, да разбира нуждите на ХЖХИВ и да бъде способен да се застъпва за тях в НКМ.

На общата среща на Всеукраинската мрежа на ХЖХИВ, в която участваха 200 ХЖХИВ от различни региони на страната, беше определен представителят на ХЖХИВ в НКМ, който да бъде заместен. След това с болшинството гласове представителят на регионалния офис на мрежата в Одеса беше избран като нов член. В резултат на това гласовете на ХЖХИВ от регионите извън Киев се чуват по-ефективно в НКМ.

(Забележка: През октомври 2004 г. този нов член все още не успяваше да се присъедини официално към НКМ, защото наскоро беше сменен ГП в Украйна и НКМ временно беше прекратил своите дейности. В момента украинският НКМ се реструктурира.)

Процедурата за избор на представители от страната и представители в Борда на новосформираната Национална мрежа за овластяване на хората, живеещи с ХИВ/СПИН в Кения (НЕРНАК) отне 11 месеца. Макар да не е пряко свързан с избора на НКМ, от нашия опит могат да бъдат извадени поуки и приложени на практика. Първо беше създаден екип. Една от задачите на този екип беше да назначи свой ръководител и да работи с него за формиране на Секретариат на НЕРНАК. Ръководителят и екипът съвместно мобилизираха ХЖХИВ в цялата страна с помощта на правителството и други партньори на полето като организациите Action Aid Кения, Family Health International, Проект POLICY и други.

Беше проведен избор на ХЖХИВ на местно ниво за определяне на това кой ще участва в националната конференция на ХЖХИВ (двама участници от всеки район). Изборът премина мирно – Кения днес се превръща в много демократична страна. По време на националната конференция през август 2004 г. на 11-те души от всяка провинция (в Кения има девет провинции) им беше позволено да гласуват за член на Борда от НЕРНАК и негов заместник, които да представляват страната.

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

Поканихме Избирателната комисия на Кения да председателства изборите. Всички партньори и гости бяха поканени да участват като наблюдатели. Конституцията на NERNAK беше приета от всички делегати в присъствието на известен кенийски адвокат.

Процедурата беше много професионална и успешна, а резултатите бяха публикувани в медиите. Гордея се с това.

– ХЖХИВ, Ръководител на NERNAK, Кения

Съществува ли справедлива и прозрачна изборителна процедура за определяне на представителя на ХЖХИВ в НКМ?

Да Не

Ако да, ефективна ли е тази процедура?

Ако не, какви се пречките пред това?

Как бихте могли да планирате избора във вашата страна?

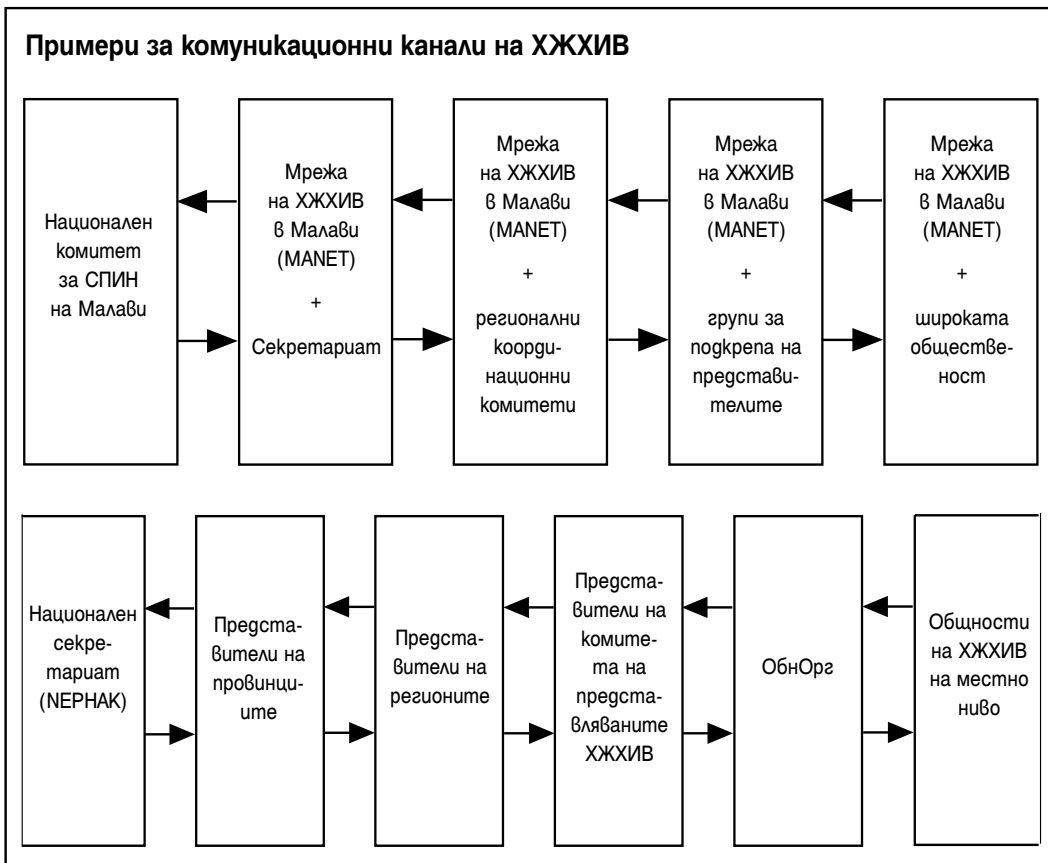
Как бихте могли да го подобрите?

● Планиране, време и ресурси

Относително лесно е да се определи какво е необходимо за осигуряване на ефективно и консистентно представителство на ХЖХИВ в НКМ, но в крайна сметка малко може да бъде постигнато без планиране, време и – много важно – ресурси. Много групи и мрежи на ХЖХИВ се оказват в положението на “кокошката и яйцето”: за да планираме, имаме нужда от ресурси, но за да получим ресурси, трябва да планираме. ХЖХИВ също така имат нужда от ресурси, които ще им дадат възможност да изградят своя капацитет и да развият уменията, които са им необходими, за да си вършат работата.

Никога не трябва да подценяваме онова, което групите на ХЖХИВ навсякъде по света са успели да постигнат с минимални ресурси; но все пак, ХЖХИВ могат да постигнат много повече и да бъдат много по-ефективни партньори, ако техните организации разполагат с достатъчно ресурси. На въпроса къде да намерим подкрепа винаги е трудно да се отговори, а в различните страни съществуват различни възможности. ХЖХИВ във всяка страна също ще трябва да направят проучване на местно ниво.

6

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

Мястото по-долу е предоставено на ХЖХИВ в други страни, за да разработят подходяща местна комуникационна карта на ХЖХИВ.

Комуникационни карти

Начинът, по който комуникираме с останалите ще повлияе на обществените отношения и на това как се гледа на ХЖХИВ

6

● Да предадем нашите послания

Основен елемент в постигането на добри обществени взаимоотношения е да знаем как ефективно да предадем своите послания. Стилът на комуникация, използван от една група, е важен за това как тя се възприема от другите. За да се предадат ефективно посланията, групите и мрежите на ХЖХИВ трябва да са в съгласие и да са наясно помежду си какво точно искат да кажат и защо искат да го кажат.

Целеви публики

Щом едно послание е ясно артикулирано и съгласувано, важно е да решим на каква публика трябва да бъде предадено то и да определим верния му тон. Някои послания трябва да бъдат конфронтационни, други – любезни или официални, а трети – трябва да имат приятелски или фамилиарен тон.

Специфичните целеви публики на едно послание могат да включват:

- широката общественост;
- правителството;
- членовете на НКМ;
- Секретариатът на Глобалния фонд;
- националните групи на ХЖХИВ;
- ХЖХИВ в други страни;
- агенциите на ООН.

Сещате ли се за други потенциални публики? Добавете ги тук:

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

След това в зависимост от специфичната публика, ще трябва да решите кой е най-ефективният начин за комуникация на вашето послание.

Препоръчваните методи за ефективна комуникация на едно послание могат да включват:

- телефонни обаждания;
- писане на писма;
- статии или обяви във вестниците;
- участие на членове в интервюта по телевизията или радиото;
- работа чрез други организации; например, да помолите агенциите на ООН да разпространят посланието до по-широка аудитория, като изразят своята подкрепа;
- писане и разпространение на информация за пресата.

Има ли и други начини да предадете вашето послание? Добавете ги тук:

Печелене на подкрепа

Печеленето на подкрепа за вашето послание е друга полезна стратегия. Често посланията могат да станат много по-силни от данните, включени в тях и чрез подкрепата от страна на други организации.

По-долу са дадени някои примери от ХЖХИВ за това как са печелили подкрепа за своите послания.

6

В подкрепа на вашето послание можете ефективно да използвате, привеждайки като доказателство, вече приети документи или подписани споразумения от страната и/или договори (независимо дали на ниво на отделните провинции, на национално или на международно ниво) като Декларацията за ангажираност или предложението на страната пред Глобалния фонд.

– Представител на ХЖХИВ в Делегацията към Борда на Глобалния фонд, Съединени щати

Установихме, че когато става въпрос за правителствени структури, особено ефективни са писмата за подкрепа от международните организации.

– ХЖХИВ, Украйна

Можете ли да се сетите за други начини за получаване на допълнителна подкрепа за вашите послания? Добавете ги тук:

Примерни послания

Примерните послания за всяка страна по отношение на включването на ХЖХИВ в НКМ трябва да бъдат свързани с:

- необходимостта повече ХЖХИВ да бъдат включени в НКМ;
- необходимостта общността, а не правителството да избира представителя на ХЖХИВ в НКМ;
- необходимостта парите от гранта да се прехвърлят от Главния получател към подполучателите (това е въпрос, към който беше насочено вниманието ни от няколко ХЖХИВ по време на консултациите за този наръчник);
- необходимостта да се увеличи броят на хората, живеещи с ХИВ, ТБ и малария, които ще получават лекарства от гранта на Глобалния фонд.

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

Има ли вашата група или мрежа на ХЖХИВ други послания, които иска да предаде? Добавете ги тук:

Как да използваме медиите и останалите, за да предадем нашите послания?

Комуникационната стратегия, използвана от ХЖХИВ в Боливия за извоюване на място в НКМ (вж. Част 3) е добър пример за това как ХЖХИВ могат да използват медиите и да си сътрудничат с основни съюзници за постигането на своите цели. Препоръчваме също да се прочете частта за работата с медиите в ръководството “Позитивно развитие”.

Asua Виена Human Rights Association в Коста Рика използва електронна поща, за да про-вокира постоянно и ефективно и да задава въпроси на донорите и правителството, включително на Глобалния фонд, чрез електронни писма като следното, разпратени до хиляди хора:

5 октомври 2004 г.

За незабавно разпространение...

Напредъкът по отношение на достъпа до АРВ в Перу е по-бавен, отколкото се очакваше

От Ричард Стърн

Въпреки че 700 перуанци, живеещи със СПИН, започнаха да получават антиретровирусна терапия (АРВ) тази година, техният брой е много по-малък от 5000, за колкото беше постигнато споразумение между Министерството на здравеопазването и Глобалния фонд.

Първоначалната цел за 2004 г. – осигуряване на достъп до АРВ – беше определена чрез обединяването на средствата от гранта на Глобалния фонд на стойност 23 млн.

6

щ.г. и допълнителните ресурси, осигурени от перуанското Министерство на здравеопазването. Лекарствата, закупени от Глобалния фонд са пристигнали в страната, но все още не са разпределени. 700-те души, които получават терапия, посещават петте най-големи обществени болници в Лима, но три от тези пет болници сега са “претърпкани” и не могат да приемат допълнителни пациенти. Грантът на Глобалния фонд за Перу беше одобрен през февруари 2003 г.

Лекарствата, с които още над 2000 души да започнат терапия вече са в страната, но разпределението им се отлага поради тромави бюрократични процедури ...

... Според активиста в областта на СПИН Гийермо Мурийо, който току-що се върна от Перу: “Особено трагично е, когато лекарствата са в страната, но хората продължават да умират, защото нямат достъп до тях. Бюрократичните пречки трябва да бъдат преодолени бързо, за да се спаси животът им. Защо Панамериканската здравна организация (РАНО) не говори по този въпрос? Защо перуанските здравни власти не са наясно с насоките на СЗО за разширяване на отговора в среда, бедна на ресурси? Защо не се прави нещо по отношение на прекъсванията в терапията?”

Agua Buena Human Rights Association
San Jose, Costa Rica
506-234-2411
rastern@racsa.co.cr
www.aguabuena.org

Друг пример за отправяне на важно послание е от Раджив Калфе, активист на ХЖХИВ в Непал. Фрустриран от липсата на напредък в разрешаването на проблемите с гранта на Глобалния фонд, Калфе изпрати по и-мейла това писмо до много получатели навсякъде по света.

От: Раджив Калфе

Отворено писмо до Ричард Фийхем и Борда на директорите на Глобалния фонд

14 октомври 2004 г.

...Правителството като Главен получател на гранта на Глобалния фонд [за Непал] скоро трябва да постигне споразумение с агенцията, помагаща за управлението (в този случай – системата на ООН). В противен случай Глобалният фонд [ще] изтегли гранта от Непал, който беше одобрен през януари 2003 г. По стечение на обстоятелствата аз участвах в заседанието на Борда през януари 2003 г. и един журналист ме попита дали съм доволен, че моята страна получава гранта. Отговорих “не”, защото смятах, че парите могат да не достигнат до хората, за които са предназначени.

Въпреки това, през следващата година сериозно се заехме със застъпничество, за да се преразпределят парите по такъв начин, че да могат да достигнат най-ефективно до онези, които най-много се нуждаят от помощ. В отговор на нашите усилия правителството дори стартира програма за АРВ, надявайки се, че ще получи пари от Глобалния фонд, за да я продължи. Но сега шансовете изглеждат трагично малки. Това е предизвикателство и за самия Фонд: ако се изтегли от Непал, мнозина, които са започнали АРВ, ще умрат...

... Наскоро отидох при директора на Националния център за контрол на СПИН. Исках да го информирам за едно събитие, което организирахме следващата седмица.

Исках също да чуя неговата гледна точка за договора с Глобалния фонд... Той извади лист хартия и ми го подаде. Това беше примерно споразумение, което Глобалният фонд очакваше да бъде одобрено преди да отпусне средствата. Директорът ми каза, че бюрократията, свързана с този процес, е голяма и че правителството може да не успее да се вмести в срока, поставен от Фонда. И с госта отчаян тон той ме попита: "С какво Глобалният фонд се различава от всеки друг механизъм?" Нищо не му отговорих. Оставах го, като си мислех, че със сигурност ще напиша писмо до Ричард Фишхем и ще му задам същия въпрос.

● Как постъпваме: да провокираме стереотипите

Освен посланията, които предаваме, добрите обществени отношения включват промяната на начина, по който останалите гледат на ХЖХИВ. На ХЖХИВ са били поставяни етикети по много негативни начини, което показва все още преобладаващото в много общества ниво на неразбиране и стигма. На ХЖХИВ продължава да се гледа, наред с всичко друго, като на "жертви", "проститутки", "пропагнали жени", "развратници", "хора със сексуални отклонения", "мръсни наркомани", "опасни чужденци" и "лоши майки". Нашата работа е да намерим начини да отидем отвъд всички тези опасни и неточни стереотипи. Предвид това колко институционализирани продължават да бъдат стигмата и дискриминацията спрямо ХЖХИВ и уязвимите общности, тази задача не е никак лесна – но е основна. Това означава, че каквото и да правят ХЖХИВ в очите на обществото, ние винаги трябва да си даваме сметка, че на тях гледат критично. Така че колкото повече ХЖХИВ действат професионално, толкова по-голяма вероятност има да се отнасят към нас като към професионалисти и да ни взимат насериозно – и толкова повече ще допринасяме за развенчаването на някои от фалшивите стереотипи, които преследват ХЖХИВ. В същото време ние трябва да продължим да надигаме глас срещу социалната, икономическата и политическата дискриминация, която засяга членовете на всички уязвими групи, не само живеещите с ХИВ.

Как да говорим на правителството?

Диалогът с правителството е една чудесна възможност ХЖХИВ да се противопоставят на негативните стереотипи. Всеки ХЖХИВ, който участва в НКМ, несъмнено ще си взаимодейства с високопоставени гържавни служители. Взаимодействието с тях не е като да участвате в местна неформална група за подкрепа, така че обикновено се изисква известно ниво на официалност. Представителите на ХЖХИВ трябва да бъдат наясно с някои неща като:

- какъв език да използват;
- протокол и етикет;
- бюрократични процедури;
- подходящ начин на обличане;
- приемлив език на тялото.

Ако искате да ви се отговори на някакъв въпрос, понякога не е достатъчно само да се обадите по телефона или да поискате среща. Налага се да напишете писмо, да го заведете и за предпочитане е да гадете копие от него на медията или на по-висока инстанция. Понякога също имате нужда от писмо за подкрепа от международна организация. По отношение на срещите – винаги трябва да ги уреждате предварително, посочвайки целта на посещението.

– ХЖХИВ, Украйна

6

В този наръчник е трудно да се гадат точни препоръки, защото протоколите и процедурите силно се различават в различните страни. Въпреки това е важно представителите на ХЖХИВ в НКМ и хората, които те представляват да са наясно с тези основни правила, като се осведомят за тях, както и за процедурите и обичаите, които обикновено се следват в дадена страна.

Това е тема, която ХЖХИВ могат да искат да обсъдят в групата или мрежата, което би им помогнало да подготвят своя представител в НКМ. Може да им бъде от полза да поискат съвет от по-опитните в работата с правителството като например служителите на местните НПО или работещите в местните представителства на UNAIDS или на двустранните партньори за развитие.

Избройте някои от основните правила, за които се срещате, по отношение на диалога с правителството:

Как институциите, с които си партнират ХЖХИВ, могат да подпомогнат тяхната комуникация?

Групите и мрежите на ХЖХИВ работят с много институции, които могат да окажат влияние за подобряване на техните комуникационни способности. По-долу изброяваме някои предложения от ХЖХИВ, включени в създаването на този наръчник.

Секретариатът на НКМ може:

- да установи и поддържа постоянна комуникация с представляваните групи на ХЖХИВ;
- да обявява предварително заседанията на НКМ гостатъчно навреме;
- да осигурява финансова и логистична подкрепа на ХЖХИВ от представляваните групи за комуникация, включително за изграждане на капацитет.

Секретариатът на Глобалния фонд може:

- за разработва и публикува насоки и наръчници за работата и процедурите на Глобалния фонд;
- да увеличава броя на документите на Глобалния фонд, които са преведени от английски на останалите пет официални езика на ООН;
- да опрости публикациите и инструментите на Глобалния фонд;
- да положи съзнателни усилия, за да установи пряка комуникация с представляваните групи на национално ниво;
- да документира и разпространява информация за добрите практики, отнасящи се до участието на ХЖХИВ в Глобалния фонд;
- да публикува полезни съвети за ефективна комуникация с различните представлявани групи, включително комуникацията в страната между ХЖХИВ и Секретариата на Глобалния фонд;
- да предоставя наличната информация за контакт за всички членове на Борда на Глобалния фонд и за всички членове на НКМ на национално ниво;
- да назначава способни ХЖХИВ на високи лидерски позиции, което ще помогне да се увеличи доверието и да се подобри честният диалог между общностите на ХЖХИВ и Секретариата.

Международните организации могат:

- да предложат подкрепа и да помогнат да се мобилизират ресурси;
- да осигурят обучение в специфични области, свързани с комуникацията;
- да осигурят подкрепа за тримесечните срещи за улесняване обмена на информация;
- да разпространяват актуална информация до организациите и мрежите, които нямат достъп до електронни медии или други информационни източници. Например UNAIDS или правителството могат да организират месечни срещи;
- да помогнат на мрежите на ХЖХИВ да установят и поддържат отношения с медиите за постоянен мониторинг на напредъка в изпълнението на дейностите, за които е отпуснат грантът на Глобалния фонд и за това да се търси отговорност от участниците в този процес;
- да демонстрират обществена подкрепа за инициативите на ХЖХИВ;
- да назначават способни ХЖХИВ на високи лидерски позиции, не само като обучители на групи ХЖХИВ, което ще помогне да се увеличи доверието и ще подобри честния диалог между общностите на ХЖХИВ и въпросната организация;
- да назначават ХЖХИВ в своя Борд на директорите.

Част 7

7

Насоки за подобряване на НКМ чрез по-голямо включване на ХЖХИВ

Настоящи насоки на Глобалния фонд

Глобалният фонд е разработил собствен информационен ресурс – “Насоки за целта, структурата и състава на националните координационни механизми”, които дават препоръки за това как трябва да работи НКМ. Тези насоки могат да бъдат намерени на Интернет страницата на Глобалния фонд на адрес:

http://www.theglobalfund.org/pdf/5_pp_guidelines_ccm_4_en.pdf.

Насоките бяха сериозно обсъждани в Борда на Глобалния фонд, в комисиите към Борда, а наскоро и във Форума на партньорите. На осмото си заседание през юни 2004 г. Бордът обсъждаше дали трябва да заеме по-нормативна позиция по отношение на НКМ и да обмисли добавянето на някои изисквания към съществуващите препоръки за членство в НКМ и оперативните процедури. Макар на това заседание да бяха направени някои препоръки към насоките, не бяха приети никакви изисквания.

През ноември 2004 г., дни преди този наръчник да отиде за печат, Бордът на Глобалния фонд ревизира своето решение, трансформирайки някои от предишните препоръки в изисквания. Едно от изискванията е всички членове на НКМ да представят доказателства за членството на хора, живеещи със и/или засегнати от заболяването (макар че ХЖХИВ трябва да са наясно, че формулировката предполага, че за НКМ може да е приемливо да се представят доказателства за членство на хора, засегнати от заболяването, но не непременно живеещи с него). Членовете на НКМ, представляващи неправителствения сектор, вече трябва да бъдат избирани от своя собствен сектор въз основа на документиран, прозрачен процес. НКМ също изисква да се въведе и поддържа прозрачна, документирана процедура за гарантиране на приноса на широк кръг от заинтересовани страни, включително членове и нечленове на НКМ, за разработването на предложения за проекти и при процеса на контрол над изразходването на гранта.

Това решение отбелязва значителна победа за много ХЖХИВ и техните застъпници, които са работили дълго и упорито, за да го постигнат.

Новият модел на включване: насоки, разработени от ХЖХИВ

Долуизброените насоки са различни: те са наши. Те са формулирани и съгласувани от голяма група ХЖХИВ, които разполагат с опит от първа ръка по отношение на предизвикателствата и проблемите пред включването на ХЖХИВ в НКМ, придавайки по този начин стойност, легитимност и авторитет на насоките. Тези насоки могат да бъдат използвани като инструмент за застъпничество, който да помогне на всички заинтересовани страни в работата на Глобалния фонд да се гарантира, че на тревогите и проблемите на ХЖХИВ се отговаря колкото се може по-пълно. (Насоките също могат да бъдат адаптирани и за други мултисекторни или координационни органи на местно, районно, провинциално или регионално ниво.) Надяваме се, че тези насоки ще бъдат размножени и разпространени колкото е възможно по-широко.

Кои трябва да получи насоките?

Следните хора, организации и институции ще имат голяма полза от това да получат копие от насоките за НКМ за ХЖХИВ:

- председателят и членовете на НКМ
- държавни служители
- агенции на ООН
- местни НПО
- национални НПО
- международни НПО
- религиозни организации
- други групи на ХЖХИВ
- академични институции
- представители на частния сектор
- групи на МСМ
- организации на проституиращи
- училища
- организации, работещи със или за мигранти
- групи на употребяващи наркотици
- женски организации
- законодатели на национално, регионално и местно ниво
- медии
- членове на местните общности
- профсъюзи

Оставили сме малко място, за да добавите вие вашите идеи къде и при кого трябва да отидат насоките.

Адаптиране на насоките

Тези насоки са незавършени. Ние сме сигурни, че те могат и ще бъдат допълнени с развитието на НКМ, както и в хода на развитието и узряването на работещите партньорства между секторите. Някои от насоките може да не са подходящи за всяка среда; поради това ние препоръчваме ХЖХИВ да се консултират едни с други, за да формулират допълнителни насоки, които са адекватни към местния контекст. Важно е да се гарантира обаче, че адаптираните насоки се приемат от всеки, включен в консултативния процес.

Споделяне на разработените на местно ниво насоки с Глобалния фонд и с останалите

7

Ние силно окуражаваме споделянето на насоките, разработени от всички ХЖХИВ на местно ниво. ХЖХИВ в други страни несъмнено ще имат полза, както и Бордът на Глобалния фонд, Секретариатът и донорите. Насоките, разработени от местните мрежи на ХЖХИВ също могат да бъдат споделени с Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания към Борда на Глобалния фонд (вж. Част 8 за информация за контакт). Широкото разпространение на тази информация може да помогне да се гарантира, че важният принос на ХЖХИВ на местно ниво подхранва дискусиите в комисиите на Борда на Глобалния фонд и във Форума на партньорите към Глобалния фонд (вж. Част 2).

Насоки за подобряване на работата на НКМ чрез по-голямо включване на ХЖХИВ

Насоки за НКМ

- НКМ трябва да осигури членство на колкото е възможно по-широк диапазон от различни групи, включително ХЖХИВ.
- ХЖХИВ трябва да съставляват поне 10 процента от членовете на НКМ, представени с минимум от двама души в НКМ.
- Процесът на избор на всички представители в НКМ трябва да бъде честен, шорокообхватен и прозрачен.
- Представителите на ХЖХИВ в НКМ и техните заместници трябва да бъдат избрани чрез обхватен и демократичен процес, който е напълно независим от НКМ.
- На заместниците трябва да е позволено да присъстват на заседанията на НКМ.
- НКМ трябва да гарантира баланс между половете сред своите членове. Представителите на ХЖХИВ в НКМ трябва да гарантират, че балансът между половете се запазва, когато се избират заместници.
- Всички членове на НКМ трябва да бъдат ориентирани в областта на ХИВ и да получат сензитивизиращо обучение, включващо обсъждане на принципа GIPA, Декларацията за ангажираност и “Трите принципа”.
- НКМ трябва да ротира позициите на председател и заместник-председател по равно между гражданското общество и правителството.
- Продължителността на мандата на един член на НКМ нормално трябва да бъде до две години и никога повече от три.
- Предварителният дневен ред на заседанията на НКМ трябва да бъде разпространен не по-късно от две седмици преди срещата.
- Всяко решение на НКМ трябва да бъде постигано чрез групова консултация и консенсус, когато това е възможно.
- Заседанията на НКМ трябва да бъдат точно документирани и протоколът от тях да бъде разпространен широко в срок от две седмици след срещата.
- За подобряване на комуникацията и прозрачността, НКМ трябва да публикува и разпространява редовно актуализирана информация чрез бюлетин или по и-мейла.

- На ХЖХИВ и на други членове на НКМ, включително на заместниците трябва да се покриват пътни разходи и командировъчни, когато има нужда от това.
- Когато е необходимо, ХЖХИВ и други членове на НКМ трябва да имат правото да потърсят външна експертиза в специфични области като политически, финансови и правни въпроси.
- НКМ трябва да подкрепят ХЖХИВ в придобиването на съответни умения и капацитет, които се изискват за пълноценно участие в НКМ.
- По време на заседанията, трябва да има достъпен превод на документите за ХЖХИВ и останалите, които не могат да комуникират на официалния работен език на НКМ.
- Представителите на ХЖХИВ в НКМ трябва активно да участват в Изпълнителния комитет и подкомисиите.
- Представителите на ХЖХИВ в НКМ трябва да бъдат консултирани при планирането и насрочването на дати за заседанията на НКМ и при съставянето на дневния ред на заседанията.
- НКМ трябва да подкрепя мрежите на ХЖХИВ да провеждат срещи за обсъждане на въпросите на НКМ, ако подобни срещи все още не се провеждат.
- Секретариатът на НКМ трябва да назначи ХЖХИВ в своя екип.
- Всички представители на ХЖХИВ в НКМ трябва да бъдат въведени в работата за укрепване на техните знания и разбиране на проблемите, структурите и процедурите на НКМ.

Насоки за Борда и Секретариата на Глобалния фонд

- Секретариатът на Глобалния фонд трябва да подпомага и окуражава контакта сред представителите на ХЖХИВ в НКМ в различни страни.
- Секретариатът на Глобалния фонд трябва да гарантира, че представителите на ХЖХИВ в НКМ имат достъп и информация за контакт с подходящите хора в Секретариата на Глобалния фонд и делегациите на Борда, включително членовете на Борда.
- По време на посещенията в страната представителите на Глобалния фонд естествено трябва да се срещнат с мрежите на ХЖХИВ.
- По време на посещението в страната представителите на Глобалния фонд естествено трябва да се срещнат с представителите на ХЖХИВ в НКМ, ако те не присъстват на някоя от насрочените срещи.
- Секретариатът на Глобалния фонд трябва да дава пример за лидерство, наемайки значителен брой ХЖХИВ във всички екипи на Секретариата с крайната цел ХЖХИВ да съставляват 10 процента от целия персонал. Глобалният фонд трябва да прилага "позитивна дискриминация", когато наема своите служители и да се стреми да гарантира, че ХЖХИВ са не само администратори или асистенти, но че са назначени на ключови лидерски позиции.
- Секретариатът на Глобалния фонд трябва да предостави техническото задание и критериите за селекция на Местният агент на фонда (МАФ).

Насоки за представителите на ХЖХИВ в НКМ и групите, които представляват

- Представителите на ХЖХИВ в НКМ трябва да имат заместници, които да ги заместват, ако по някаква причина те не могат да участват в работата на НКМ.

- Членовете на НКМ и техните заместници трябва да бъдат избирани чрез отворена за всички и демократична процедура. Процедурата за избор на ХЖХИВ в НКМ трябва да бъде съгласувана и ръководена от националните мрежи на ХЖХИВ, осигурявайки включването на всички групи. Процедурата трябва да бъде напълно независима от НКМ.
- Представителите на ХЖХИВ в НКМ трябва да притежават подходящи умения и да принадлежат към организация или мрежа на ХЖХИВ, която работи в дадена провинция, щат или страна.
- Должностна характеристика (ДХ) за представителите на ХЖХИВ в НКМ и техните заместници трябва да бъде разработена от членовете на групата, представлявана от тях.
- Групите на ХЖХИВ трябва да организират въвеждане на своите представители в НКМ и техните заместници, отделно от въвеждането, осигурено от НКМ.
- Представителите на ХЖХИВ в НКМ трябва да покажат качества за поддържане на добри междуличностни и обществени отношения и ефективна комуникация.
- Трябва да бъде гарантирано представителство по географски и полов признак и по признак уязвимост, като се позволи ротация на представителите в края на всеки период и чрез застъпничество за повече от един представител на ХЖХИВ в НКМ.
- Ако понастоящем няма ХЖХИВ в НКМ, мрежите трябва да се застъпват това положение да се промени. Те трябва да бъдат проактивни по отношение на присъствието на заседанието на НКМ и да настояват за място около масата.
- Всяко решение, което е планирано да се вземе от НКМ изисква предварително обсъждане от мрежата на ХЖХИВ. Първоначалната позиция и алтернативните позиции трябва да се съгласуват предварително. Всяко решение трябва да се взема с групова консултация и консенсус, отразявайки по този начин авторитетна и обединена гледна точка на ХЖХИВ.
- Представителите на ХЖХИВ в НКМ трябва, след подробно консултиране с техните мрежи, да бъдат предварително добре подготвени да говорят по темите, включени в дневния ред на заседанието на НКМ.
- Представителите на ХЖХИВ в НКМ трябва да бъдат подготвени да задават проучвателни въпроси и да изискват честен отговор по време на заседанията на НКМ, и да се чувстват комфортно да постъпват така.
- Представителите на ХЖХИВ в НКМ трябва да имат пряка връзка с представителите на ХЖХИВ в НКМ в други страни и с Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания към Борда на Глобалния фонд, чрез съответните местни представители за Делегацията.
- Представителите на ХЖХИВ в НКМ трябва редовно да представят ясно пред своите мрежи актуализирана информация в писмен и устен вид.
- Мрежите на ХЖХИВ трябва да разработят удобни механизми за комуникация и координация. Те трябва да публикуват и разпространяват редовно актуална информация за своите членове чрез бюлетин или и-мейл, за да подобрят комуникацията и прозрачността.
- Представителите на ХЖХИВ в НКМ трябва редовно да посещават заседанията на мрежата, така че да могат да докладват за работата на НКМ и да се консултират с членовете по въпросите, които предстои да се разглеждат от НКМ.
- Мрежите на ХЖХИВ трябва винаги по време на своите срещи да отделят необходимото време за обсъждане на въпросите на НКМ.
- Мрежите на ХЖХИВ трябва да набелязват и изграждат взаимоотношения с представители на Секретариата на Глобалния фонд, отговарящи за техния регион, и да поддържат редовно комуникация с тях.

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

- Представителите на ХЖХИВ в НКМ трябва достатъчно рано да са предварително наясно кога ще се провеждат регионални заседания на Глобалния фонд и да осигурят присъствието на самите себе си и/или на представители на други мрежи на ХЖХИВ.
- Мрежите на ХЖХИВ трябва да установят партньорство с международните и национални НПО, и регионалните и международни мрежи на ХЖХИВ (като ICW и GNP+). Това трябва да помогне да се подобри достъпа до техническа подкрепа и да се увеличи сътрудничеството, като така се гарантира местният принос към глобалните усилия за застъпничество.
- Представителите на ХЖХИВ в НКМ трябва да гарантират, че на проблемите на ХЖХИВ се дава приоритет и че те са адекватно отразени в националните предложения.
- Националните мрежи на ХЖХИВ трябва, където това е възможно, да планират срещите две седмици преди всяко заседание на Борда за изработване на стратегия за работата им, свързана с НКМ и Глобалния фонд. За резултатите от тези срещи трябва да бъдат информирани съответните представители в Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания към Борда на Глобалния фонд.

Това място е предвидено за коментари и обратна връзка относно насоките, включително предложения за допълнителни насоки.

Част 8

8

Допълнителни технически ресурси и информация

Тази част предоставя информация по теми, които не са споменати другаде в наръчника, но които може да са важни за включването на ХЖИХВ в НКМ. В нея е предоставена и информация за контакт с най-важните хора и организации. Голяма част от нея може вече да не е актуална, затова там, където е било възможно, е посочено откъде може да се актуализира. Частта с ресурсите в “Позитивно развитие” на GNP+ е особено полезна.

Някои от публикациите и документите, споменати в тази част, като “Позитивно развитие”, са налични на много езици. За съжаление, други са налични само на английски. Има вероятност обаче при целенасочено проучване да бъдат открити ресурси, преведени на местните езици и адаптирани към местния културен контекст. Международните организации също могат да помогнат за идентифициране на подходящи материали и за обучение в подходящи умения.

Национално и международно законодателство

Няма страна в света, в която да няма хора, уязвими към ХИВ, като мигранти, бежанци, проституиращи, МСМ, ИВН, жени и млади хора. Въпреки това има различно законодателство във всяка страна, което засяга всяка от тези групи, осигуряващо им или лишавашо ги в различна степен от законова закрила. В резултат на тези различия и на репресивния характер на някои от самите закони сред особено уязвимите към ХИВ групи навсякъде по света съществува маргинализация в широки граници.

Например в някои страни жените нямат право да наследяват собствеността на своя съпруг, след като той почине. Те и техните деца често остават бездомни, мизерстват и разчитат на добрата воля на семейството на починалия – все фактори, които ги правят по-уязвими към ХИВ-инфекцията. Преследване, затваряне или задължителна “реhabилитация” на използващите наркотици и проституиращите са общо разпространени в няколко страни. В резултат на това много от тези групи остават скрити и нямат достъп до информация за безопасен секс и безопасни практики при употреба на наркотици, които могат да помогнат да се предотврати предаването на ХИВ. В страни с особено строги политики срещу наркотиците, употребяващите наркотици са застрашени от смъртно наказание или дори могат ненаказано да бъдат убити от полицията. В някои страни е незаконно мъжете да правят секс с мъже; търсенето на специфична информация за безопасен секс от МСМ, ако наистина има такава информация, може да доведе до сплашване или дори до задържане. В много страни е забранено ХИВ-позитивни хора от други нации да влизат в страната по какъвто и да било повод, дори ако отговарят на всички други изисквания.

Глобалният фонд беше създаден, за да гарантира, че ресурсите ще достигнат до най-нуждаещите се групи. Затова групите и мрежите на ХЖХИВ, участващи в работата на Глобалния фонд трябва не само да работят с всички уязвими групи, но и да бъдат осведомени за националното законодателство, засягащо тези групи и общите закони, отнасящи се до ХИВ. Освен националното законодателство, има и международни закони, които могат да бъдат полезни за усилията за планиране, лобирание и застъпничество на мрежите на ХЖХИВ. Откриването на такава информация може да отнеме известно време и да изисква проучване. Бихте могли обаче да започнете от следните източници:

1) Проект POLICY

Матрицата за правата на човека на Проект Policy може да се намери в Интернет на адрес: www.policyproject.com/matrix/.

Матрицата за правата на човека изброява международните документи за човешки права, които са важни за репродуктивното и майчиното здраве, семейното планиране и ХИВ/СПИН. Матрицата също позволява един потребител да има достъп до информация за задълженията на страната по отношение на човешките права. Ефективното използване на матрицата изисква:

- а) да изберете някоя страна и да видите документите по отношение на правата на човека, свързани с РЗ/МЗгр/СП/ХИВ/СПИН, подписани от правителството на съответната страна.
- б) да изберете някое от правата и да видите какво имат да кажат за него документите, свързани с РЗ/МЗгр/СП/ХИВ/СПИН.
- в) да изберете документ и да видите кои права са изброени в този документ и точния текст в документа по отношение на тях.

В матрицата е включен линк www.policyproject.com/matrix/matrix2.cfm?SpecificRights=R5 към документите, свързани с правото на недискриминация на основа на увреждане (включително ХИВ статус). Сред тези документи са следните:

Документи със законова сила

- Допълнителен (от Сан Салвадор) протокол към Американската конвенция за правата на човека в областта на икономическите, социалните и културните права
- Африканска (от Банджул) харта за правата на човека и народите
- Арабска харта за правата на човека
- Конвенция за правата на детето
- Европейска конвенция за защита на правата на човека и основните свободи
- Международен пакт за икономически, социални и културни права
- Международен пакт за граждански и политически права

Документи, въвеждащи стандарти

- Платформа за действие от Бейджин
- Програма за действие от Каиро
- Декларация за ангажираност с проблема ХИВ/СПИН, приета на Специалната сесия на Генералната асамблея на ООН (UNGASS) за ХИВ/СПИН
- Универсална декларация за правата на човека

2) UNAIDS

Интернет страницата на Обединената програма на Организацията на Обединените нации за ХИВ/СПИН (UNAIDS) www.unaids.org, съдържа информация за националното законодателство по отношение на ХИВ в частите за отделните страни.

3) GNP+

Ръководството "Позитивно развитие" на GNP+ на интернет адрес www.gnpplus.net/programs.html съдържа и полезна част върху законодателството в различни страни.

4) Други членове на НКМ

Други членове на НКМ могат също да са в състояние да помогнат за идентифициране на релевантни закони в техните страни.

Релевантни организации, ориентирани към конкретни проблеми и свързани с тях документи и декларации

В този наръчник споменахме няколко ключови документа и декларации, сред които Рамковият документ на Глобалния фонд и Насоките за НКМ ("Насоки за целта, структурата и състава на националните координационни механизми"); Парижката декларация (GIPA) и Декларацията за ангажираност с проблема ХИВ/СПИН; и гореспоменатите документи за правата на човека. Обаче има и много други документи и декларации, отнасящи се до участието на ХЖХИВ в НКМ и други, свързани с този, въпроси. Има и организации, ориентирани към конкретни проблеми, които могат да дадат съвет и информация по ключови теми и да помогнат да се идентифицират други подходящи ресурси и информация. Няколко от тях са изброени под тематичните заглавия по-долу.

Туберкулоза и малария

Stop TB [Да спрем туберкулозата!]

Глобалното партньорство Stop TB включва организации и отделни хора, ангажирани както с краткосрочни, така и с дългосрочни мерки за контрол и евентуално елиминиране на ТБ. Както Глобалният фонд, към него има Форум на партньорите, който се събира веднъж на всеки две години. Тъй като връзката между ХИВ и ТБ става все по-очевидна, особено поради големия брой ко-инфектирани хора, все повече ХЖХИВ се включват в усилията, свързани с борбата с ТБ. Няколко ХЖХИВ бяха сред участниците в последния Форум на партньорите в Делхи, Индия през май 2004 г. Допълнителна информация за туберкулозата може да намерите като се свържете със Секретариата на Stop TB, базиран в Женева, Швейцария.

Информация за Глобалното партньорство Stop TB може да бъде намерена на неговата интернет страница: www.stoptb.org.

Roll Back Malaria [Да победим маларията!]

Добра отправна точка за придобиване на информация за маларията е партньорството Roll Back Malaria (RBM), което подобно на Глобалния фонд и Stop TB, е базирано в Женева, Швейцария. RBM стартира през 1998 г. от името на Световната здравна организация, UNICEF, UNDP и Световната банка. Целта на RBM е да координира усилията за намаляване на бремето от маларията до 2010 г. Партньорството се състои от над 90 члена, много от неправителствения сектор, които работят заедно в борбата срещу маларията. Допълнителна информация за RBM, включително списък на членовете, може да бъде намерен на Интернет страницата: www.rbm.who.int/partnership.

Лечение

Международната коалиция за подготвеност за лечение (The International Treatment Preparedness Coalition) е глобална коалиция на хора, живеещи с ХИВ и техните застъпници,

---

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

които работят и се застъпват по въпросите на лечението за ХИВ. С коалицията може да се свържете чрез:

Gregg Gonsalves
Director of Treatment and Prevention Advocacy
Gay Men's Health Crisis
119 West 24th Street
New York, NY 10011
USA
Tel.: +1 212 367 1169.
E-mail: greggg@gmhc.org

Световна здравна организация (World Health Organization)

Avenue Appia 20
1211 Geneva 27
Switzerland
Tel: +41 22 791 21 11
Fax: +41 22 791 3111

Инициативата на Световната здравна организация "3 до 5" е голямо усилие, насочено към това до края на 2005 г. три милиона ХЖХИВ в развиващите се страни и страните със средни доходи да получават АРВ терапия. Това е стъпка в посока на постигане на целта за осигуряване на универсален достъп до услуги за превенция и лечение, свързани с ХИВ/СПИН, за всички нуждаещи се като тяхно човешко право. Можете да намерите повече информация за инициативата "3x5" на Интернет страницата на организацията на адрес www.who.int/3by5/en.

Лекари без граница (Medecins Sans Frontières)

Medecins Sans Frontières провежда Кампания за достъп до основни лекарства. Повече подробности могат да бъдат намерени на www.accessmed-msf.org.

Въпроси на жените

ICW – вж. по-долу

Въпроси на младите хора

Позитивни млади хора (Young Positive)

Информация за контакт за тази нова организация на млади хора, живеещи с ХИВ, може да бъде получена от GNP+ (вж. по-голу).

Фонд на ООН за децата (United Nations Children's Fund)

UNICEF Headquarters
UNICEF House
3 United Nations Plaza
New York, NY 10017
USA
Tel: +1 212 326.7000
Web: www.unicef.org

Въпроси на проституиращите

Мрежата на проектите, работещи с проституиращи, беше основана през 1991 г. като неформален съюз, за да участва в независимо финансирани проекти в партньорство с организации-членки и агенции, предоставящи техническа подкрепа. Мрежата наскоро създаде свой секретариат, който до 2002 г. беше базиран в Кейптаун, но през 2003 г. се премести в Рио де Жанейро. Борът беше създаден да подпомогне мрежата да действа като юридически регистрирана международна организация за промотиране на здравето и човешките права на проституиращите.

Мрежа на проектите, работещи с проституиращи (Network of Sex Work Projects)

Rua Visconde de Pirajá
03 apt 803
Irapema
22410-001 Rio de Janeiro
RJ Brazil
Tel: +55 21 2522 5944
Fax: +55 21 2523 9602
E-mail: secretariat@nswp.org
Web: www.nswp.org

Въпроси на употребяващите наркотици

8

Азиатска мрежа за намаляване на щетите (Asian Harm Reduction Network) (AHRN)

PO Box 235 Phrasingh Post Office
Chiang Mai
Thailand 50200
Tel: +66 53 8941 12
Fax: +66 53 8941 13
E-mail: ahrn@loxinfo.co.th

Централно и източноевропейска мрежа за намаляване на щетите (Central and Eastern European Harm Reduction Network) (CEEHRN)

Pamenkalnio St. 19-6,
Vilnius
Lithuania
Tel. +370 52691 600
Fax: +370 52691 601
E-mail: info@ceehrn.org

Латиноамериканска мрежа за намаляване на щетите (Latin American Harm Reduction Network: RELARD)

Dr. Fabio Mesquita
Tel: +55 13 467 6623
Fax: +55 13 289 1857

Права на човека

Хюман Райтс Уотч (Human Rights Watch)

350 Fifth Avenue, 34th floor
New York, NY 10118-3299 USA
Tel: +1 212 290-4700
Fax: +1 212 736-1300
E-mail: hrwnyc@hrw.org

Затворници

Канадска правна мрежа за ХИВ/СПИН
(Canadian HIV/AIDS Legal Network)

417 Saint-Pierre Street, Suite 408
Montréal, Québec H2Y 2M4

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

Canada
Tel: +514 397-6828
Fax: +514 397-8570
E-mail: info@aidslaw.ca

Мигранти, бежанци и изселени хора

Секретариат за Азия за координиране на изследователските дейности за ХИВ и мобилността (Coordination of Action Research on AIDS and Mobility) (CARAM) Asia Secretariat)

8th Floor, Wisma M L S 31,
Jalan Tuanku Abdul Rahman
50100 Kuala Lumpur
Malaysia
Tel: +603-2697-0708 / +603-2697-0219
Fax: +603-2697-0282
E-mail: caraminfo@yahoo.com or
infom@caramasia.org
Web: www.caramasia.org

Върховен комисариат за бежанците към ООН (United Nations High Commissioner for Refugees)(UNHCR)

Case Postale 2500
CH-1211 Genève 2 Dépot
Switzerland
Tel: +41 22 739 8111
Web: www.unhcr.org.

Гейове, лесбийки, бисексуални и трансджендър

Международно сдружение на гейове и лесбийки (International Lesbian and Gay Association) (ILGA)

Administrative Office
Rue Marché-au-Charbon, 81
B 1000, Brussels
Belgium
Tel: +32-2-5022471
Fax: +32-2-5022471
Email: ilga@ilga.org

Стигма и дискриминация

Мрежа на седемте сестри (The Seven Sisters Network)

Web: www.7sisters.org

Коалицията на азиатско-тихоокеанската регионална мрежа за ХИВ/СПИН (седемте сестри) е съюз на широка основа между организации, работещи със засегнатите общности и уязвими групи като употребяващи наркотици, проституиращи, трансджендърни общности, МСМ, ХИВ-позитивни хора и мобилно население. APN+, един от членовете на 7-те сестри, наскоро проведе ръководено от ХЖХИВ проучване за документиране на дискриминацията, с която се сблъскват ХЖХИВ в региона.

Полезни контакти

Ключови фигури в Секретариата на Глобалния фонд

Много ХЖХИВ, които са активни в своите страни, смятат, че е полезно да установят добри работни отношения с портофолио мениджъра на Фонда за тяхната страна или други представители на Секретариата на Глобалния фонд. По-долу има някои предложения за това кого е полезно да познавате.

- Портофолио мениджъра на Фонда за вашата страна. Всяка страна, на която е отпуснат грант от Глобалния фонд има назначен портофолио мениджър от Фонда. В рамките на Секретариата портофолио мениджърите на Фонда са организирани в екипи, известни като кластери, всеки от които се фокусира върху определен регион или под-регион. Всеки кластер има лидер, самият той е портофолио мениджър на Фонда. Всеки портофолио мениджър е отговорен за няколко страни; поради това, че мениджърите и страните, за които отговарят, регулярно се редуват, те не са изброени тук. Актуализирана информация за портофолио мениджъра на Фонда за всяка страна може да бъде намерена на Интернет страницата на Глобалния фонд на адрес: www.theglobalfund.org, като се избере съответната страна.
- Координаторът за развитието на НКМ, Дорис Да Круз Груут, е чудесен човек за контакт в Секретариата на Глобалния фонд. Координаторът за развитието на НКМ е човекът на местно ниво, който отговаря за всички въпроси, свързани с НКМ. През 2004 г. една от многото отговорности на координатора беше да иницира и контролира 20 детайлни проучвания на НКМ. Тези проучвания са по-обхватни от проучванията на GNP+, фокусирани единствено върху включването на ХЖХИВ. С Дорис Да Круз Груут може да се свържете чрез и-мейл: doris.dacruzgrote@theglobalfund.org
- Мениджърът на връзките с гражданското общество е друга ключова фигура в Секретариата. Той отговаря за връзките с групите на гражданското общество, включително ХЖХИВ, и така работи в тясно взаимодействие с GNP+, ICW и регионалните мрежи на ХЖХИВ, както и с делегациите на общностите и на НПО към Борда на Глобалния фонд. По времето, когато този наръчник отиваше за печат, Секретариатът беше в процес на наемане на нов мениджър на връзките с гражданското общество, който ще започне работа в началото на 2005 г. Името му е Мик Матюс, а и-мейл адресът му е mick.matthews@theglobalfund.org
- Човекът, отговорен за подкрепата в отделните страни на гражданското общество и частния сектор, Нтомбекхая Матша, е друга ключова фигура, особено за участниците в изпълнението на дейностите, за които са отпуснати грантове от Глобалния фонд. Нейният и-мейл адрес е ntombekhaya.matsha@theglobalfund.org

Основни фигури в Борда на Глобалния фонд

Бордът на Глобалния фонд има последната дума по отношение на всички политически въпроси, свързани с Глобалния фонд. Добрите взаимоотношения и комуникация с членовете на Борда и техните делегации може да помогнат за достигането на потока от идеи и мнения от общностно ниво до заседанията на Борда. В Борда има членове на правителствата, НПО, общностите и частния сектор. Макар да е изключително полезно за ХЖХИВ да развият добри отношения с всеки член на Борда или член на делегацията в техния регион, ес-

мествените контакти за ХЖХИВ обикновено са с неправителствените делегации, особено ако искат тяхната гледна точка да е представена на заседанията на Борда.

Делегациите на Глобалния фонд включват Делегацията на НПО от развиващите се страни, Делегацията на НПО от развитите страни и Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания. Всяка от тези неправителствени делегации се състои от 10 члена, включително един член на Борда, един заместник и един местен представител за връзки с обществеността. И трите неправителствени делегации включват някои ХЖХИВ, но всеки член на делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания е човек, живеещ с ХИВ. Много членове на Делегацията на общностите също са имали ТБ и/или малария. Настоящите членове на Борда, които са НПО, заместниците и местните представители са изброени по-долу заедно с техните координати.

**Делегация на общностите
(представители на НПО на
общностите, живеещи с трите
заболявания)**

Член на Борда

Ms. Anandi Yuvaraj
Program officer of India HIV/AIDS Alliance
E-26, 1st Floor, Greater Kailash Part-I
New Delhi-110048
India
Tel: +91 11 51 633 081/ 84
Fax: +91 11 51 633 085
E-mail: ayuvaraj@allianceindia.org

Заместник

Mr. Rodrigo Pascal
Executive Coordinator
Vivo Positivo REDLA+
San Isidoro 367
Santiago, Chile
Tel: +56 2 635 93 96
Fax: +56 2 635 39 51
E-mail: rpascal@vivopositivo.org

Местен представител /Focal Point

Mr. Stuart Flavell
Director
Global Network of Positive People living with
HIV/AIDS (GNP+)
P.O.Box 11726
1001 GS, Amsterdam
Netherlands
Tel: +31 20 320 82 56
Fax: +31 20 423 42 24
E-mail: gnp@xs4all.nl

Делегация на НПО от развитите страни

Член на Борда

Dr. Helene Rossert-Blavier
Director General
AIDES Federation
14 rue Scandicci
93 500 Pantin
France
Tel: +33 1 41 83 4606
Fax: +33 1 41 83 4609
E-mail: hrossert@aides.org

Заместник

Mr. Jairo Pedraza
International Program Director
Cicatelli Associates
2-12 Seaman Ave.,
3H New York, NY 10034
USA
Tel: +1 212 569 6023
Fax: +1 212 942 8530
E-mail: jpgfna@aol.com

Местен представител

Mr. Richard Burzynski
Executive Director
International Council of AIDS Service
Organizations
ICASO – Central Secretariat
65 Wellesley Street East, Suite 403
Toronto, ON
Canada M4Y 1G7
Tel: +1 416 921 0018 ext.15
Fax: +1 416 921 9979
E-mail: richardb@icaso.org

Делегация на НПО от развиващите се страни

Член на Борда

Ms. Rita Arauz Molina
President
Fundacion Nimehuatzin De los semaforos de ENEL 1c. arriba,
1c. al sur 1/2c. abajo No.611
Managua
Nicaragua
Tel: +505 278 0028
Fax: +505 278 6534
E-mail: nimehuatzin@cablenet.com.ni

Заместник

Ms. Razia Essack-Kauaria
Secretary General
Red Cross Society
P.O. Box 345
Windhoek
Namibia
Tel: +264 61 23 5226
Fax: +264 61 22 8949
E-mail: secgen@redcross.org.na

Местен представител

Ms. Lucy Ng'ang'a
Program Director
Eastern African Nation Network of AIDS Service Organisations
Njiro Road
Themi Hill Plot 45
Arusha
Tanzania
Tel: +255 27 250 7521
Fax: +255 27 254 8224
E-mail: eannaso@eannaso.org

Други местни представители на делегациите към борда на Глобалния фонд

ЧЛЕНОВЕ С ПРАВО НА ГЛАС

**Канада (Германия,
Великобритания, Швейцария)**

Ms. Ranu Sharma
Program Officer
Program Against Hunger, Malnutrition and Disease
Canadian International Development Agency
200 Promenade du Portage
Gatineau, Quebec
Canada K1A 0G4
Tel: +1 819 953 1379
Fax: +1 819 953 5348
E-mail: ranu_sharma@acdi-cida.gc.ca

Източна Европа (Румъния)

Dr. Radu Constantiniu
General Director
Ministry of Health
1-3 Cristian Popisteanu Str., Sector 1,
010024 Bucuresti
Romania
Tel: +4021 307 2608
Fax: +4021 307 2607
E-mail: raducons@ms.ro

Източносредиземноморски регион (Пакистан)

Mr. Muhammad Raza
Director/Secretary CCM
Health Services Academy
12D West Bewal Plaza
Fazal Haq Road Blue Area
Islamabad
Pakistan
Tel: +92 51 922 1321
Fax: +92 51 922 2034
E-mail: hsaacademy@yahoo.com

Източна & Южна Африка (Южна Африка)

Mr. Ray Mabope
Special Adviser to the Minister of Health
Ministry of Health
Private Bag x339
Pretoria
South Africa
Tel: +27 12 312 08 60
Fax: +27 12 325 55 26
E-mail: raymabope@health.gov.za

Европейска комисия (Белгия)

Mr. Henrik Hansen
Human and Social Development
Directorate General for Development
European Commission
Rue de Genève 12
1140 Brussels
Belgium
Tel: + 32 22 99 30 30
Fax: + 32 22 96 36 97
E-mail: henrik.hansen@cec.eu.int

Франция (Люксембург, Испания)

Mr. Frédéric Goyet
Chargé de Mission
SIDA et maladies transmissibles
Bureau de la Santé DCT/HSA
Ministry of Foreign Affairs
20 rue Monsieur
75007 Paris
France
Tel: +33 1 53 69 31 86
Fax: +33 1 53 69 37 19
E-mail:
frederic.goyet@diplomatie.gouv.fr

Италия

Mr. Giorgio Guglielmino
Head of Division 1
Directorate General for Development
Cooperation
Ministry of Foreign Affairs
Piazza della Farnesina 1
00194 Rome
Italy
Tel: +39 06 36 915 489
E-mail: giorgio.guglielmino@esteri.it

Япония

Dr. Yasuhisa Nakamura
Deputy Director
International Affairs Division
Ministry of Health Labour and Welfare
1-2-2, Kasumigaseki
Chiyoda-ku
100-8916 Tokyo
Japan
Tel: +81 3 3595 2403

Fax: +81 3 3501 2532
E-mail: kasai-takeshi@mhlw.go.jp

**Латинска Америка & Карибски регион
(Барбадос)**

Ms. Barbara Vandyke
Pan Caribbean Partnership Against
HIV/AIDS (PANCAP)
Caribbean Community Secretariat
(CARICOM)
57 High Street, Kingston
Georgetown
Guyana
Tel: +592 223 5028
Fax: +592 226 4127
E-mail: bvandyke@caricom.org

**Седемте (Швеция – Дания, Ирландия,
Холандия, Норвегия)**

Mr. Bengt Gunnar Herrström
Deputy Director
Dept. for Global Development (GU)
Ministry for Foreign Affairs
103 39 Stockholm
Sweden
Tel: +46 8 405 5482
Fax: +46 8 723 1176
E-mail: bengtgunnar.
herrstrom@foreign.ministry.se

ЧАСТНИ ФОНДАЦИИ

Mr. Todd Summers
Progressive Health Partners
1350 Connecticut Ave, Suite 900
Washington, DC 20036
USA
Tel: +1 202 207 13 36
Fax: +1 202 478 16 31
E-mail: todd@phpartners.com

ЧАСТЕН СЕКТОР

Dr. Kate Taylor
Director
Global Health Initiative

World Economic Forum
91-93 Route de la Capite
Cologny
1223 Geneva, Switzerland
Tel: +41 22 869 14 96
Fax: +41 22 786 27 44
E-mail: kate.taylor@weforum.org

Югоизточна Азия (Индия)
Ms. Meenakshi Datta Ghosh
Additional Secretary and Project
Director
National AIDS Control Organization
Ministry of Health and Family Welfare
9th Floor, Chandralok Building
36 Janpath
New Delhi- 110001
India
Tel: +91 11 2332 5331 / 2301 9066
Fax: +91 11 2301 3793
E-mail: mdg@nacoindia.org

САЩ
Ms. Pamela J. Pearson
Acting Director, Office of Diplomatic
Initiatives
Office of the U.S. Global AIDS
Coordinator (S/GAC)
Room 1004, Department of State
Washington, DC 20520
USA
Tel: +1 202 663 2471
Fax: +1 202 647 5792
E-mail: pearsonpj@state.gov

Западна и Централна Африка (Камерун)
Dr. Maurice Fezeu
MD/ Health Economist, Health Sector
Expert
Consultative and follow-up committee
for the
Management of HIPC resources
CNR Building: 10th floor; door 1002
Yaounde
Cameroon
Tel: +237 992 48 65
Fax: +237 222 02 33
E-mail: mauricefe@yahoo.fr

Западно-тихоокеански регион (Китай)

Dr. Xing Jun
Deputy Director
Division of Multilateral Relations
Department of International Cooperation
Ministry of Health
1 Xiwai Nanlu
Beijing 100044
China
Tel: +86 10 6879 2277
Fax: +86 10 6879 2279
E-mail: xingj@moh.gov.cn

EX OFFICIO ЧЛЕНОВЕ БЕЗ ПРАВО НА ГЛАС

UNAIDS
Ms. Frances McCaul
Executive Officer
Executive Office
UNAIDS
20, rue Appia
1211 Geneva 27
Switzerland
Tel: +41 22 791 35 11
Fax: +41 22 791 41 79
E-mail: mccaulf@unaids.org

СЗО/WHO
Mr. Alex Ross
Advisor to the Assistant Director-
General
HIV/AIDS, Tuberculosis and Malaria
Chief of Staff, HTM Cluster
World Health Organization
Avenue Appia 20
1211 Geneva 27
Switzerland
Tel: +41 22 791 10 82
Fax: +41 22 791 48 96
E-mail: rossa@who.int

Световната банка/World Bank
Ms. Kyung Hee Kim
Senior Manager, Finance
Resource Mobilization Department
The World Bank
1818 H Street, MC 6-613,

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

Washington, DC 20433
USA
Tel: +1 202 458 09 29
Fax: +1 202 522 24 47 / 2515
E-mail: kkim2@worldbank.org

**ПОСОЧЕН ОТ БОРДА ШВЕЙЦАРСКИ ЧЛЕН
БЕЗ ПРАВО НА ГЛАС**

Mr. Edmond Tavernier
Managing Partner
Tavernier Tschanz
(Avocates: Attorneys-at-Law)
11bis rue Toepfer
1206 Geneva
Switzerland
Tel: +41 22 704 3700
Fax: +41 22 704 3777
E-mail: tavernier@tavarniertszanz.com

Членовете на Борда и членовете на Делегацията се сменят от време на време. Актуализиран списък на членовете на Борда е изложен на Интернет страницата на Глобалния фонд, а информация за контакт за всички членове на Делегацията е налична от местните представители на Делегацията, чиито и-мейл адреси могат да се намерят на страницата www.theglobalfund.org/en/about/board/contact/ или от Менюджъра за връзките на Борда в Секретариата на Глобалния фонд, с когото можете да се свържете чрез и-мейл: dianne.stewart@theglobalfund.org.

Международни и регионални мрежи на ХЖХИВ

● **Глобална мрежа на хората, живеещи с ХИВ/СПИН (The Global Network of People living with HIV/AIDS) (GNP+)**

Глобалната мрежа на хората, живеещи с ХИВ/СПИН (GNP+) е глобална мрежа за и на хора с ХИВ/СПИН. Мисията на GNP+ е да работи за подобряване качеството на живот на хората, живеещи с ХИВ/СПИН. Централният секретариат на GNP+ е базиран в Амстердам, Холандия.

GNP+ работи с шест афилирани регионални мрежи на ХЖХИВ. Всяка от тези мрежи изпраща двама души да представляват съответния регион на срещите на борда на GNP+. Тези 12 активисти в областта на СПИН и застъпници съставляват управителния орган на GNP+.

GNP+ постига своята мисия посредством застъпничество, изграждане на капацитет и програми за комуникация, които са основани върху:

- лобирание за включване, видимост, достъп и права;
- свързване чрез създаване на мрежи, наставничество, диалог и образование;
- обмен на капацитет, знания, сила и ресурси.

Сред останалите си дейности, GNP+ организира международни конференции за ХЖХИВ. GNP+ също така изпълнява ролята на местен представител за връзки с обществеността за Делегацията на общностите, живеещи с трите заболявания, към Глобалния фонд, а нейните членове играят ключова роля в Глобалния фонд от самото му създаване.

Членството в GNP+ е отворено за всички ХЖХИВ. Регистрационните формуляри за членство могат да бъдат получени от Секретариата на GNP+ или регионалните офиси (вж. списъка с контакти по-долу).

Информация за контакт:

Централен секретариат на GNP+
P.O. Box 11726
1001 GS, Amsterdam
Netherlands
Tel: +31 20 423 4114
Fax: +31 20 423 4224
E-mail: infognp@gnpplus.net

Мрежа на африканските хора, живеещи с ХИВ/СПИН (Network of African People Living with HIV/AIDS) (NAP+)

P.O. Box 30218
Nairobi
Кения
Tel: +254 20 228 776
Fax: +254 20 331 897
E-mail: nap@wananchi.com

Азиатско-тихоокеанска мрежа на хората, живеещи с ХИВ/СПИН (Asia/Pacific Network of People Living with HIV/AIDS) (APN+)

Interim Regional Coordinator
Greg Gray
1701 Pacific Place One, 17th Floor
140 Sukhumvit Road
Bangkok, 10110
Thailand
Tel: +662 254 6090-1
Fax: +662 255 1128
E-mail: ggray@apnplus.org

Карибска регионална мрежа на хората, живеещи с ХИВ/СПИН (Caribbean Regional Network of People Living with HIV/AIDS) (CRN+)

P.O. Bag 133
Port of Spain
Trinidad
Tel: +1 868 622 8045
Fax: +1 868 622 0176
E-mail: crnplus@tstt.net.tt

Европейска мрежа на хората, живеещи ХИВ/СПИН (European Network of People Living with HIV/AIDS) (ENP+)

P.O. Box 11726
1001 GS Amsterdam
Netherlands
Tel: +31 20 423 4114
Fax: +31 20 423 4224
E-mail: enp@gnpplus.net

Латиноамериканска мрежа на хората, живеещи с ХИВ/СПИН (Latin America Network of People Living with HIV/AIDS) (REDLA+)

Calle 8 No. 22 – 60
Cali
Colombia
Tel: +57 2 5142208
Fax: +57 2 5142211
E-mail: secretariadoredla@hotmail.com
или oswrada@telesat.com.co

Глобална мрежа на хората, живеещи с ХИВ/СПИН (Global Network of People Living with HIV/AIDS), Северна Америка (GNP+ NA)

1534 16th Street, NW, Suite 200
Washington, DC 20036
USA
Tel: +202-332-2303
Fax: +202-332-7087
Email: info@gnpna.org

● **Международна общност на жените, живеещи с ХИВ/СПИН (The International Community of Women living with HIV/AIDS) (ICW)**

ICW е международна мрежа на жените, живеещи с ХИВ/СПИН, с 2700 члена в 120 страни и Международен офис за подкрепа, базиран в Лондон. Тя създава регионални офиси, първият от които е Южноафриканският регионален координационен офис, открит в Свазиленд през април 2004 г. ICW има международна структура за управление с членове на борда, базирани в девет страни. Някои членове на ICW участват в НКМ в своите страни, а ICW е представена в делегациите към Борда на Глобалния фонд. ICW силно се застъпва за включването на жените и мо-

мичетата, живеещи с ХИВ, във всички области.

Членство в ICW

Членството в ICW е отворено за всички жени, живеещи с ХИВ. Информация за членството и формуляри могат да бъдат намерени на Интернет страницата на ICW www.icw.org

Информация за контакт

**Международен офис за подкрепа/
International Support Office**

Unit 6, Building 1
Canonbury Business Centre
Canonbury Yard
190a New North Road
London N1 7BJ
United Kingdom
Tel: +44 20 7704 0606
Fax: +44 20 7704 8070
E-mail: info@icw.org

Южноафрикански регионален координатор на ICW

Gcebile Ndlovu
13 Jenden Building,
Coventry Crescent
Industrial Sites
P.O. Box 2107
Mbabane
Swaziland
Tel: +268 611 3727
Fax: +268 4047701
E-mail: Gcebile@icw.org

Глобално застъпничество за репродуктивни и сексуални права/Global Advocacy on Reproductive and Sexual Rights

P. Mthembu
1 Windsor Dales,
2 Keary Place
New Germany, 3610
South Africa
Tel/Fax: + 27 705 63 88
Mobile: +27 82 628 27 46
E-mail: pmthembu@icw.org

Международни членове на Борга

Африка

Martine Somda
REVS+
01 BP 382
Bobo Dioulasso 01
Burkina Faso
Tel. 1: +00 226 97 0517 (W)
Tel. 2: 00 226 97 3073 (h)/00226 214652
615356(m)
Fax: 00 226 97 0517 s/c Projet HCK
E-mail: revs@fasonet.bf
E-mail: martinesomda@hotmail.com

Lynde Francis

The Centre
PO Box A930,
24 Van Praagh Avenue
Avondale Harare
Zimbabwe
Tel. 1: +263 4 724 384 (h)
Tel. 2: +263 11 406 932 (mobile)
Tel. 3: +263 4 724 494 (w)
Fax: +263 4 732 965/6
E-mail: centre2@africaonline.co.zw

Dorothy Onyango

C/o WOFAK
PO Box 35168
00200 City Square
Nairobi
Kenya
Tel: +254 233 2082 (w)
Fax: +254 221 7039
E-mail: wofak@iconnect.co.ke

Азиатско-тихоокеански регион

P. Kousalya
Positive Women Network (PWN+)
23, Brindavan Street, West Mambalam
Chennai – 600033
Tamil Nadu
India
Tel: 91 44 23711176, 24717363
E-mail: pkousalyapwn@hotmail.com
E-mail: poswonet@hotmail.com

Bev Greet

c/o VACCHO
PO Box 1328
Collingwood
Victoria, 3066
Australia
Tel: +613 9419 3350
Tel: +613 9387 1052 (h)
Fax: +613 9381 2447
E-mail: Bev_Greet@Bigpond.com

Северна Америка

Antigone Hodgins
4831 36th Street, NW
Apt 206
Washington, DC 20008
USA
Tel. 1: +1 202 363 0121 (h)
Tel. 2: +1 202 232 6749(w)
Fax: +1 202 232 6750
E-mail: antigoneh@aol.com
E-mail: antigone@caear.org

Латинска Америка и Карибския регион

Patricia M. Perez
Soldar
Sarandi 215 I ° "A"
Buenos Aires 1081
Argentina
Tel: +54-11 4951-0651/4951-5037
Fax: +54 114 384 6474
E-mail: asocsoldar@ciudad.com.ar
E-mail: icwarg@hotmail.com
E-mail: info@icwlatina.org
Web: www.icwlatina.org

Европа

Maria Jose Vazquez
SANTS № 2-4
1er piso
08014 Barcelona
Spain
Tel/Fax: +34 9343 14548
E-mail: creacionpositiva@eresmas.net

● **Международен съвет на организациите, предлагащи услуги, свързани със СПИН [The International Council of AIDS Service Organizations (ICASO)]**

ICASO не е организация на ХЖХИВ, а по-скоро мрежа от НПО, работещи в полето на ХИВ/СПИН. Съществуват много връзки между членовете на ICASO и мрежите на ХЖХИВ. Като GNP+ и ICW, членовете на ICASO са силно ангажирани с Глобалния фонд от самото начало, а ICASO действа като комуникационен център за Делегацията на НПО от развитите страни в Борда на Глобалния фонд. ICASO е създала много полезни насоки и публикации, някои от които са за Глобалния фонд. Те могат да бъдат намерени на сайта на ICASO на адрес: www.icaso.org.

Информация за контакт:

Международен секретариат
Лице за контакт: Richard Burzyiski
Ел.поща: richardb@icaso.org
Интернет страница: www.icaso.org

Информация за контакт за регионалните офиси на ICASO може да бъде получен също от Международния секретариат или чрез Интернет страницата на ICASO.

Информация за контакт с хора, участвали в създаването на наръчника

Както беше споменато в началото на наръчника, над 400 души бяха включени по един или друг начин в създаването на този наръчник. Невъзможно е да се даде информация за контакт с всеки един от тях. Вместо това, ние даваме две организации и лица за контакт, на които могат да се изпращат всякакви въпроси, коментари и предложения

Francoise Welter

The Global Network of People living with HIV/AIDS (GNP+)

Ел.поща: fwelter@gnpplus.net.

Philippa Lawson

POLICY Project

Ел.поща: plawson@futuresgroup.com.

Други ресурси

Информация, свързана с Глобалния фонд, и дискуссионни групи в Интернет

Aidspan е малка, базирана в САЩ НПО, която промотира повишаване на информираността и подкрепа за Глобалния фонд. Aidspan издава редовен електронен бюлетин – Global Fund Observer (GFO) – който разпространява подробен и пряк анализ и информация за политиките и дейностите на Глобалния фонд. Повече информация за Aidspan и GFO може да бъде намерена на адрес www.aidspan.org/.

Health & Development Networks (HDN) (Мрежите “Здраве и развитие”) участват в няколко дейности, съсредоточени върху ХИВ/СПИН, включително модерират на различни електронни дискуссионни форуми. В ранните дни на Глобалния фонд HDN поддържаше форум, наречен “Да разчупим мълчанието”, в който членовете можеха да обсъждат своите виждания за Глобалния фонд. По-наскоро HDN модерираше друг електронен дискуссионен форум за Глобалния фонд, наречен “Партньори ГФ”, който позволяваше на онези, които не могат да участват във Формула на партньорите в Банкок, да добавят своите гледни точки по отношение на неговата работа. Повече информация за HDN може да бъде намерена на Интернет страницата: www.hdnet.org/home2.htm.

REDLA+ подслонява регионалния Секретариат на GNP+ в Латинска Америка и поддържа електронна дискуссионна група на испански, позната като ESHSIDA. Информация за REDLA+ и за дискуссионната група можете да намерите на Интернет страница на адрес: www.redla.org.

Организации, подкрепили този наръчник

Инициатива BACKUP на Deutsche Gesellschaft für Technische Zusammenarbeit (GTZ)

GTZ има близо двадесетгодишен опит с програми за ХИВ/СПИН в над 40 страни навсякъде по света. Считайки ХИВ/СПИН за един от основните пречки пред развитието, GTZ е включил този проблем като интегрална част от своите дейности. Организацията подкрепя мултисекторните програми за ХИВ/СПИН, обхващащи всички релевантни сектори на обществото и предлага цялостни програми за превенция, грижи и лечение на национално ниво. GTZ осигурява на частните и обществените клиенти консултативни услуги за въвеждане и изпълнение на интервенции, свързани с ХИВ/СПИН, на работното място.

За да се ускори борбата срещу ХИВ/СПИН, инициативата BACKUP на GTZ подпомага партньорските страни да имат достъп и да оползотворят глобалните финанси. GTZ е ангажирана да подпомогне включването и по-голямото участие на инфектираните и засегнатите от ХИВ/СПИН в процеса на планиране и изпълнение. Затова, инициативата BACKUP на GTZ подкрепя глобални, регионални и национални мрежи на хората, живеещи с ХИВ/СПИН.

До голяма степен нейният фокус е насочен към укрепване на НКМ и организациите, които са членове на НКМ. GTZ също се фокусира върху укрепването на партньорствата, за да използва по-добре ресурсите на Глобалния фонд и осигурява подкрепа за развиване на умения и знания на заинтересованите страни, които изпълняват програмите. Сред двустранните донори, GTZ се оценява високо за своята подкрепа за ХЖХИВ в работата на Глобалния фонд – включително помощ за този наръчник. Допълнителна информация може да бъде намерена на Интернет страницата на GTZ: www.gtz.de/backup-initiative/.

Проект POLICY

Осляняйки се на повече от 25 години опит в областта на населението и развитието, Проектът POLICY работи с правителствата на страните, в които се осъществява, и групите на гражданското общество за постигане на по-подкрепяща политическа среда за семейно планиране/репродуктивно здраве (СП/РЗ), ХИВ/СПИН и майчино здраве. Подходите на POLICY за по-добри политики и програми за репродуктивно здраве се характеризират с мултисекторна ангажираност, общностно и организационно овластяване и промоция на правата на човека и равнопоставеността на двата пола.

Проектът POLICY внася в своята работа силен опит в управление и подкрепа на програми, развиване на капацитет, застъпничество, обучение и стратегическо планиране, формулиране на политики, изследване, и мониторинг и оценка. Персоналът на POLICY също допринася със своята експертиза в следните области: обществено здраве, анализ на половете различия, законодателство и права на човека, икономика и финансиране на здравеопазването, мобилизация на общността и анализ на данни и разработване на модели.

POLICY се гордее със своята уникална организационна структура, която поставя ударение върху използването на висококвалифициран, опитен персонал в дадена страна и в изграждане на капацитета на местните партньори. Персоналът на базираната в САЩ организация, състоящ се от 60 души, работи в тясно сътрудничество със 130 местни професионалисти и 200 партньорски организации от над 30 страни от Африка, Азия и Близкия Изток, Източна Европа и Евразия, Латинска Америка и Карибите.

С какво се занимава POLICY?

За подобряване на политическата среда Проектът POLICY се стреми:

- да разширява и укрепва политическата и масовата подкрепа за СП/РЗ, ХИВ/СПИН и политиките и програмите за безопасно майчинство;
- да подобрява средата, в която тези програми оперират, включително по-добро планиране и финансиране;
- да гарантира, че точната, актуализирана информация е в основата на управленските решения;
- да изгражда национален и регионален капацитет за участие в разработването на политиките.

POLICY използва мултисекторен подход, включващ партниране и предоставяне на техническа подкрепа на правителствени институции, групи на гражданското общество, организации от частния сектор и изследователски институти за разработване на политики и планове, които ръководят прилагането на подходящи, устойчиви програми и услуги. Ключов компонент от подхода на POLICY за подобряване на програмите и услугите е изграждането на капацитета на националните партньори за участие в процесите на създаване на политики. Този подход овластява общностите, окуражава участието на широка основа и гарантира ефективността и устойчивостта на програмите. Допълнителна информация за Проект POLICY може да се намери на Интернет страницата на www.policyproject.com. Проектът POLICY е подкрепен от Американската агенция за международно развитие (USAID).

Как да планираме в резюме

На основата на дискусиите върху различните части от този наръчник, таблицата по-долу може да се използва, за да даде цялостна картина за нуждите и планираните дейности във всяка страна по отношение на включването на ХЖХИВ в НКМ. Таблицата може да бъде полезна като матрица за разработване на стратегически план. (ще бъде изложена на две страници)

Област на работа	Планирани дейности	Кого трябва да включим?	Времева рамка	План за мониторинг на напредъка и документирание на резултатите
Умения и опит на представителите на ХЖХИВ в НКМ и техните заместници				
Роли и отговорности на представителите на ХЖХИВ в НКМ и техните заместници				
Роли и отговорности на членовете на представявяните групи				
Развитие на групата и мрежата				

Да поускаме, да променим и да мобилизираме

--	--	--	--	--	--

Въпросник за обратна връзка: Какво мислят ХЖХИВ за Наръчника?

Мненията на читателите и оценката за този наръчник са важни за нас. Без тях ние не можем да извършим промени и подобрения на начина, по който правим нещата в бъдеще.

Молим всички читатели да отделят няколко минути да фотокопират този формуляр (или да го откъснат от наръчника), да го попълнят и да го изпратят на:

Francoise Welter, P.O. Box 11726, 1001 GS, Amsterdam, Netherlands

факс: +31 20 423 4224, ел.поща: infognp@gnrplus.net

Част 1

Съгласни ли сте със следните твърдения?

Оценете всеки отговор по скала между 1 – 5, като 1 = изобщо не съм съгласен, а – 5 = напълно съм съгласен.

Лесно се чете 1 2 3 4 5

Ще ми помогне в моята работа 1 2 3 4 5

Кой е най-полезният аспект в тази част? .....

Кой е най-малко полезният аспект в тази част? .....

Какво би могло да помогне да се подобри тази част? .....

Част 2

Съгласни ли сте със следните твърдения?

Оценете всеки отговор по скала между 1 – 5, като 1 = изобщо не съм съгласен, а – 5 = напълно съм съгласен.

Лесно се чете 1 2 3 4 5

Ще ми помогне в моята работа 1 2 3 4 5

Кой е най-полезният аспект в тази част? .....

Кой е най-малко полезният аспект в тази част?.....

Какво би могло да помогне да се подобри тази част? .....

Част 3

Съгласни ли сте със следните твърдения?

Оценете всеки отговор по скала между 1 – 5, като 1 = изобщо не съм съгласен, а – 5 = напълно съм съгласен.

Лесно се чете 1 2 3 4 5

Ще ми помогне в моята работа 1 2 3 4 5

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

Кой е най-полезният аспект в тази част? .....

Кой е най-малко полезният аспект в тази част? .....

Какво би могло да помогне да се подобри тази част? .....

Част 4

Съгласни ли сте със следните твърдения?

Оценете всеки отговор по скала между 1 – 5, като 1 = изобщо не съм съгласен, а – 5 = напълно съм съгласен.

Лесно се чете 1 2 3 4 5

Ще ми помогне в моята работа 1 2 3 4 5

Кой е най-полезният аспект в тази част? .....

Кой е най-малко полезният аспект в тази част? .....

Какво би могло да помогне да се подобри тази част? .....

Част 5

Съгласни ли сте със следните твърдения?

Оценете всеки отговор по скала между 1 – 5, като 1 = изобщо не съм съгласен, а – 5 = напълно съм съгласен.

Лесно се чете 1 2 3 4 5

Ще ми помогне в моята работа 1 2 3 4 5

Кой е най-полезният аспект в тази част? .....

Кой е най-малко полезният аспект в тази част? .....

Какво би могло да помогне да се подобри тази част? .....

Част 6

Съгласни ли сте със следните твърдения?

Оценете всеки отговор по скала между 1 – 5, като 1 = изобщо не съм съгласен, а – 5 = напълно съм съгласен.

Лесно се чете 1 2 3 4 5

Ще ми помогне в моята работа 1 2 3 4 5

Кой е най-полезният аспект в тази част? .....

Кой е най-малко полезният аспект в тази част? .....

Какво би могло да помогне да се подобри тази част? .....

Част 7

Съгласни ли сте със следните твърдения?

Оценете всеки отговор по скала между 1 – 5, като 1 = изобщо не съм съгласен, а – 5 = напълно съм съгласен.

Лесно се чете	1	2	3	4	5
Ще ми помогне в моята работа	1	2	3	4	5
Кой е най-полезният аспект в тази част?					
Кой е най-малко полезният аспект в тази част?					
Какво би могло да помогне да се подобри тази част?					

Част 8

Съгласни ли сте със следните твърдения?

Оценете всеки отговор по скала между 1 – 5, като 1 = изобщо не съм съгласен, а – 5 = напълно съм съгласен.

Лесно се чете	1	2	3	4	5
Ще ми помогне в моята работа	1	2	3	4	5
Кой е най-полезният аспект в тази част?					
Кой е най-малко полезният аспект в тази част?					
Какво би могло да помогне да се подобри тази част?					

Цялостна оценка за полезността на наръчника

Как ще оцените полезността на този наръчник?

1 = много слаба; 2 = слаба; 3 = задоволителна; 4 = голяма; 5 = много голяма

Цялостна оценка за дизайна и оформлението на наръчника

Как ще оцените дизайна и оформлението на този наръчник?

1 = много слабо; 2 = слабо; 3 = задоволително; 4 = добро; 5 = много добро

Езикови умения и образование на представителя на ХЖХИВ в НКМ

Както може би си спомняте от Част 4, ХЖХИВ, които сътрудничиха за този наръчник, не постигнаха съгласие относно езиковите умения и образованието на представителите на ХЖХИВ в НКМ.

Моля да ни кажете какво смятате по тези въпроси.

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

Има ли някаква друга обратна връзка, която бихте искали да гадете за този наръчник?
Моля, напишете я по-долу.

За вас

- Човек, живеещ с ХИВ/СПИН ли сте? Да Не
- Ако да, в какви свързани с ХИВ дейности участвате? .....
- Ако не, каква е вашата връзка с ХИВ? .....
- В коя страна живеете? .....
- Участвахте ли по някакъв начин в работата на НКМ
преди да прочетете този наръчник? Да Не
- Участвахте ли по някакъв друг начин в работата
на Глобалния фонд преди да прочетете този наръчник? Да Не
- Ако не, планирате ли да се включите в НКМ във вашата страна? Да Не

Кажете ни как беше използван този наръчник във вашата страна.

Моля, отбележете подходящите кутийки (моля да отбележете повече от една).

- Аз си го прочетох сам/а
- Направих някои или всички упражнения
- След като го прочетох, обсъдих съдържанието му с други ХЖХИВ
- Прочетох го с други ХЖХИВ от моята група/мрежа
- Направихме някои или всички упражнения
- Нашият представител в НКМ /заместникът му използва този наръчник
- Този наръчник беше показан и на хора, които не са ХЖХИВ
- Аз/ние ще препоръчваме този наръчник на други ХЖХИВ да го прочетат

Благодарности към:

Alice Wanjuu
Allan Dunaway
Alliance Rights Nigeria
All Ukrainian PLHIV Network
Arthur Ovsepyan
Anandi Yuvaraj
Anatoliy Bondarenko
Andrew Doupe
Angeline Siparo
Anjan Amatya
Anne Eckman
Anne Peterson
Aracely Martinez
Arthur Ovsepyan
Asia Pacific network of People living with HIV/AIDS (APN+)
Association of Positive Youths in Nigeria
Association of Positive Women in Nigeria
Augustine Chella
Beri Hull
Bernard Rivers/AIDSPAN
Blue Diamond Society
Bogdan Zaika
Brad Herbert
Cambodian Network of People living with HIV/AIDS (CPN+)
Carmen Tarrades
Caribbean Network of PLHIV (CRN+)
Center for Development and Population Activities (CEDPA)
Centre for the Right to Health
Chhiring Sherpa
Chitwan Sakriya Samuha
Chris Green
David Garmaise
David Stephens
Deutsche Gesellschaft fur Technische Zusammenarbeit (GTZ)
Dharan Positive
Doris D'Cruz Grote
Dorothy Onyango
Eddy Genechem
Eric Gaillard
Erica Colindres
Esther Gatua
FEBS Haiti
Felicity Young
Fiona Pettit
Fountain of Life AIDS prevention program
Francoise Welter
Fredy Triminio
Friends of Hope Support Group
Futures Group
Gaston Kossimatchi
Gcebile Ndlovu
George Kampango
Giovanni Melendez
Global Network of People living with HIV/AIDS (GNP+)
Gracia Violeta Ross Quiroga
Health and Development Networks (HDN)
Heng Sambath
HIV i-Base
Indian Network of People living with HIV/AIDS (INP+)
Indonesian HLHIV Network
Intergrated Women Against AIDS
International Community of Women living with HIV (ICW)
International Treatment Preparedness Coalition (ITPC)
Inviolata Mmbwavi
Irene Costa
Irina Borushek
Isaac
Jaime Argueta
Jairo Pedraza
James Kamau
Javier Hourcade Bellocq
Jeff Hoover
Jerome Mafeni
Johanna Knoess
Journalists Against AIDS in Nigeria
Juan Ramón Castillo
Julio Cesar Cruz Requenes
Kalenga Jere
Kate Thomson
Kerfalla Mara
KETAM
Kevin Osbourne
Kim Nichols
Koen Van Acoleyen
Lane Porter
Life Line Help Group
Malawi Consultation Meeting participants
Malawi Network of People Living with HIV/AIDS (MANET+)
Malia Jean
Marely Garcia
Mark Ladd
Margaret Grebe
Marlene Rivera
Marta González
Mercedes Gómez
Michael Adelhardt
Michael Angaga
Mick Matthews
Miguel Aragyn
Milly Katana
Mohammed Farouk
Molly Strachan
MSF, Nigeria
Nastya Kamalyk
Natalya Leonchuk –
National Association for People Living with HIV/AIDS in Malawi (NAPHAM)
National Association of PLWHA in Nepal (NAP+ N)
NAP + (Network of African People living with HIV)
National Empowerment Network of People

Living with HIV/AIDS in Kenya (NEPHAK)
Nava Kiran Plus
Nepal Plus
Network of People living with HIV/AIDS in
Nigeria (NEPWHAN)
Odir Miranda
Oleg Semerik
Olana Truhan
Omar Perez
OPPAS support group, Nigeria
Orlando Sandoval
Oswaldo Rada
Pablo Anamaria
Pablo Magaz
Paisan Suwannawong
PATAM, Nigeria
Pedro
Philippa Lawson
PLHA Groups from Vietnam
PLHIV Groups, Hanoi, Vietnam
POLICY Project (Haiti, Honduras, Kenya, Malawi,
Nepal, Nigeria, Peru, Ukraine, USA, Vietnam)
Polly Claydon
Peruanos Positivos (Peruvian Coordination of
People Living with HIV/AIDS)
Positive Life Association in Nigeria (PLAN)
Prerana
Promoteurs Objectif ZEROSIDA (POZ) Haiti
Rajiv Kalfe
REDLA + (Latin American Network of PLWHA)
Richard Stern
Rodrigo Pascal
Rolake Nwagwu
Rosa Gonzales

Rose Joshi
RTI (Research Triangle Institute)
Sergei Fedorov
Share Hope Organisation
Shawn Aldridge
Simon Collins
SNEHA Samaj
Society for Women and AIDS in Africa, Nigerian
Chapter (SWAAN)
Stephen Talugende
Stu Flavell
Sunil Pant
Suzette Moses-Burton
Svetlana Moroz
Svilen Konov
Tatyana Aphanasiadi
The Global Fund to Fight AIDS, TB, and Malaria
Tim France
Tita Issac
Tommy Thompson
Ummah Support Group, Supreme Council for Islamic
Affairs
Unique AIDS Control Program
USAID
Vivo Positivo Chile
Vladimir Zhovtyak
Vyacheslav Bazhenov
Women Against AIDS and infectious diseases
Women and Children of Hope
Women Fighting AIDS in Kenya (WOFAK)
Women of Hope Organisation
Xiomara Hernandez
Yawo Gouna

И на много групи, които помогнаха за този наръчник, но предпочетоха да останат анонимни или чиито имена не е позволено да споменаваме.

И в памет на:

Йозеф Шайх,
Игор Меншиков,
Чарлс Роу,
Бриджит Сималвуе,
Рувинус Обиеро,
Дейвид О. Саира

И на всички тези приятели и съмишленици, които загубихме по пътя.

Да поискаме, да променим и да мобилизираме

За повече информация можете да се свържете с:
GNP +, Глобална мрежа на хората, живеещи с ХИВ/СПИН
infognp@gnrplus.net
Проект POLICY policyinfo@futuresgroup.com

Забележка: Мненията, изразени в този документ, не изразяват непременно политиките на финансиралите го агенции (USAID и GTZ) или на организациите, към които принадлежат авторите.

---

*След като прочетох първоначалния вариант,
аз се почувствах толкова силен и готов с увереност
да представявам ХЖХИВ на всяко ниво.*

— Човек, живеещ с ХИВ от Кения

*Екипът, работещ по първоначалния вариант
на наръчника в страната силно вярва,
че той е полезен ресурс за ХЖХИВ.*

— ХЖХИВ от Малави

*Групата в Хондурас смята, че наръчникът
ще бъде полезен инструмент за тях и за всички ХЖХИВ
в страните, в които работи Глобалният фонд.*

— ХЖХИВ от Хондурас

*Този първоначален вариант на наръчника е от голяма полза,
дори извън НКМ. Много деликатни въпроси, повдигнати
в Наръчника, бяха обсъдени свободно на срещите и бяха отправени
много препоръки към Нигерийската мрежа и Глобалната мрежа.*

— ХЖХИВ от Нигерия
